ၡၢၤလိၣ်ၤခၢၤ

1

တြူးတေႃႉလဝ်ႈၽိုၼ်ၼ်ႉ ၶဝ်ႈလိုဝ်ႈဝႃႈ “ၶဵဝ်ႈႁိုၼ်းမူၼ်ႈသႃႉယႃႉ ၶရေလပိတႃႉငလႈၶရေလမႃႉတႃႉ” ၼ် တီႈၶႃႈၵေႃႈ။

ၶမေႃးတသ်သ ၽေဝတေႃ ၵၢရၺတေႃ သမ်မႃသမ်ပုတ်ထသ်သ တိသရၶႆ ၵၢၵံ ဝၼ်တႃႉမိ သၸ်ၸတႃ။

1. လင်ႉဝႃႈ ဗုဒ္ဓဂုဏံ ဓမ္မဂုဏံ သံဃဂုဏံ မာတာပိတုဂုဏံ အာစရိယဂုဏံ အဟံ နမာမိ — လိလၢတ်းငၶႂႃႉ
2 ၵၢၶၼ်ႉတႃႉတင်းၵႃႈ တမ်ႈတီႈၶူဝ်ၶႃႈတငပးတေႃႉ ၶုပ်ႈဝ်ႈပူႉလေႃႉယွၼ်းပိုင်ႈ လဝ်ႈၽူႈၶမ်လိုင်ႈပုတ်ႉထႃႉ ၶႃႈယွၼ်း
ဝၼ်ႉတၶႃႉ မိုဝ်းၽႃႉယုၵ်ႉတၢင်ႉၵဝ်ႈ မူပ်ႉလဝ်ႈၵႃႉယေႃႉ ~ ဝ်ႈပူႉလေႃႉ ~ လူးလဝ်ႈလိၵ်းၽီ ။– ႁွမ်းၶိုဝ်းမိုဝ်းတိင်
ယွင်ၵိင်ၵေသႃ ၶရျၶၽူး ယိုင်းလူးထိုင်ထွင် ၶိုင်ပွင်ဝ်ႈဝၢၼ်း တၢင်းလၢၼ်းပိၼ်လိၵ်းသၢင်လွမ် လူလွမ်ဝၼ်းၶိုၼ်း
လပ်းမိုၼ်းၵိုဝ်ပူင် လိုသူင်တွင်းရိုမ်း ၵိုဝ်လိုမ်းဝ်ႈယေႃးလူႉဝၼ်းပီ ~ ငတႉသၢင်ႈဝ်ႉယဝ်ႉ။ ။ လဝ်ႈၽူႈၽုင်းမုၼ်ၶမ်ရိုၼ်း
ပိုင်းၶိုၼ်းငၶပၼ် ၵူႉၵၼ်တၢင်းလၢၼ်း ယိုင်းၵၢၼ်းၵဝ်းသူ တႃႉလွတ်ႈထုၵ်းထူမိူၼ်မူသိူၼ်းပိူၼ်း ၶွၼ်းလိူၼ်းသဝ်းလႃ

ꩭွခ်မ်ႃလွမ်းၶၢခ်း ꩫꩬ်ဝ်ထိုင်ယိူင်းꩭၢခ်း ဝူခ်ႉꩫုꩭ်းတိꩬ်ႈꩮဝ်းပိုင်ႈꩭိူဝ်းလိ ~ လွတ်ႈꩮေးꩫိ ~ လွမ်းꩫူႈꩭုင်ႇယင်ႇ။– လွမ်း
ခင်ႇꩭောႈꩭျႇရတချေႇသၢမ်လဝ်ႈ ꩭူမ်ႈခဝ်ႈမျႇတျႇပိတျႇ ꩭရူချေႇသတ်ႉထျႇသင်ႇလ်တ်ႈ တူခ်မျၢတ်ႈꩮျႇꩭျႇလꩭိယ
ꩭၢခခေ်တောႈ ꩭၢခခေ်တꩭျႈတင်းꩮျႈ တိꩬ်ႈချႈယမ်ယုမ်ႇ မိꩬ်းလုမ်ႇꩭူꩭုမ်ႇထူခ်ႈ တျႇမူခ်ႈသိူဝ်းမ်ႇ ~ လႆႈမွင်းꩫင်ႇ~
ꩫမ်းလဝ်ႈသွခ်ထမ်း ꩫိုခ်မျၢတ်ႈꩭျမ်းꩫမ်းချႈယဝ်ႉ။ ။

3

2ႉ လွမ်းခင်ႇꩭုင်ႇလဝ်ႈ ꩫꩭေဝျလွတ်ႇꩭွျႇပ်ခ်မုꩭ်ႉ ပ်ဝ်လုꩭ်ႉထိပ်ႇꩫောင်ႈ ꩭုင်ႇꩭူင်ႈလꩭ်းꩭျင်ႇ သွခ်မ်င်ႇꩭျင်ႈပေႈꩮခ်ꩭူ
ꩭူပ်ႈလုထမ်ႇမျႇ ဓမ္မကၡန္ဓာအပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင် လခ်သွင်ႇꩭွတ်ႈသူႇ ꩭျင်ႈလႆႈမိူဝ်းမူခ်ႈသဝ်းယူႇ ခိပ်ႉပူႇတ
ꩭၢမ်ႇꩭၢတ်ႈ ထွမ်ႇမၢတ်ႈတူဝ်လ်ꩭ်လိုခ်ႈသၢခ်းမ်ႇ~လ်ꩭ်ႉꩭိꩭ်ႇယင်ႇ~ တꩭ်းလႆႈလ်င်းသ် ꩫိုခ်းꩫမ်ႈꩭူပ်းခ်ႈ– အရဟံ

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လဝ်ႈႁဝ်းၼျႃင်းႁေႃးငၼပေၼ် ႁူႉႁၼ်ႁင်းႁူလုၺ်း ပၼ်ၽူလုၺ်းၵတ်းယၼ် တၵ်းပၼ်ငိမ်းၼျႃၼ်း
ယိူင်းၵႃၼ်းသွၼ်လီ ႁူမ်ႈလူလုၺ်ႈသႃင်ၽီသတ်းႁူၼ်း သိူဝ်းလူၼ်းဝၼ်းသႂ်ႃ မွၼ်းၼႂ်ႃမူးလူး ႁူဝ်လၢ်သဝ်ႈလမ်မုၵ်းသုး
မဝ်ႈမီးၽႅၼ် ~ ႁိုင်ႈထိူၵ်ႈလူမ်းဝႆႈႁုင်ႈလဝ်ႈငဝ်းလဝ်ႈ ဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ လိူဝ်ၼႄႉ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ
ၵၼ်ႈလဝ်ႈၵၢတ်းလူ လိူဝ်းသူၵုၵ်းလေႃး သၽေႃးလေႃးၵေႃးသႃမ်ပႃင် ထတ်းသႃင်ပူင်းလိၼ်း မီးႁိၼ်းၵႃၼ်လီ တႃင်းၶီ
ပေႃးၵႃင်း သႃင်းလႃင်းၵႂ်ယႃၼ် ၶူဝ်းၽႃၼ်တၵ်ပ်းသုတ်း လႂ်ႃးၶုတ်းႁူဝ်တႂ်ႃ ၶူဝ်းႁႂ်ႃမူတ်းပျႃင်း လွမ်းတႃင်းပႃၼ်ၵႃင် သႂ်ႃၼႃင်
ယူတ်းပေႃး တၼ်ႁျသမုတယေႃး သိၼ်ႈလေႃးလႂ်ႈမူတ်းသႂ်ႈ ~ ႁူႈဝၼ်းၼႂ်ႈ ~ တွၼ်းမျႃတ်ႈၼေႃႈၼေႃႈ။– အနုတ္တရောပုရိသ
ဒမ္မသာရထိ သတ္ထာဒေဝ မနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ သၽေႃးၵၼ်ႈလဝ်ႈပုတ်ႉထေႃႈ ပိၼ်သြုႈလႂ်ႃထႃပ်ႈ မေႃလႃပ်ႈသွၼ်သင်ႈလီလ

ၼုႈတၵုႉမ ၼုပ်ႉတွုႉပူႉလုႉဝန္ဒနႃ ~ လိုင်ႁႂ်ႈပေႈမျတ်ႈသိူဝ်းသုႉ ~ ယွၼ်းၵႃၵျူဝ်း ၼိုၼ်ႈတူဝ်းႁွတ်ႈထိုင်တူဝ်ထိုင်ၼိုင်း
ၼုႈၵေႃႈ ။ ။

5 ၃ႉ လိူဝ်ၼႆႉ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော ၵၼ်ပီၼ်ထမ်ႉမႉၵျမ်းလုႉၸုးပြေးပီၼ်လဝ်ႈ သူႉတဝ်ႈသွၼ်မိူင်ႉ ပီၼ်ၼင်ႉလၵ်းတိူင်ႉ ၵွၼ်လသူငလႈႁဝ်း ပၢၵ်ႈတၢင်းႁွႉ ~ မျတ်ႈယွႆႉၼေႉ ~ ပုးႁူမ်ႈလေးငဝ်ႈၵၢင်ပႆ။– သန္ဒိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော တိုၼ်းႁေးလီလီ ဝၼ်းပီၵိုဝ်လိုဝ်ၼၢဝ်းယၢမ်း ၼပ်ႉတၢမ်းငၼပေၼ် ထတ်းႁၼ်ႁႅင်းၵျူဝ်း တွၼ်းတူဝ်းတင်းၼမ် လွႆလမ်ဝၢင်းတမ်း ၼမ်ႉၵတ်ႉသိၼ်ထမ်း ၼၢဝ်သွႆတိူဝ်းမႈယူႉဝၼ်းသႆ ~ လၢတ်ႈၵွၵ်ႉမွၵ်ႉၼႆႈ ငတႉယဝ်ႉ။ ။ ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ ၼေႈလိၵွၼ်လီ ၵၢင်းၼိုင်မ်းၵေႃး လိၼ်းငေးၸုး

ႁိုၵ်းပႃးလုၵ်ႈတူဝ် တၢင်းႁူဝ်သုတ်းဝႆး လီၵၼ်လွမ်းလႆး ၽိုၵ်းၵဝ်လွင်ႉမွင်းၵႃႈတင်းလႆ ~ မၢတ်ႈတွင်းမႆ ~ ၵၢင်းလွင်ႈ ၵဝ်ႇယဝ်ႇယဝ်ႉ။– လင်ႇဝႃႈ ၶုင်ႇတေႃႇထမ်းလဝ်ႈ သူႇတဝ်ႈလႆထႃႇ လီသႃႇႁူႈပႃႈ ၵဝ်းၶႃႈယမ်ယုမ်ႇ တိုဝ်းၵုမ်ႇလႆလူဝ်ႈ ၵမ်ႇႁူဝ်ႈၵမ်ႇၵိူၵ်ႇ လုၵ်ၽိူၵ်ႇလၢင်ႇလိုၼ်ႈ ၶင်ႇပၼ်ႇၶရေသီႇလိူၼ်ၶိုၼ်ႈ ၵၢမ်းတိုၼ်ႈလွၵ်းပဝ်ႇ ~ လွင်ႈလမ်ၵဝ်ႇ ~ ပဵၼ်ယွင်ႉတူၼ်ၵၢၵျူဝ်းမျၢတ်ႈမုၼ်ထမ်း ၶႃႈယဝ်ႉ။ ။

4. လွမ်းလူလ်ႈ ၶုင်ႇမုၼ်သင်ႇၶႃႇ ၵဝ်ႈထႃႇတီႈပိုင်ႈ သဝ်းလိုင်ႈၶမ်မၢၼ်ႇ သူးပၢၼ်ႇ သုပ္ပဋိပန္နော ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော သၽေႃးသင်ႇၶႃႇ သိသ်ႉသႃႇလုၵ်ႈၵၵ်ႉၶမ်းလဝ်ႈ သူႇတဝ်ႈလိုၼ်ႈလၢင်ႇ သုၺ်သၢင်ႇလိုဝ်ႈလုၵ်ႈ ယူႇတုၵ်ႈငဝ်းသႃႇသၶေႃႇ ၵမ်ၵျၢင်ႉပႆႇဝူႇမဝ်ႇၵိုတ်းလိုဝ်ႈ ၵွတ်ႈတီႈသိုဝ်ႈလႆးထဝ်ႇ ~ သုၵ်ႈၶိုးၵဝ်ႇ ~

လႅင်းလႅင်ႈမူတ်းသႂ် ၶိုၼ်းၶမ်ႈႁူပ်းၼႂ်ယဝ်ႉ။– သာမိစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ၵိုၵ်းလေႃးလုၵ်ႈၺေႃးႁူၼ်းလီ ဝၼ်းပီယိူင်းဢၢၼ်း ၶိပ်ႉပၢၼ်းထိုင်လွမ် ၵျွမ်လွမ်းထမ်း မိူဝ်းၶမ်းတၢင်းတၢၼ်း ၼၢဝ်လီသၢၼ်းသၢၼ်း ယိူင်းဢၢၼ်းယူႇၼႂ်းလႂ်~ ၵိုင်ႇထိူၵ်ႈတၢင်းလိူၵ်ႈ ႄတႉယဝ်ႉ။ ။ ဒက္ခိဏေယျော အဉ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ လၼဝ်လုၵ်ႈႁၵ်ႉသႅင်လၢဝ် လႂ်ၼၢဝ်ႁမ်ႁျင်း တမ်းဝၢင်းလီလီ သႂ်သီမူတ်းသၢၼ်း ယိူင်းဢၢၼ်းလီၼ်လီ ဝၼ်းပီဢိုင်ၽၼ်း လႅဝ်းတၼ်းၵၢၼ်လီ သၢင်ၽီယေႃးဢၢမ်း ၵိုဝ်ၶီဝၼ်းယၢမ်း သူပ်းတူဝ်လႂ်ဝူၼ်ႉလိုၼ်ႈသၢၼ်းသႂ် ~ ႁူႈမၼ်းၽႂ် ~ တိုၼ်းထိူၵ်ႈပူႇလႃႇယဝ်ႉ။။– ၼင်ႇၵႃႈႁိုင်ႇလဝ်ႈ ၵဝ်ႈတၢၼ်ႇ တိုၼ်းမၢၼ်ႇလိုဝ်ႈလႂ်ႈ ဢမ်ႇမႂ်ႈလမ်ၵဝ်ႇ မုၼ်ႈၽဝ်ႇၵီလေႇၵၢင်းလွတ်ႈ မျၢတ်ႈထွတ်ႈသႂ်လၢင်ႇ သိူဝ်းသႂ်ၢင်ႇ

ၸႂ်သိုဝ်ႈ လႆႈလိုဝ်ႈလဝ်ႈၵၢရိယႃႇ ပႆႁွႃႇတၢင်းသိုဝ်ႈ ၵမ်ႇလိုဝ်ႈသၵ်းထႃႇ ၵမ်ၵျၢင်ႉမၢၼ်ႇယႃႇမျၢတ်ႈသီႇလႃႇ ~ ၼႂ်ႁူႈဝၼ်း ၼိုၼ်း လီမ်ႁွတ်ႈမိူဝ်းၼေႃႈပႆၢလိုၼ်းပုၼ်ႉၵေႃႈ။ ။

5ႉ ၼင်ႇၵႃႈ ပေႃႈမႄႈပိတာမာတာ သွင်ထႃႇမျၢတ်ႈယႂ်ႇ ၸႂ်သႂ်ႇဝူၼ်ႉၼွပ်ႈ ပၼ်ႇႁွပ်ႈတီမ်လုင်ႇ တွပ်ႇၵုင်ႇၵိုဝ်ႈသီင်ႈ ၼိမ်တီင်ႈၼုၵ်းၽႂ်ႇ ၵၢင်ႈယႂ်ႇၼမ်ၼီၼ်ႇ ၼုၵ်းၼူၼ်ႉၼပ်ႉလီၼ်ႇၽွၼ်းပုၼ်ႈ ၵမ်ႇလုၼ်ႈထီမ်ႁွႃႇ ~ ၵေးလူးပေႃႈလေႃးမႄႈ မႃႇတႃႇ ~ လီလႆႈၼိုၼ်းၼၢၼ် ၵိုၵ်းလုၵ်ႈလီမ်လၢၼ်။– ၵွၼ်ၵေူးမႃတႃ ၵေႃၵျႃတွင်ႉမၢၼ်း တူၵ်းၼၢၼ်းၼၢၼ်ၸႂ်ႈ ဝၼ်းၼႂ် သုတ်းတွၼ်း ယၢမ်းၼွၼ်းယၢမ်းပႆ ပုမ်ၼႆပုးၼေၵ်း တိုၼ်းပၵ်းလူၵျၼ် ၸႂ်ၽၼ်ယွၼ်းလူး လၢင်းထူးလႃၵူ ၵိတ်းလူ လူမ်းပီၼ်း ဝၼ်းလီၼ်းတူလုၺ်းထိုင် ပွင်ၼိုင်ယူင်းၵၢၼ်း ၼၢဝ်းၼေၢၼ်းလႆၢလူၼ် တိုၼ်းမူၼ်ၵိုၵ်းၼိုၵ်း ယၢမ်းၵၼ်ၼိုၼ်းလိုၵ်း ၵွၵ်ႇတူၵ်းယၢၼ် ~ ၽေႃတ်ႇတွင်ႉပုမ်ၼႄႈ ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။ ဝႆၢးသေ ၵူတ်ႇၵွၵ်ႇယႂ်ႇမႃး လႃပုးတၢင်းသွင် ၼတ်းပွင်ၵျူဝ်းလေႃး

လုမ်းလႄးသွၼ်လီ ၸွမ်းသီမ်ႈၵူၼ်း တိုၵ်းသူၼ်းၵွၼ်ပႆ ၶၢဝ်းၵႆတၢင်းလၢၼ်း မူတ်းသၢၼ်းလီယဵၼ် ၵေႃႉၼိၼ်သီးတႃး
ဝၼ်းႁႃးၶပေၼ် ၵႂၢၼ်တူၼ်းတေး ဝၼ်းလေးသွၼ်မေ ၽိုၵ်းလေလၼ်းႁၼ်း ၸိဝ်းတၼ်းၶၽပေၼ်တိုၼ်းလၢင်း
တမ်းဝၢင်းၵွႈၶုၵ်းၶူၼ်ႉပွင်သၢင်ႈ ၽွၼ်းပၢင်ႈၵိတ်းႁၢၼ် ~ လႆႈၶိုတ်းပၢၼ် ~ ယေးယွင်ႈယွႆႉၶႄႉ သွင်ပေႈလေးၶမႈ
9 မႂ်ႉတႂ်ႉယဝ်ႉ။– ၸွမ်းလူလ်ႈ ႁုင်ႉလဝ်ႈမႂ်ႉတႂ်ႉပိတႂ်ႉ မိုဝ်းၽႄႉဝႆႈလဝ်ႈ ၼၶၶေၼ်တႂ်ႉသွင်လဝ်ႈ တၢင်ႉႁဝ်ႈယမ်ယုမ်ႉ
လိၵ်ႉႁုမ်ႉထူၼ်ႈလူဝ်ႈ ၵွမ်တူဝ်ႈလေးလွတ်ႉ ပိင်းၶွတ်ႉၶူဝ်းပူလ်ႈ ၼမ်ႉသူလ်ႈမိင်ႉၽေႉ တႂ်ႉသေႉထိင်းလၢတ်ႈ
ၵွႈပေးထုၵ်ႉမၢတ်ႈ လူဝ်ႉၵုတ်ႉၼ်းတွပ်ႉသၢႆႈ ၼမ်ႉပၢႆႈလၢႆၶိဵႈႁိုတ်းယႂ်ႉ – ႁူႈၶိင်ႉၶႂ်ႉ ~ လီၽွမ်ႉႁၼ်ၵူလၵ်းလဝ်ႈလၢၽေး
ၶတေႃႉယဝ်ႉ။ ။

၆ႉ လင်ႇဝႃႈၵမ်းၼႆႉ တၵ်းလႆးၼႆႈလူၺ်ႈ ဢႃၸရိယ ဥပနိသျ သဟောတု ၽူႈၵၢၼ်သွၼ်ႁူလိၵ်ႈတၢင်းၵျၢင်ႇ လင်ႇႁူႈ
လိၼ်းပၢင်ႇၶေမ်ယၼ်ႇ လွင်သွၼ်ႇႁူႈၵွင်ႈ လၢႆလွင်ႈတၢင်းႁူ ႁူပ်ႈလုပလၼ်ႇလူႇတွၼ်ႈ သင်ႇပွၼ်ႈလွမ်ၼႆႈလွမ်းႁွႇ ~ ႁူႈသၵ်းထႇ ~
ထတ်းလိၵ်တ်ႈၼၶပေၼ် တၢင်းႁူႉတၢင်းႁၼ်ယဝ်ႉ။– လွမ်းလူလၼ်ႈၵူမၼ်တူၼ်ၼုၼ်ၵျေးလူး လဝ်ႈၼူးႁွမ်းပူးလိုၼ်လီ ဝၼ်းပီ
သူဝ်းလွမ်း ၵိုၵ်းႁွမ်းသူၼ်လိုၼ် ဝၼ်းၼိုၼ်ၼတ်းၵၢဵၼ်း ၸၢႆးမူၼ်ၽိူၼ်းတိၼ်း ယူင်းတႅႇလုၵ်ႈသိတ်ႈထွင်ႇပူင်းပၼ်– ႁူႈၽိူၵ်ႇႁူႈပႅႇ
10 လိမ်လဝ်ႈလေးၼႅႇ ၶၼေ်ႉယဝ်ႉ။ ။ လင်ႇဝႃႈၵႅႇလရိယၵၢၼ်ဝႃႈၶၢႆႉ ႁိဝ်ဝႆႉတၢင်းမေမ်ႈပ်းသိမ်း သဝ်းႁိမ်းသွၼ်လီ သုၵ်ႈ
သီတၢင်းၼႆး မိဝ်းၽိူဝ်းပဵၼ်ၶဵၼ် တႅႇႁူႉသဵၼ်ၵႂႆၽေးၵၢင်း သၢင်းလၢင်းၵတ်းယဵၼ် မီးပဵၼ်ၽွၼ်းမျိဝ်း ၵၵျိဝ်းတေလီ ဝၼ်း
ပီႁၢမ်ႁွၼ်း ႁိဝ်ဝႆခိုၵ်းၼွၼ်း ထၢပ်ႈသွၼ်းၶမေ်ႉၵတ်းလိုၼ်ႈႁူတ်းပၼ် ~ ႁူႉလိဝ်းႁၼ် ~ တၢင်းတီႈသႅႇယႅႇ မတ်ႉလိမ
ပတိပတႅႇယဝ်ႉ။– လွမ်းၶင်ႇၼႅႈတၼပႈတေႇ တၵ်းမႅးၼၶၽေႇႁေႅးထုၵ်ႈ ၼမႈသုၵ်ႈလီႇယၢင်ႇ လွင်သၢင်ႇၽွၼ်းပၢင်ႈ ၵုင်ႇ

ႁၢင်ႈၵျႈလရိယ လဝ်ႈပျသွခ်လၢင်ႇ တုင်းမၢင်ႇမွင်းထျႈ ပုခ်ႈပျႈၶၢဝ်းချေႈၶိူဝ်းခွႆႇ သျူၽွႆႇၵွခ်လုၵ်ႉ ခင်ႇႁိုဝ်လဵမုၵ်ႉ တငပးတပၢခ်းလဝ်ႈ ၵွခ်ၶဝ်ႈယုၵ်ႉငတႇမ်ခ်ႈတၢင်းႁွျႇ~ၽွခ်းပၢင်ႈခမေ်ထူခ်ႈမျူးၵိုခ်း လိမ်တီႈပၢခ်ခႅ်ႉ မိူဝ်းချေႈႁိုင် ယိုခ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

7ႉ ခင်ႇၵျႈႁၢင်ႈၶျႈ လႆႈမျးၶုပ်ႉႁွမ်းခွမ်းတမ်ႇယမ်ဝႆႈ ၵၢခေ်ႇတတင်းႁျႈတီႈခႅ်ႈခႅ်ႉ ႁွ်ႈလႆႈလူင်ႉတၢတ်ႈ ပုၵ်ႈပၢတ်ႈလျႇလီႇ ၵူးၶိျႇပချေႇမ ၵျႇရဝယွခ်းလႆႈသိူဝ်းပျေႇ ပုၵ်ႈတေျႇယူလ်းခုၵ်ႈ ထုၵ်ႈတီႈအင်္ဂုတ္တရနိကာယ ဆက္ကနိပါတပါဠိ လိၵွၵ်ႇလိုဝ်ႈချေႇမ ပဌမသမဗိဝိသုတ္တ ခရေလပိတျႇငလႈမျႇတျႇ တၵ်းလႆႈမေယိူင်ႈလွမ်း လွင်ႈသိူဝ်းသျႇ ~ ႁူႈၶိင်ႇၶျႇ လွမ်းႁူတ်ႈလႆႈႁခ် ထုင်းမိူဝ်ႈဝခ်းခခ်ႇ– ခင်ႇၵၢခ်ယိူင်းထူၵ်း လူၵ်းၵၢဝ်ထဝ်

ၵိၼ်မျိၼ်းမျႂင်းၼႆႉ ဝႆႉတီႈလုသႂင်းပႂင်းၵၼ် လႆၢဢၼ်တႂႆးၶၢၼ်း တိုၼ်းဢၢၼ်းၸပေၼ်ၵပ်းတၢမ်း ၵျမ်းထမ်းသၢင်လၢဝ်
ၼျိုးယေႃး ဢၢမ်းၵေႃးတၢင်းပိင်း ၵျင်းၵျၵ်ႉပူႉၵႂၵ်ႉၽူဝ်မေး ၶင်ႉၵင်းၵျႉၵေး ၵျူမ်ႈတေးယူႉၵိုၵ်းၵၼ်~ ဢမ်ႉပႂ်ႉယၢၼ်ၽျေႈ
တိုၼ်းၵျၵ်ႉၵျင်းၶင်ႉၼၼ်မဝ်ႈၼမ်းၵျုႈ ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။ လႂမ်းလူလုၵ်ႈဢသျႂင်း ၼကုလပိတု ဝတ္ထုမူႉလ ပိၼ်လေပျုႉလိဝၢင်းတမ်း
ႁၢမ်းထမ်းမုၼ်ၼမ်းၵျေးၸ တမ်းၸၽထုင်းႁူၼ်း ၵူၼ်းမူၼ်းလီပႂင် ထႂင်ၸၶတေႃင်းလၢၼ်း ယူင်းဢၢၼ်းၵူဝ်ၵျႃ ၼူဝ်းသႆၢ
ပိယေးလႆႈၼႂတ်ႉမၼ်ႈ လီၼႂ်ဢၢမ်းၵေႃးၽၶေၼ်ႈၼူဝ်းလၼ် ~ လႆႈမီးၵျုႈမီးၼၼ် ~ လႂမ်းလိုဝ်ႈမၢၼ်ႉၵၢၼ်ႉယဝ်ႉ။– လၼ်ႉ
ဝုႈယၢမ်းၼႆႉ ၼုႈတပေးတေႃႉ ယႂၼ်းၽေႉၸၶေႃင်ႈ တၵ်းမုးၵျၢင်ႈၼူင်ႈသႂ်ႉသႂ်ႉပႂ်ႉပၢၵ်ႈ ဢၶေႃၵ်ႈပုႉလိလိၵႂၵ်ႉ ဢဝ်မႂၵ်ႉ
ၽႂ်းလၢတ်ႈ ထႂမ်ႉမၢတ်ႈယိင်းမျုႉ လႆႈသူဝ်းပျုႉၽႂင်းလၢပ်ႈႁၢမ်းၵပျုႉဢၢၼ်ႉ ထိင်ႈၵျင်းလုၢၼ်ႉ ~ လႆႈၵေႃႉၵၢၼ်ႉ~
လေးႁူႈလႆၢတၢင်း ၵျတ်းၵျုႈပေးလိင်ႈသၢင်းလၢင်း ဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

၈ႉ မၼ်ႈမိူင်းယၢမ်းၼိင်ႉၵုႇလသမယ လွတ်ႈလေၵျူးၵုႇ ၵမ်ႉၽႄႈတင်းလူၵ်ႈတိုၼ်ႉၽၢၼ်ႈ ၶၢဝ်ႉသၢၼ်ႈလွၵ်ႈတိုၼ်ႉ ၵူၼ်းမိုၼ်ႉသ်ၼ်လၢၼ်ႉ တႃႇၵၢၼ်ႉၼမ်ၼေႇ ၵမ်ႉသုႉသၵ်းၵီႈ လၵ်းၼီႈသၢမ်ပျၢၼ်ႉ ၵမၢၼ်ႉထိုင်မ်ၼ်ႈ ဝူင်လ်ၼ်ႈသၢမ် ထုႉ တၵ်းၼေႉလႆၢလၢၼ်ႉ ၵူႉတၵ်းလႆႈလတ်းၽၢၼ်ႉ ~ ၵွၼ်းပူၼ်ႉမုးၼမ် ၶၢဝ်းၶျၵ်ႈတူၵ်းၶမ်၊– ၽွင်းၼႆႉမ်ၼ်ႈမိူဝ်ႈ လိူဝ်း ၵဝ်းလုၵ်ႈၵ်ၼ်းလိၵ်ႈလူင် ၵွၼ်ၶူင်ပိူင်တူလ်း လိူၵ်ႈယူလ်းတၢင်းလိ လွတ်ႈၶိသိူဝ်းယဝ်း မုးသဝ်းတၵ်ႉၵသိႉလ လၼ်ႉလွမ် ပုတ်ႉထမိူင်းတႆး ပိူင်းၽိုၼ်းလ်ၼ်းပၼ် ၵ်ၼ်းလၼ်ရုမ်းၶိူဝ်း ၶတ်းလွၵ်ႈတွၼ်းတိူဝ်း လႆႈမီးသုၼ်ႉတင်းၼမ် ~ ယုၵ်ႉယွင်ႈ ၽေႉသုႉသုႉသၼေႉလိၵ်ႈလႆးလိူဝ်ႉၶိူဝ်း ၽွမ်ႉတိူဝ်းၵမ်ႉပၼ်ၵူင်ႈဢတႉယဝ်ႉ၊ ၊ လွမ်းၼင်ႉၵူမ်ႈၵၼ်ၵ်ၼ်းမုးလႆၢပိ ဝၼ်း ၼီၶတ်းၵ်ၼ်း ၵ်ၼ်းၵၢၼ်းၵူၸွမ် လုတွမ်လႆးတၢင်း မ်ဝ်းၽၢင်းၵိူဝ်ၵဝ် ၵၼ်မဝ်ၵိူဝ်မီး လိၵ်းထီးပႆၢလွမ် ၵူၸွမ်သေးပူး

ၵႂၼ်ၵၼ်မႄးလူးၶပ်ႉၵျၢၼ်းယၢင်ႈ ၶေႃႈသၢင်ႈၵႂၢမ်းယမ် ~ လႂတ်ႈၶႆးလမ် ~ လႂမ်းၶေႃႈထမ်ႇမႃႇ ၵျၢၼ်းလႂင်ႈပလၢႆႇလၢႆႇ။–
လင်ႇၶႅႆႉတၵ်းလႆႈၶူၼ်ႉၶႆႈ လႂင်ႈလႆႈၽႂၼ်းသုၼ်ႇ လိုၵ်ႈၵုၼ်ႇလူမ်းထႃႈ ၶဝ်ႇၵႃႈႁဝ်းၶႃႈ လုၵ်ႈသိတ်ႈပီႇၼေႃႇ ၵမ်ႇၼေႇ
ၵႃႇလေႇ တူၵ်းၶိုင်ႈ တၢမ်ႈလိုင်ႈလင်ႇၵႃႇ ၸႂ်ႉဝႃႈၶရေႃလပိတႃႇငလႈမႃႇတႃႇ မျၢတ်ႈတႂၼ်းၶႄႇ ~ ၵၢၼ်းၶပ်ႉပူင်တမ်း
လႂမ်းၶေႃႈၵႂၢမ်းထမ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။
14
၅။ ၼႂမ်းၶဝ်ႇၵႂၢမ်းလဝ်ႈၽုင်ႇၵႂၢင်ႈလူဝ်းပဵင်ႇ ယိုၼ်ႈမိူင်ႇသႂၼ်ပႂၼ်ႈ ၼိပ်ႇၶႂၼ်ႈသဝ်းယူႇ ၶၢဝ်ႁူႇလႂမ်းၽိင်ႈ သႂၼ်ႈမိင်ႈ
ပိၼ်မူႇ ၵႂၼ်သူႇၵိၼ်သၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈလိူဝ်းလသူငလႈၵဝ်းၵျူမ်ႈၵျိတ်းၵႂႃႇ ~ လႂမ်းၶဝ်ႇၶရေႃလပိတႃႇငလႈမႃႇတႃႇၼမ်ႉ
ၶၼ်ၶၼ်ႇၶႄႇ ~ တႂၼ်းပူၼ်ႉၵူၼ်းၶမ် ပိၼ်တီးသူငလႈၵဝ်း ၵျူမ်ႈၵိုၵ်းၽႄႇၵုပမႃႇ ယမ်ဝႃႈမၼ်းယမ်၊– ၶဝ်ႇၵႃႈ သတ်ႉထႃႇ
ၵႂၼ်ၵူး တႂၼ်းထူးၶမ်လႆႇ လိုၵ်မႆႇဝၼ်းၶိုၼ်း ၵမ်းလိုၼ်းထိုင်ပႆႇ သႆႇလိုၵ်သုတ်းၵၢၼ်း တၢင်းတၢၼ်းမိူၼ်ၵၼ် ၽွင်းၶၼ်

လၼ်းႁၼ်း ၽွင်းတၼ်းၶတ်းၸ်တ်းၵၢၼ်လီ ဝၼ်းပီၵၢၼ်းၵ်ၼ်း သွမ်းပၼ်းၶပ်းၶိုင် ၵိုဝ်ငဝ်ၵိုဝ်မိုင် တိုၼ်းထိုင်လိၵ်းၽျႄး ႁူႈမိူဝ်ႈဝၼ်းႁႄးယူႇသဝ်းလမ် ~ ၵမ်ႇၽွတ်ႇတူၼ်လဝ်ႈငဝ်းမျတ်ႈ ထူပ်းႁူပ်ႉလႅႈၽြႄးတေႇတူၼ်လႅတ်ႈ ၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ လွမ်းလူလ်ႈထမ်းမျတ်ႈသီႇလ သမထႁျၢင်းႁမ်လွမ်းထမ်း လွင်းၶမ်းၸႄႈသွၼ် ၸ်တ်းမွၼ်ၶိုၼ်းဝၼ်း ၽူလ်းမၼ်းႁတ်း ယၢၼ် ၽေးၶၢၼ်တၵ်းၵၢင်း သၢင်းလၢင်းပိင်းလွ် သီသ်ုပၢၼ်ႁူၼ်း တႅႇၸ်ႈၸ်ုၼ်းမူၼ်း ၽိုၵ်းႁျၢင်ႉပၼ်ႈတိုဝ်းႁမ် ~ ၸ်ႈပေႊ ယမ် ~ တင်းသွင်ပူႇၵွၵ်ႇယဝ်ႉ။– လိူဝ်ၶၼ်ႉ လွင်ႈလၼ်ႉလႅႇႁငလႈပလ်ႇလႅႇ ႁူႈထႅႇၽိင်ႇၶိုင်ႈ ၶပ်ႉယိုင်ႈသ်ုႇလၢၼ်ႇ ပေႊတၢၼ်ႇၶမ်းလႅတ်ႈ တိုတ်းပ်တ်ႈၵၢၼ်ၸ်ႃ ယၢင်ႈၶႃႉၽဝ်သူႇလွတ်ႈပူႇမႆႈ ၸၢမ်းလႆႈၽႅႆးၽွၵ်ႇ ~ တိုတ်းပ်တ်ႈၵၢၼ်လၽေး ၶွၵ်ႇ ~ ၵွၼ်လႆႈႁတ်းလိုၼ်ႈယၢၼ်ၵေး ၽေးလွတ်ႈယၢၼ်ၵၢင်း ၶုၼ်ငလႈၶၢင်းၸူမ်ႈၵၢင်းလွတ်ႈၶၢၼ်ၶေး ၶၼ်ႉယဝ်ႉ မုၼ်ၵူလ်ႉ မုၼ်ၶေႊ။ ။

တွၼ်ႈၶိုင်ႈ (လွင်ႈလီ ၶရေႇလပိတႃႇငလႈၶရေႇလမႃႇတႃႇ)

10။ တေႃးၶႅ်ႉပိူၼ်ၵၢၼ်သုတ်းလွတ်ႇ ၼွတ်ႇၶေႃး ၵႃႇထႃႇပၶေႃႇမ သၵ္ကစ္စ ၸႄႈမျႃတ်ႈတြႃးမျႃတ်ႈ သင်ႇၶႃႇမျႃတ်ႈ ပေႃးငမ်ႈသြႃႇမျႃတ်ႈ ပုၵ်ႈပၢတ်ႈလႃႇလီႇ မႃးလီႇမႃးလ်တ်ႈ တ်တ်ႈၶ်တ်ႈသေႇၶျႃႇ လွင်ႈၶႄႈႁူၼ်းမူၼ်ႈသႃႇယႃႇ တွၼ်းသႃႇ ၶပ်ႉတ်င်တ်မ်ႈတၢမ်းၵွၵ်ႇ ~ လၢတ်ႈငိၼ်းမွၵ်ႇ ~ လွမ်းသုတ်ႈၵျေႃးပူင် တင်းသိင်ႈတင်းလူင် ယဝ်ႉ၊– ယၢမ်းလိဝ်လင်ႇ ၶႅ်ႉ ၵိင်ဝ်ႉၶင်ႈၵျမ်း ၵၢမ်းၵၼ်လၢႆၵၢၼ် ငတႃႇတီႈပေႃးလုၵ်ႈထူပ်းၸၢၼ်ၵၼ်ၶိုၼ်း လိမ်မိူဝ်ႈဝၼ်းသိုၼ်းပၢၼ်ၵွၼ် လမ်ၼွၼ် သုတ်းတွၼ်း ႁိုဝ်ၼွၼ်းႁိုဝ်ၶီ ဝၼ်းပီလူးၸႄႈ မိုတ်ႈၵၼ်လိူဝ်ၵႃး မိူၼ်တင်းလုၵ်ႈငတႃႉ လၢင်းသႃး ႁူႈၸေႃႇႁူႈပႃႈပွင်ႇ လိင်းႁူင် ~ မီးသုၼ်ႇတွၼ်းမျႃတ်ႈ တၢင်းလီၵမ်ႇၵၢတ်ႈ ငတႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵ်ၼ်ႇလဝ်ႈပူင်ၵျၢမ်း ၵပ်းတၢမ်းငၶပေၼ် လွင်ႈၵၢၼ်ယၢမ်ႈပိူၼ် သႂ်ၵ်ၼ်ပေႃးငမ်ႈလုၵ်ႈလၢင်း ပိူၼ်ၶေႃင်းပိူၼ်ၵေႃ သႂ်လႃတိုၼ်းၶိူဝ်း တွၼ်းတိူဝ်း ယၢမ်ႈထုၵ်းထူၵၼ်

လႆ့ၵျၢခ်မီးမႃး လႆၢ်ခႃးလႆၢ်ပၢခ် လုင်းလၢခ်ခိူင်းခဵၢး ၵွခ်ၵခ်တိုတ်ႉတႆၢး ခငူင်ႇႁွူႇခငူင်ႇခိုခ်း ႁွင်ႉသွခ်ႇမၢတ်ႇ ပၢခ် လၢတ်ႇၵူႇတင်းလူင် ~ ခပေႉၵၢခ်ႇမီးသွင်ၵျၢင်ပႆၢ်ၵျူႇပၢၵ်ႇ ပိခ်တီႇထူးလၢၵ်ႇယဝ်ႉ။– တေႃႇခႆေႉ သေဌော လေႃးလေႇတ ချေႇ ခရေုလပိတျႇငလႇမျႇတျႇ ၵူႇချႇလုၵ်ႉခင်ေစန္ဒီ သိပ်းသီႇသိပ်းၵျူႇ ပိူဝ်ႇၵူႇသတ်ႉထျႇယမ်ယုမ်ႇ မိုဝ်းတုမ်ႇယုၵ်ႉ လူႇၵၢပ်ႇ ပူႇလျေႇခူဝ်းလူႇၵၢပ်ႇတၢခ်းၸေၢၵ်ႇ ~ ပွင်ဝႆံႉလီငၢမ်း ပိခ်တီႇလီၵၢမ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

11ႉ ခင်ေႇၵူႇတၢင်းတၢခ်းတၢင်းလူႇ ၵူခ်းထဝ်ႇပူႇၵွၵ်ႇပွင်သၢင်ႇ ခိုင်ၵၢင်ႇခပိပ်ႉပၢခ်ႇ သိုင်လျၢခ်ႇလိင်းခိုခ်ႇ သျၢင်ႇလိုခ်ႇသိူဝ်းပျေူႇ ၵျူမ်ႇၵျေႇၵျူခ်းမူခ်ႇ ၵုမ်ႇထူခ်ႇၵူႇယိူင်ႇ ခိူင်ႇသၢင်ႇပျႇရမီႇ တျႇခေ သီႇလ ခိင်ၵ်ႉခမ်မ ပလုၺ်ႇလျႇ ဝိရိယ ခခ်တီ သတ်ႉလျႇ ၵတိတ်ႉထျႇခေ မိင်တ်ႇတျႇ ၵုပ်ၵ်ႉချႇ လႆၢ်ထျႇခတ်းသၢင်ႇၸွမ်ႉသိင်ၵျူမ်ႇပိင်းပၢၵ်ႇ ~

လႆႈထူးလၢၵ်ႇ~ တွၼ်းပူၼ်ႉတင်းၶမ် တၢင်းလီလူးလမ် ။– တင်းၽူဝ်တင်းမေး သပ်းသေးပွင်ၵၢၼ်
သုၼ်ႇမၢၼ်လႆႈႁပ်ႉၶဝ်ႇၵၼ် သူးပၼ်ၶိုၵ်ႉတွၼ်း တမ်ႈတီႈသိူင်လၢဝ်မွၼ်းၼမ်း ၵႂၢမ်းထမ်းပူင်တမ်း ၵေႃႇတတၢၵ်ႈသႂ်ႇ
ၶၵ်းယမ် ~ လႆႈမီးသုၼ်ႇမိုတ်ႈတၢင်ႇၵဝ်ႈ ၵိုဝ်းလမ်ၵိၼ်ႇလဝ်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။ ႁူၼ်းထဝ်ႈတင်းသွင် ၼိုင်ပွင်လၼ်းၵၼ်း
18 ၼပ်းတၼ်းၵွၼ်ၵၼ် လုင်ႇလၼ်မူဝ်းလူး မုၼ်ၼူးသွၼ်လီ ဝၼ်းပီတူဝ်းတွၼ်း မွၼ်းထမ်းသွၼ်ၵၢဝ် ၵုဝ်မဝ်ၵုဝ်ၽေႃင်း
သၢင်းလၢင်းလွႆႈႁူင် ပူင်လွႆႈဝၢင်းၵျွတ်းဝေယျာဝိစ္စ ပုၼ်ႈလၵျၢၼ်းတင်းလႆၢ မႆၢလွႆႈဝၼ်းၼိုၼ်း ႁူးမူဝ်းလပ်းမိုၼ်း ဝူၼ်ႉၼုၵ်းၼွပ်ႈ
မူပ်ႇၶွပ်ႈၵၢၼ်းၼဝ်ႈလူးလမ် ~ ၵျင်ႉတိုဝ်းၵမ် ~ လွမ်းၼဝ်လဝ်ႈၵတိရတၼေႇ ၵိဝ်ႈမျၢတ်ႈသၢမ်ထျႇယဝ်ႉ။– ၶေႈတျ
ပၢင်ႇလိုၼ်ႈ ၼိုၼ်ႈၶၼ်ႇလိူၼ်မူဝ်ႇ လွႆႈယွႆႇထမ်းမျၢတ်ႈ ၵႂၢမ်းလၢတ်ႈသွႆလၢင်ႇ တွၼ်းတၢင်ႇထူးပိူၼ်ႈ ၵမ်ႇသိူၼ်ႈသၵ်းၽဝ်ႇ

ႁိူဝ်ၵဝ်ႇလမ်သဝ်ႈ မိူဝ်ႈႁွႆႈသူႇတဝ်ႈ ပဵၼ်တီႈသိၼ်လႃဝ်လႆႈတၵ်ႉဢုၼ်ႇ မီးသုၼ်ႇလမ်လဝ်ႈႁူႈၶႃဝ်းၶုႇ ~ မျႃတ်ႈတွၼ်းၶႄႇ ~ လူမ်းလႆႈပွင်တၼ်း လိဝ်းႁွတ်ႈလၼ်းၵၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

12. ဝႃႈတီႈၶေရုလပိတႃႇငလႈ ၶေရုလမႃႇတႃႇၼႆႉ ယူႇသဝ်းတီႈဝိင်းသုသုမႃႇရိႇ ပိုင်ႈမိႇႁၵ်ႈလိုဝ်ႈ လွမ်းလုၵ်ႈၶႃ ၶေရုလ မိူဝ်ႈလၺၼ်ၶႄႈ တႃင်ႇဝႃႈၶေရုလၵႃႈလွၼ်ႈၵွၼ်ႇ ၺႃႇလွၼ်ႇလိုဝ်ႈငတႉ ငၶေႉလပ်းလိုဝ်ႈမႂ်ႇ ၺၵ်ႉယႂ်ႇမေႃလႃတ်ႈ ၸႃမ်းၵူၼ်ႈ ၶိူင်ႈမူၼ်ႈႁိူၼ်းယူႇ ထိုင်ပႃၼ်ပဵၼ်ပူႇပဵၼ်ယႃႈ ႁွင်ႉၵၼ်ဝႃႈၶေရုလပိတႃႇငလႈမႃႇတႃႇ ၺၵ်ႉတွၼ်းသႃႇ ~ တူဝ်း ပူၼ်ႈတင်းလူင် ၊– လွမ်းၶင်ႇၶိူင်ႈၶႄႈႁိူၼ်းယေး သပ်းသေးၶိုင်ပွင် တင်းသွင်ၺိတ်းလွမ်း ပွမ်းပႃးဝတ်ႈတြႃးလႆႃၵၼ် ပဵၼ် ၶၼ်မိူင်းႁူၼ်း ႁိူၼ်းမူၼ်းသႂ်ႉႁိူင် ပဵၼ်ပိူင်လွမ်းထမ်း ၶပ်ႉတမ်းမီးမႃး ၽိင်ႈထုင်းၶင်ႇဝႃင်းပူင် ~ လွမ်းယူႇႁူႈၶေႃႈ ၼၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵႃၼ်ဝႃႈ ဝတ်ႈတြႃးလဝ်ႈၽူဝ် ဝတ်ႈတြႃးမေးၶေႃင်း ပႃးတင်းဝတ်ႈတြႃးလုၵ်ႈလႃင်း သုႃင်းလႂ်ႉမႆႃပဵၼ်

ၵူႈလီငမ်ႈလီလွမ်းတြူး မီးမႃးၵမ်ႇလႆႈသဝ်းၶီ ႁူမ်ႈသၢင်ႈတၢင်းလီဝၼ်းငၢႆး ပူႇၵွၼ်ႇၶိင်းၶေႃး ၶိုၼ်ႉၶႃးလိူဝ်ႈသိင်လႆႈလိူဝ်းႁူင် ~ ပျူႇသိူဝ်းၶူင် ~ ႁိုၶ်းမူၼ်ႈလီယူႇ ပၢၼ်လၢတ်ႈၼၢဝ်ႁူႇယဝ်ႉ။– မီးသေလုၵ်ႈလၢင်းသိပ်းၵေႉ ၵမ်ႇၼျူႉပိၼ်ပေႈ ပိၼ်ငမ်ႈ ၼတ်းငၵ်ႈတၢင်းယၢပ်ႇ ႁိုဝ်လၢပ်ႇၼပ်းၵျေႈ လုၵ်ႈလၢင်းႁူၶေႈၵေႇၵၢၼ်ႇ ၵမၢၼ်ႇလိူဝ်ႈလႆႈ ၶင်ႇၵႈတၢင်းၼႆႈ

20

ပူႇၵွၼ်ႇ လၢတ်ႈမွၵ်ႇတၢင်ႇလဝ်ႈ မိုတ်ႈႁိုဝ်းၼမ်းလဝ်ႈ ဝႆႈလဝ်ႈၶပေႉယမ်ၵမ်ႇႁွၼ်ႇလိုၼ်ႈ လိူဝ်မၶေႈလိုၼ်ႈၼၢဝ်ႁူႇ ~ ပိၼ်တီႈလီႁၵ်ႉလီပိၼ်း ဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

13။ လိမ်မိူဝ်ႈပၢၼ်ၵွၼ်ႇ ၶပေႉသွၼ်ႇႁၢမ်းငမ်ႈ ႁိတ်းၶင်ႇပေႈသင်ႇ ႁပ်ႉၶင်ႇၼူဝ်းပူလ်ႈ ႁူမ်ႈလူလ်ႈထိင်းမ်တ်ႇ သႆၢလိူဝ်ႉငိုၼ်ႈႁိုဝ်ႇ ႁိုဝ်မိူဝ်ႇသုတ်းလၢတ်ႈ မၢတ်ႈၵၼ်တင်းသွင်ပူႇၵွၼ်ႇ လၢတ်ႈမွၵ်ႇပိၼ်ဝေႈ လုၵ်ႈလီလၢင်းၵႈ

ၶေျႈၵျူၼ်းမူၼ်ႈႁူပ်ႉႁူႈၵၼ်ယူႇ ~ ၵျူမ်ႈၶိုင်လူႇ ~ ပွင်သၢင်ႈလွမ်းၵၼ် မီးၵျႈမီးၶၼ် ၊– ဝတ်ႈတြျးလုၵ်ႈလၢင်း ၵျႈတၢင်း
မီးၶမ် ၽွၼ်ၵမ်တိုဝ်းလွမ်း ၵျွမ်းပဝ်းတၢင်းလီ ႁူၼ်းၽီၶျိုႈယေျး ပိင်းပေျးၵျၢၼ်ႉလွင် သီသွင်ပၢၼ်ႁူၼ်း ၵျူၼ်းမူၼ်းၵတ်းယိၼ်
လီပိၼ်ငိၼ်းလူမ်း ၵျိုဝ်ၵျ်ၢလွမ်းလူမ်း ၵိုၵ်းပိုၼ်းၽွၼ်းလီယွႆႉမီးၵျၼ် ~ လိင်းပၢင်ႉသွင်လိုၼ်ႈ ဝ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ မူဝ်ႈမီးလျၽေး
တင်းသွင် လိင်ႉပွင်လုမ်းလျး ၵျူဝ်းလျးၶတ်းလွင် ၶွင်လဝ်ႉဝၼ်းလိင်း တိုၼ်းပိင်းတူလုံးလူ လျၵူၵေးလူး ၵျွမ်းပူးမီးၶမ်
ၵျိုဝ်လမ်သိဝ်းၵျူၼ်း သဝ်းၶူၼ်းလွမ်းၵၢၼ် ပွင်သၢၼ်တိုဝ်းတွၼ်း လွၼ်းငွၼ်းပၢ်သွင် ငဝ်ႈလွင်တိုၼ်းၵိုမ်း ၵျိုဝ်လူင်ၵျိုဝ်လိုမ်း
ၶုၵ်းၶူၼ်ႉႁူႈဝၼ်းၶၶၼ် ~ သၢင်ႈၽွင်းၶၼ် ~ လွမ်းလွင်ႈသၢင်ႉထုၵ်ႉ။– ႁွပ်ႈပိၼ်လုၵ်ႈလီလၢင်းၵျႈ ၶင်ႉဝျႈဝတ်ႈတြျးမီးမျး
ပွင်ႁွျႉ လ်ႈသျႉလ်ႈမူၼ်ႈ ႁုမ်ႉထူၼ်ႈလ်ၢပျႈ ၵမ်ႉၽေျႈၵမ်ႉယွၼ်ႉ ဝူၼ်ႉသွၼ်ႉတၢင်းလီႁုသူဝ်ႉ ၶင်ႉၵၼ်တိုၼ်းလူဝ်ႉ
သၢင်ႈလွမ်းၽုၵ်ႉ ~ တၼ်းသွမ်ႈလၼ်းၵၼ်း ဝ်ႉယဝ်ႉ။ ။

14။ ဝႃႈတီႈၶရေႇလပိတႃႇ ႁူႉထႃႇၸွၼ်းပုၼ်ႈ ၵမ်ႇလုၼ်ႈႁႃမ်ႁႃပ်ႇ ၵမ်ႇတၢပ်ႇလဝ်ႈယႃႈ ၵမ်ႇမႆႈမဝ်းယွင်ႇ လႅင်းပွင်ႇႁူႉလွင်ႈ တမ်းၵွင်ႈမ်ၼ်ႈမၢၼ်ႇ မီးလၢၼ်ႇၶိုင်သၢင်ႈ ၶမ်ယဵၼ်ႇပုၼ်ႈပၢင်ႈ လွမ်းလူလႆႈႁၵ်ႉမၢၼ်ႇမ်ၼ်ႈ ၼဝ်ႈၵ်ၼ်ႈတူၵ်းထုၵ်ႇ ~ တူလႆးမုင်ႈလူလွမ် တိုၼ်းဝႃႈၵိုဝ်ပွမ် ၊– ဝူတ်ႈတြႃးလဝ်ႈၽူဝ် ထူဝ်းၵူဝ်မီးမႂ်း ႁႂ်ႈပႂ်းပိုင်ၶၼ် ပိၼ်ၵၢၼ်ၶိုၵ်ႉတွၼ်း ႁၢမ်းဝွၼ်းသူပ်းၼၢၼ် ဝၢၼ်ၵျွၵ်ႉပိင်း ဝၼ်းလိင်းတူလႆးထိုင် ၶိုင်ပၼ်ၶူဝ်းလိင်း လၵ်းယိင်းပွင်ႁႃ ဝႆႉၶျေဝႆႉၶၼ်း တၵ်းလဵၶင်ႇၶမ်ႉ ၵမ်ႉလူးတီႈၸဝ်ႈ မႆႉလွင်ႈတွင်းၵိုမ်း ၵိုဝ်လူင်ၵိုဝ်လိုမ်း ထမ်းမျႃတ်ႈၼဝ်ႈလိုမ်းပိၼ်တီႈတၢင်ႇ လိၵ်းလွမ် ~ လႆႈလွင်ႈယဵၼ်ႇထိူၵ်ႈ တိုၼ်းဝႃႈမဝ်ႇမိူၵ်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ လင်ႇတၵ်းလႆႈပိၼ်ၽူဝ်လီမေးပိင်း ႁၵ်ႉၵိင်းတမ်းလွင်ႈ သီသုၺ်မူတ်းသၢၼ်း တိုၼ်းၵၢၼ်းလွင်ႈလိဝ် ၵိုဝ်ၵိဝ်ၵိုဝ်ယွမ်း ႁူမ်းပွမ်းလွမ်းၵၼ် မီးၼၼ်တိုၼ်းၵၢမ်း မေးငၢမ်းၶၢင်းလီ

ဝၼ်းပီသိူဝ်းႁူမ်း လူမ်းၵတ်းထူဝ်းယဵၼ် မိဝ်းၶဵၼ်ယွမ်းဝႆး ၵတ်းယဵၼ်ဝၼ်းငႆး ယၵ်ႉတူလ်းလွမ် ~ ၸွၼ်ႈတွၼ်ႉသၢင်ႈ
သဝ်းပွမ် ~ ၸၵ်ႉလူလ်ႈသတ်ႉလႃႈ ၶိၵ်ႈၶမ်ႉလႅင်လေႈတၶႄႈယဝ်ႉ။– လွင်ႈလီၶေႉၵူႈ တေႃႈသူႈၵူႈၽႆႈ ၶေႃႈၵႆႈၵိူၼ်း
မူၼ်ႈ ပိၼ်တူၼ်ႈတီႈသဝ်းပိုင်ႈမီႈ ၽၼ်းတီႈတၢင်းသုၵ်ႉ လွင်ႈတုၵ်ႉလွင်ႈယၢပ်ႈ ၸၢပ်ႈၵၢဝ်ၽွၼ်းပုၼ်ႈ ၽွင်မုၼ်ႈၵိလေႈ
23
ပၢၵ်ႈပႅတ်ႈဝၢင်းပေႈ ၽိုၼ်ႉၽေႃၼ်ႉသွၵ်ႈၸႃသိၼ်ႈတၢင်းႁွႃႈ ~ ၸိူင်ႈပေႃးသႃႈ ~ တွၼ်းပူၼ်ႉလႆၢတၢင်း သၢင်းသၢင်းလၢင်းလၢင်း
ဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

15။ ထိၼ်ႈၽႆႈၶိုင်ႈ လွင်ႈၶရုလမႃႈတႃႈ ယိင်းမႃႈတုၵႃႈမ တွၼ်းၵျထူးလွၼ်ႈ မေႃသွၼ်ႈမေႃဝူၼ်ႉ မေႃၶူၼ်ႉၸိူင်ႈ
ထုၵ်ႇ ၵၢၼ်ယိင်းတေႃးၸူၵ်ႈ မေႃၽုၵ်ႈမေႃသွမ်ႈ ၵွမ်ႈပွမ်ႈထိင်းမိတ်ႈ မေႃၵိတ်ႈၵိူၼ်းမူၼ်ႈ ၵူႈလွင်ႈၵုမ်ႈထူၼ်ႈ ဝတ်ႈတြႃး

ၵေႃႉမေးၵျႃႉယၢင်ႈ တၵ်းထၢင်ႈၵျၢင်ႉတွခ်းခႄႈ ~ ၽွခ်းပုခ်ႉမေးလီ ၵ်တ်းလွမ်းႁူႉချုဝခ်းပီ ၊– ဝတ်ႉတြႃးမေးခေႃင်း
ၵျႃႉပိူင် သိူင်ၵျိူင်မူတ်းသၢခ်း ၵျိူဝ်ခေႃခ်းၶပ်းၵၢခ် လုၵ်ႉလၢခ်လုမ်းလႃး လပႃးတူလုံးထိုင် ၶပ်ႉၶိုင်ပေႃးလေႃး သေႃးမေး
ၽိမ်းလေႃႈၽိမ်းၵိခ် ၵမ်သိခ်လွမ်းထမ်း တိုခ်းဝႃႈမဝ်ႉမိးၶိ ~ ပိခ်မိဝ်းလၢင်ႉလိတ်ႈ မိဝ်းၵမ်ႉလိပ်တ်ႈခခေ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ခႆ
ငလႈလင်ႉတၵ်းလႆႈပိခ်မေးပိင်းၽူဝ်လီ ဝခ်းပီၵျၵ်ႉတွခ်း မွခ်းၶမ်းၵျူဝ်လို သီသုံလုမ်းလႃး လုၵ်ႈၵျႃးပူႉၵွၵ်ႉတင်းသွင်
ပူၵ်းပွင်လၢင်းသိပ်း သုၵ်းလိပ်းၵျူင်ဝၢခ် ပိခ်ၵၢခ်မိဝ်းယိင်း ယိၵ်ႉယိမ်ႈလူထိင်း ႁူႈပႃႈၵျူႈတိူဝ်းလီ ~ ၶမ်ႈဝခ်းပီ~
တိုခ်းမူခ်ႈသႃႉယႃႉယဝ်ႉ။– လွင်ႈလီၵေႃႉငမႈ ၵ်တ်ႉငၵႈတၢင်းယၢပ်ႉ ထမ်ၵျၢပ်ႉၽွခ်းပုခ်ႈ ၵျိုဝ်လုခ်ႈတိုခ်းလၢင်ႉ
ၵမ်ႉထၢင်ႉၵမ်ႉခေးၵမ်ႉၽိတ်းၵမ်ႉပိူင်ႈ ၵမ်ႉၵိူင်းၵမ်ႉၵျိူင်ႈ ခပေႉသွခ်ႉပိခ်မိူင်ႈချေႈၵျိူခ်းသႃႉ ~ ၵျူႈၵိုၵ်းႁွႃႉ ~ တၵ်း
လႆႈယိခ်ၵေႃးငတႉယဝ်ႉ။ ။

16။ ပိခ်ၵျူႈပိခ်ငေမႈ သွခ်ငေငႈလုၵ်ႈၵျၵ်ႉ ခွတ်ႇတၵ်ႉပိင်ႈမ်တ်ႇ တါႇၵ်တ်ႇခိူဝ်းလိူဝ်ႉ လိူတ်ႈခိူဝ်ႉၵျူႈသိုပ်ႇမုခ်းမွ်ႇ မိးယွ်ႇၽွခ်းပါင်ႈ ၵျူမ်ႈသါင်ႈၵုသူဝ်ႇ တါင်းလူဝ်ႇၵူႈလွင်ႈ လႆၵျွင်ႈလႆဝွင်ႇ တၵ်းပွင်ႇလူင်ႉၵမ်ႇမွႆႈ သွင်ႇလွႆႈၵျ်တ်းၵွါႇ ~ ၽွခ်းပုခ်ႈတင်းသွင် ၵမ်ႇၵျူႈမိးမွင်၊– လွမ်းခငေႇ ဝတ်ႈတြုးၽူဝ်လိမေးပိင်း တၵ်းလိင်းလိလိ လွ်ခိၵျူဝ်မိး လိၵ်းထိး ပႆလွမ် ၵျွမ်ပိခ်ၵျူႈငတေႉငမႈလိသါင်းလါင်း လုၵ်ႈလါင်းၵျုးလိုင် မိးထိုင်ပိခ်သိပ်း တင်းလိပ်းတင်းလိင် လိင်ႉခ်င်လုမ်းလုး ၵူဝ်းၵါးလွႆႈၵခ် တၵ်းပခ်တါင်းငါမ်း တါင်းလိမုးၵါမ်း ၵျူမ်ႈၵျွမ်းယူႇသဝ်းပွင်~ၵေါႇသါင်ႈပါခ်လေါတ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ ၊ ၊ ဝတ်ႈတြုးပေုႈငမႈၵျုႈမိဝ်း ၵျူဝ်းလုးပွင်ပိခ် ၵျေႉခိခ်လုၵ်ႈလါင်း တါင်းလါခ်းငခပေခ် သွခ်ၵျူသွခ်ၵျခ်လွ်ႉၵျိခ်း တါင်းၵိခ်းၵူႈၵခ် ငၽပေခ်တိုခ်းလါင်း ထိုင်ပါခ်ထိူၵ်ႈၶါင်း ၵျပခ်ၵေါႉၵိုင်ႇလိပ်ႈ ငတႇပခ်ခေုႈၵျူခ်းၵိပ်ႈယေးယွင်

~ ယႃႇၵျႂ်ႈလႆႈမီးမွင် ~ ပဵင်းလုၵ်ႈႁူႈၶႃႇ ၵိုင်ႇပိၼ်ၵႂႃႈလီပိတႃႇဢလႈ ဢမႈလီမႃႇတႃႇယဝ်ႉ။– လွမ်းၼင်ႇဝတ်ႈ[တ]ႃးၵႂႃႈဢမႈ
တမ်းဢၵႈသုင်ၸၢင်ႇ မွင်းမၢင်ႇလုၵ်ႈလီလၢင်းၵႃႈ တမ်းထႃႈပၼ်ပွင်ႇ သုင်သွင်ႇႁၵ်ႉၼ်းမူၼ်ႈ ငဝ်ႈတူၼ်ႈလၢင်းမၢၼ်ႇ ၵိၵ်ႈၵျၢၼ်ႇ
လိုၼ်ႈလွၼ်ႈ ၼင်ႇၼုၼ်ႈတၵ်းၵွင်ႇ တႆႈထွင်ႇလႅင်းပွင်ႇၶပ်ႉၵမ်ႇမႆႈ တိုၼ်းလႆႈသိုၼ်းသႃႇ ~ သဝ်းလွတ်ႈၼႅၼ်ႉၵေး တၵ်းလႆႈ
ယၢၼ်ၵေႃးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

17. ၼင်ႇၵႃႈတၢင်းလီသွင်ပူႇၵွၵ်ႇ တၢမ်ႈမွၵ်ႇပၼ်ၵျႂ်ႈ လိုၼ်ႈလွၼ်ႈပုၼ်ႈတႃႇပၢၼ်မႆႇ လီသုၼ်ႇလွၼ်မၢတ်ႈ လိုၼ်းလၵၢတ်ႈ
ယၢၼ်ၼႄႈႁၵ်ႉၼ်းၵမ်ႇသေႇ ၶႃႇၵေႇၼိင်းသုလ်ႈ ၶုၼ်းပုလ်ႈဝၢင်းပၼ်ႇ မွင်ႇၵၼ်ႇဝၼ်းသၼ်ႈ ၵမ်ႇၶၼ်ႈၵေႈပုၼ်ႈ ၶုၼ်းငုၼ်ႈတၼ်
ၶၢတ်ႇ လၢႆႇၵၢတ်ႇမူလ်ႇပ်တ်ႈ ၵမ်ႇလ်တ်ႈသိမ်းမ်တ်ႇ ႁုၼ်ႇသၼ်ႈထ်တ်ႇယ်တ်ႇ ၵိင်ႈႁၵ်ႉတ်ႇဝႆႉၵမ်ႇၵၢတ်ႈ ၵမ်ႇမီးတီႈမျၢတ်ႈ
သုၼ်းသႃႇ ~ လႆႈတၢင်းလႃႇ ~ ၽိတ်းၵၼ်မေႃးၵၼ် ၵၼ်ၼႄႈႁၵ်ႉၼ်းယုင်ႈမုၼ်ၼၼ်ယဝ်ႉ၊– ၼုၼ်းလေႃးၵလုင်ၼေႉ ပေႃးဝႃႈ

ၵမ်ႉလွမ်းဝတ်ႈတြႃး တၵ်းလႃးထူပ်းၶိ မိူဝ်းလီယႃၶၼ်ၵႃး မိူဝ်းမႃးတင်းၶမ်ႇ ၵိုဝ်လမ်ၵိူၼ်းမူၼ်း သိုဝ်းလူၼ်းပူၼ်ႉပိုင် လိုင်ၵိုင်ၵိူၼ်းၶွၼ်း ႁွၼ်းႁိုင်းမိတ်းသူလ် လီယူလ်သုတ်းတွၼ်း ၵမ်ႉမေႁွၼ်းၵိူၼ်းယူႉမီးၷၼ် ~ တိုၼ်းဝႃးၵမ်ႉၶေႃး မိူၼ်မိူဝ်းၵီႉငေႃးၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပိုင်တႃႉၶူင်းႁၢင်မိူင်းႁူၼ်း သဝ်းၶူၼ်းၶမ်ႇလႆႈ လီမႆႈၷိုတ်းလွမ်း ႁိုၵ်းႁွမ်းၶၼ်ႈတူဝ် ႁူဝ်ယမ်ႁိုၵ်းပႃး ဝတ်ႈတြႃးလုၵ်ႈလၢင်း ၵိုၵ်ႉပႃးမေးၶေၢင်းလဝ်ႈၾူဝ် ၵူးၵိူဝ်ပေႃးငမႈလႃပႃး ၷဝ်းၷႃးလီၵၢဝ် ၵိုဝ်မဝ်တိုၼ်းဝႃး ၶိုၵ်ႉတွၼ်း မၼ်းပိၼ်ပိုင်ႁွၼ်းၶေႃးၵိူၼ်း မဝ်ႉပိုင်ႈမဝ်ႉလိုၼ်း ၵိုင်တၢင်းၷူမဝ်ႉတိုၵ်ႈ ႁႃးထိုၵ်ႈမီးၶၼ် ~ ႁူႈမိူဝ်းၵၼ် ~ ၶိုဝ်းၵိဝ်ႈတူင်ႉပၼ်ႉ တိုၼ်းဝႃးမဝ်ႉၶွၼ်းမဝ်ႉသၼ်ႉယဝ်ႉ။– ၶင်ႉၵိုဝ်လႃတ်ႈၶႆႉၵေႃးတေလီလႃတ်ႈၶေႃးၵေႃးတေၵျ ပုၼ်ႈလ ႁုသူဝ်ႉ ၶွင်လူဝ်ႉပွင်သၢင်ႈ သတ်ႉထႃႉ သီႉလ လႃႉႁ ပလ်ႉလႃႉ လႆႉထႃႉႁူႈလွင်ႈ ၶင်ႉလွင်ႈထီးလူင်ႉ ႁင်ႈယူင်ႉမုင်းၷိူမ်ႈ

ၼႂ်းႁိူၼ်းႁူမ်ႇလူမ်ႈ ထင်ႇလႆႈၶတ်းၸွႆႈပိူၵ်ႉဢမ်လႅမ်ႈ လႆႈတႅမ်ႈပိုၼ်းၶၼ်ႇ ~ ယိူင်းဢဝ်လွင်ႈလႆႈ ၼင်ႇၼေႃႇလပိတႃႇၸဝ်ႈမႃႇ တႃႇမိင်းၼႂ်းၼႄႉယဝ်ႉ။ ။

18ႉ ထင်ႇတၵ်းထိုင်မႃးၼီႈၼိတ်ႈ သၵ္ကရာဇ်ၵေါဇာ ဢတႃႇဢၢၼ်ႇၶပ်ႉ ၼပ်ႉလႆႈႁဵင်ၼိုင်ႈသၢမ်ပၢၵ်ႇ ပဵတ်ႇ သိပ်းပႆႈသီႇ ၶပ်ႉလီႇလိူၼ်ၵဝ်ႈ သူႇၶဝ်ႈတႅမ်ႈပွင်လင်ႇၵႃႇ လွင်ႈၼေႃႇလပိတႃႇၸဝ်ႈမႃႇတႃႇ တႅမ်ႈဢၢၼ်ႇၶပ်ႉထီႇထၢပ်ႈ ႁိုင်ႇ ဢၢပ်ႈလႆလၼ်ႇ ~ လႆႈၸွႆႈၵၼ်ႇ ~ ၶတ်းလပ်ႉၽိူၵ်းဢၢၼ် မၼ်းႁွၼ်ႇႁိူဝ်မၼ် ။– သႃႇသၼႄႇတေႃႇ ၽြႄးပိၼ်လႅၼ်ႈ လႆႈယဝ်ႉ သွင်ႁဵင်ႁႃႈပၢၵ်ႇ ႁူၵ်းသိပ်းႁူၵ်းပီလီလီ သိၼ်ႈၼီမူင်းႁဝ်း သိူၵ်းၵဝ်းတဝ်ၼဵဝ်း တႆးႁဝ်းၼင်ႇၵၼ်တိူၵ်းၵၼ် ထွမ်းသၼ် လေးလွႆပႃး၀ ထၼ်ႉမႃးသဝ်း တႆးႁဝ်းပႆႈယၢၼ် ၼႄႈၵၢၼ်ႁိူၼ်းယေး ထူပ်းၽေးၶၢၼ်လႅၵ်ႈ မႄႈၵၼ်ၵီပ်းသိူၵ်း ႁိူၵ်းပိုၼ်း

တိုဝ်တၢၼ် လွၵ်ႈမၢၼ်သုတ်းတွၼ်း မိူင်းၶွၼ်းဝႆဝူ ၵွင်ပူၵွင်ပႃၶိုဝ်ၶေႃတၢၼ်တိၵ်း ၶမ်ႉထူမ်ႈမိူၼ်ထိုင်ပႂ်ႇလိၵ်း လၢႆးၵိင်းထူပ်း
ၵိၼ်းယူႉတၵ်းငဝ် ~ ၶႄႈမိူင်းၵၢမ်ႇပၢင်ႇသေပႃး ၶၢဝ်ႇယဝ်ႉ။ ။ ၵပ်းလူင်သၢမ်ပိူင် ၵိုဝ်ၵိူင်တၵ်းလၢႆး သၢႆးပၢႆးၼၢၼ်လွၵ်ႈ
ၵိုဝ်သွၵ်ႈမိူင်းမူဝ်း ထူဝ်းသိုၵ်းထူဝ်းသိူဝ် တႂ်ႇမိူဝ်မၢၼ်းၵိၼ်း ယူႉၵရိၼ်းငလႈၵျသျူးတိၵ်းၵၢၼ် ၼိုၼ်ႈၼၢၼ်မၢၼ်း ၵူတ်ႉမၢၼ်းၵႃး
ပႃးလိၵ်ႈၵူႈမိဝ်းၵူႈၵၢၼ် ၼၢၼ်ၼမ်းပိၼ်ထိုင်သၢမ်သိပ်းပႂ်ပႂ် ၵၢၼ်ၵၢၼ်ၼႂ်ယုင်ႈလွမ်း ၼၢၼ်သုင်ငိုၼ်းယွမ်း ၵမ်ႉသႃႉၵမ်ႉ
29
တွၼ်းၵူလပ်းမႂ်ႈ ၵူႈၵၢၼ်ၵူႈမိဝ်းလႆႈၸေႃင်းမဝ် ~ ၵိၵ်ႉပႃးလိူဝ်းၵဝ်းလိူဝ်းၵျႃးငလႈလိူဝ်းၼဝ် ~ ထူပ်းလွင်ႈယၢပ်ႉၸိုတ်ႉ
လွၵ်ႈၼႄးၵမ်ႉပိုတ်ႉယဝ်ႉ။– ၵပ်းလူင်သၢမ်ထႃႉ မႂ်ၶိုင်ႈရႄးၵႃႉ ပႂ်ႉသႃႉမႃးထိင်ႈ ၵၢၼ်လိင်ႈသိုၵ်းၵိၼ်ႉ လွၵ်ႈတိၼ်ႉ
ယုပ်းယၢၼ်ႈ လီမိူဝ်ႉလီလၢၼ်ႈသုတ်းလွၼ်ႉ ၵိပ်းၼွၼ်ႉထိုင်တီႈ ၵမ်းၸွင်ႈပိၼ်ၶီႈပိၼ်ၼွတ်ႉ တဝ်လွတ်ႉလႂ်ပႃႈ ၵူႈၸႂ်ႉ
ၵူႈၶႄႈၵွၼ်ႉလိုတ်ႉမႂ်ႈ ပီႈၶွင်ႉၼိူဝ်းတႂ်းလႆႈၵျႈၼင်းၵိုတ်ႉ ~ ၼိုင်ပႂ်ႈယၢၼ်မိူင်း ၵူဝ်ၼီၼ်သိုၵ်းလိူင်းၶၢဝ်ႇယဝ်ႉ။ ။

19။ ၽွင်းမိူဝ်ႈၶင်ႇၶႅ လိူဝ်းၵဝ်းလႁေးၵႅမ်းလိၵ်ႈလင်ႇႁႃႇ ၵမ်ႉႁွႆႉသုၵ်ႉယုင်ႈ သိုၵ်းပုင်ႈလႆၢၽႆႇ ၶူဝ်ႁႆႇလႆၢးလိၵ်ႈ ၶမိၵ်ႈၶႂ်ႈၵိူဝ်ႈမိူင်းသႃႇ ယူႇၶွင်ႈယူင်ႉၼပ်ႈသႃႇသၶႄႇ ၽႄႇသႃႇပပ်ႉၵၢၼ်ႇထိူၵ်ႈ ယိင်းယူလုၺ်းလႆႈလိူၵ်ႈၶိုၼ်းပိုတ်ႇ~ တၢမ်ႈ ႁူးၵိတ်ႇ ~ ၼတ်းႁွတ်ႈထိုင်ပႆႇ ၵၢၼ်းၼပ်ႉပိုၼ်းမႆႈ– ၶွင်ႈၵဝ်းလႁေးလိူဝ်းမႃးၵၢၼ်းသွၼ် ၵွၼ်ႁၢၼ်သိမ်းထိုင်း ပႃးယိင်း ၵေႃႉလိၵ်ႉ လွင်ၶဝ်ၼတ်းၵၼ်း ၵၢၼ်းလွမ်းလႆႈၼဝ် ၵူဝ်မဝ်ပုၼ်ႈၶေႃင်း သၢင်းလၢင်းလွင်ႁူင် ၶူင်ၵဝ်ၵင်းႁူၺ်း သူၼ်လွင်လိူၵ်ႈ ယူၺ်း တီႈၶွင်းသုတ်ႈတၢၼ်ႇသူႉလူးၶဝ်ႇ ~ ၵၢၼ်းတၢမ်ႈထိုင်ယွတ်ႈ ၵိုင်ၵဝ်ထမ်းလဝ်ႈမျႃတ်ႈထွတ်ႈၶေႃင်ႉယဝ်ႉ။ ။

ၵိုင်ႇမႃး ၶွင်းပပ်ႉ သမ်ႉယုတ်ႉတ ၶၼီႁႃႇယ ပႃႇလိလဝ်ႈပိၼ်ႇတၢႆး တွၼ်ႈၶႄႇလပိတုဝၵ်ႉႁ ၵိုင်ႇထိင်ႈ အဂုတ္တရပါဠိတော် စတုက္က နိပါတ် ပထမသမဇီဝိသုတ်၊ အဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာ၊ ဧကကနိပါတ် နကုလပိတုဂဟပတိဝတ္ထု၊

နကုလမာတာဝတ္ထု၊ ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော် သိင်္ဂါလသုတ် ၸိူဝ်းၼႆႉ ဢိင်ဝႆႉလႄႈၵၢၼ် ပိၼ်ၵၼ်တွႆးၼၢင်း ၼပ်ႉဢၢၼ်း
လီပိၼ် ထဝ်ၵိၼ်ၵပ်းတၢမ်း မႄႈၼပ်ႉမႄႈၵၢမ်း တင်းသိင်ႈဝူၼ်ႉလွတ်ႈၼႆ ၵမ်ႉၶိူင်ႈလႆႈတူၵ်းၶႂၢ် ~ ၶိူင်ႈလိူတ်းၽႆ ~ လွမ်းလူလႆႈ
ပလ်ႉလႃႉ လႆးလိၵ်ႈလင်ႉၵႃႉ။– ၼင်ႉၵၼ်ၼပ်ႉတိမ်ႈ ၵၢၼ်းၼိုင်ႈပိၼ်လိမ်ႈတိၼ်းထွင်ႉ သိုင်သွင်ႉမူဝ်းၼေႃႈ မွင်းထႃႈလိုင်ၽိုင်ႉ
 ၼိုင်ႈမိုင်ႉတွၼ်းပူၼ်ႈ သုပ်ႉငူၼ်ႈၼူဝ်းၼွႆႉ ၵိုဝ်ၽေႃႈၵိုဝ်ပွႆႉ ယွၼ်းသူးတဝ်ႉၵွတ်ႈတီႈသႃႉယႃႉ ~ သၢင်ႈပလ်ႉလႃႉ ~ တိမ်ဝႆႉ
ၽိုင်မၼ်း လိဝ်းထႃႈလၼ်းၵၼ်း သေၵမ်းလူလႆႈတ သူၵူလ် သူၼေႃ······။ ။

တွၼ်ႈသွင် (လွင်ႈလီယိူင်ႈ သတ်ႉၸႃႉသွင်ပူႇၵွၵ်ႇ)

20။ ၵမ်းၼႆႉတၵ်းမႃးၼႄမွၵ်ႇ လွင်ႈလူလုၼ်ႈပူႇၵွၵ်ႇသွင်ၵေႃႉ ႁူမ်ႈသေႃႉႁိူၼ်းမူၼ်ႈ ထိုင်ထူၼ်ႈပၢၼ်ပူႇ သဝ်းယူႇၸွမ်းသၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈၸွမ်းႁၢပ်ႇ လၢပ်ႇႁိုဝ်မီးဝႆႈ ဢမ်ႇလႆႈယွင်ႇမႆႈ ပိၼ်တၢင်းႁၵ်ႉသတ်ႉၸႃႉ ၼေရုလပိတႃႉ လႄႈမႃႉတႃႉ ~ တွၼ်းပူၼ်ႉရူၼ်းၼမ်ႇ ၸွမ်းထမ်းၼိုၵ်ႉယမ်ႇ ။– တင်းသွင်ၶိင်းၶၢႆး ၸွမ်းလႆးပွင်ၵၢၼ် တၵ်းမၢၼ် သုတ်းတွၼ်း ႁိုဝ်ၶွၼ်းႁိုဝ်ဝႆ ၵွၼ်ပႆတၢင်းလၢၼ်း ႁိုင်ၶၢဝ်းထိုင်ပၢၼ် လုၵ်ႈလၢၼ်မီးမႃး တမ်းထုးၽႄပၼ် ႁိုဝ်တၢၼ် ၶိုၵ်ႈထိုင်း ဢမ်ႇႁွမ်းဢမ်ႇႁိုင်းသူႇလူးလမ် ~ သတ်ႉထႃႉဢမ်ႇပိုင်ႈ ၽြႃးတြႃးသင်ၶႃႉ ရတၼေႃႉသၢမ်လဝ်ႈ တၢင်ႇၵဝ်ႈပိၼ် တီႈလီယိူင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ တၢင်းလီတင်းသွင် ၶပ်းပွင်မီးမႃး လႆၶႃးလႆပၢၼ် ၵၢၼ်ဝဝ်ႉၵၢၼ်ၶေႃး တိုၼ်းပၵ်းလပ်းလွင်ႈတင်းၽူဝ် တင်းမေး သပ်းသေးၵၢၼ်လီ ဝၼ်းပီၼတ်းၵၼ်း ဢမ်ႇပၼ်လႆးလႅၼ်း ၵေႃႇတတၵ်ႉၸပ်ႉလႆ တင်းသွင်ဝူၼ်ႉၼႆႈပၼ်ႈ

တိုဝ်းၵမ် ~ မဝ်ႇလႆႈမီးၼမ် ~ မိူဝ်းလွတ်ႈၼေးမၢပ်ႇ တိုၼ်းဝႃႈႁႃယၢပ်ႇယဝ်ႉ။– တၢင်းႁၵ်ႉသတ်ႉတႃႇတီႈသွင်ပူႇၶွၵ်ႇလမ်ႉ
မိူၼ်ၼမ်ႉလိုမ်ႉယမ်းလႆလေႃႇ ၶႆးၼေႃႇသွၼ်းတွင်ႈ ၶမ်ႇၶွင်ႈလေႃးၸတေၼေႃႇ ၸႅးၵိလေႇသႃႇၶိူင်ႈဝွတ်ႈ သီပွတ်ႈယွမ်းမွပ်ႇ
ၶွပ်ႇၶၢဝ်တၢင်းပိူင်းဂေဟဿိတပေမ ပိူၼ်လတၢင်းႁၵ်ႉႁႃႈပၢၵ်ႇသၢဝ်းပိူတ်ႇ ထိင်းမိူတ်ႇႁိူၼ်းမူၼ်ႈ လွႆႈၵၼ်ၶၢမ်ႇႁိူဝ်ႉၶၢမ်ႇ

ၶူၼ်ႈ မိူၼ်ၼင်ႇလမ်းတူၼ်ႈပုၼ်ႈၸွၼ်းႁၢပ်ႇ ~ ၶမ်ႇၶိူင်ႈလႆႈမီးလၢပ်ႇ ~ လႆႈဝႃႈတွၼ်းထူး ထိုၵ်ႈႁပ်ႉၶၢဝ်သူးၼၼ်ႉ
ယဝ်ႉ။ ။

21ႉ ဝႃႈတီႈႁူၼ်းလိူဝ်းလၶၼ်ႁပ်ႉလႆႈၶေႃႇတတၵ်ႉ ၵမ်ဝၵ်ႉႁပ်ႉလႆႈတင်းသွင်ပူႇၶွၵ်ႇ တမ်းတွၵ်ႇပိုၼ်းလုမ်ႈ
တင်းလုမ်ႈတွၼ်းတၢင်ႇ သုင်လၢင်ႇတွၼ်းပူၼ်ႈ ၶူဝ်းငူၼ်ႈလိူတ်ႈမၢၼ်ႇ ၶမ်ႇႁွၼ်ႇတွၼ်ႉလၢၼ်ႇလုတ်ႈ ထႆႇပုတ်ႈမိူဝ်းမၢပ်ႇ ~

လွတ်ႈတၢင်းယၢပ်ႇ ~ တၢင်းယၢၵ်ႈတၢင်းၽေႃၼ် တၵ်းလႆႈတၢင်းမၢၼ်၊– မိူၼ်ၼင်ႇ သထေးလူင်ၵႃၶေႃႉထပိၼ်ႇႁူၼ်းမီး ၶိုၼ်ႈၵီးလူႇယႂ်ႇတၢၼ်းလူင် လိုဝ်ႈႁူင်လိုဝ်းမိူင်း ပိုၼ်းႁိူင်းလီလူ တၵ်းႁူတၢင်းတၢၼ်း ယိူင်းၵၢၼ်းၽွၼ်းလီ ဝၼ်းပီ တွၼ်းထူး ထိူၵ်ႈသူးၵေတတၵ်ႉလဝ်ႈဝၢင်းပူင် လိုဝ်းႁူင်ၶွင်းမိူင်း ယိူင်းဝၢႈႁိုဝ်ပႃးမေးၶႃင်း သၢင်းလၢင်းၵိုၵ်းပိုၼ်း ယူႇၶွင်း ပၢၼ် ~ တၢင်းလူႇတၵ်းသိုဝ်ႈ မီးၵိုၵ်ႈမီးလိုဝ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ မိူၼ်ၼင်ႇၶေႃးသထေးလူင်ဝိသၢႇၶၢႇႁူၼ်းလီ ဝၼ်းပီၼတ်းၵၼ်း မိူၼ်တႅၼ်းပိူင်းပၼ် မီးၼၼ်ၶေႃင်းထူး ထိူၵ်ႈသူးၵေတတၵ်ႈလွင်ႈမၵ်းမၼ်ႈ တူဝ်တၢႆႈၵွႃႇၵေႈလိုဝ်ႈလီတိုၵ်ႉလိုဝ်း မိုဝ်းၼမ်း လိုမ်ႉယမ်း ဝၢင်းတမ်းႁူသူဝ်ႇပိၼ်ႁွင် ၼတ်းပွင်ႁူလ်းၶႃင်း ႁိုဝ်ပႃးလဝ်ႈပႃးၽူဝ်ၵေႉလမ်ၼၢင်း လူႇတၢၼ်းၵမ်ႉပၼ်ၵေႈၶၼ်ႇ ထိူၵ်ႈ ၵမ်ႇတိူၵ်ႈတၢင်းၽေႃၼ် ~ လႆႈမီးမၢၼ် ~ ၵိုၵ်းလိုဝ်ႈလီၶႄႇ ၵိုၵ်ႈဝၢႈငမ်းၵွၵ်ႇလူင်ၶႃင်းဝိသၢႇၶၢႇယဝ်ႉ။– ပိၼ်တီႈ ၶရေႇလပိတၢႇငလႈၶရေႇလမၢႇတၢႇၶၢၼ်ႉလမ်ႉ ၵမ်ႉၵၼ်တင်းသွင်ပူႇၵွၵ်ႇ မီးသုၼ်ႇၶဝ်ႈမွၵ်ႇၵၢပ်ႈလူႇ လမ်သူႇသႅင်လၢဝ်ၵၼ်ႇ

လဝ်ႈ ပၢၼ်ထဝ်ႈမုၼ်ယႂ်ႇ မွင်းၽႅင်ႇႁပ်ႉလႆႈၵေႃတတၵ်ႉသွင်လူင်ႇလွင်ႈ ပိၼ်လွင်ႈႁူမ်ႇၵင်ႈ ႁိုဝ်မီးလွင်ႈဝူၺ်ႇလွင်ႈႁင်ႈ လိုၼ်ႈလၢင်ႇလၢင်ႉၵွၵ်ႇပႅတ်ႈ ပွင်သၢင်ႈၶႅၼ်ႈႁိုၼ်းမျၢတ်ႈတၵ်းသႃႇ ~ ပိၼ်တီႈလီလႆႈယွင်ႈယေႃးၵွႃႇ ~ တင်းၽူဝ်တင်းမေး ႁူမ်ႈသိၼ်ႈသႆႈၶေးၶႅၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

35

22ႉ ပေႃးတေမႃးတူၺ်း ပိုၼ်းၶပူႇၵွၵ်ႇ လီမွၵ်ႇယုၵ်ႉယွင်ႈ တီႈၵွင်ႈဝိင်းလိုင်ႈသုသုမႃႇၵိႇ သဝ်းမီႇလိမ်လိၵ်ႉတေႃႇ ထဝ်ႈ သူႇၶဝ်ႈၵိုၵ်းလိုဝ်ႈ ၵမ်ႇလိုဝ်ႈသၵ်းၽဝ်ႇ ၵမ်ႇႁဝ်ႇဝဝ်းသဝ်ႈၵိုၵ်းပႃးလိုဝ်ႈလုၵ်ႈ လိမ်မူဝ်ႈသုၵ်ႈၵၢပ်ႇလူၼ်ၵိုတ်ႇ ႁိုဝ်လိူတ်ႇပွင်သၢင်ႈ ၽႅင်ႇၵၢင်ႈပုၼ်ႈလုၵ်ႈ ထုၵ်ႈၶုၵ်ႈႁိတ်းပွႆးဝီလႃႇတ ၶရိုလၵွၼ်ႇႁၼ်ၶႅၼ်ႈ ႁူင်သႃႈလပ်းလိုဝ်ႈပိၼ် ၶရိုလပိတႃႇငလႈမႃႇတႃႇ ~ ၶႅၼ်ႈႁိုၼ်းသႃႇ ~ ယွၼ်ႉႁွပ်ႈသူပ်းဝၢၼ် ပူႇၵွၵ်ႇမေႃႇႁွင်ႉမေႃၶၢၼ်၊– ၵေႃႉပိၼ်ၵူႈၵေႃႈ သူပ်း

ဝၢၼ် ၵူင်ႉၼၢၼ်ၼမႈသူၼ်ႁေလ ၵမ်ႉလၵမ်ႉထိင် ၵွၵ်ႉသိင်ၵၵ်ႉပိင်း ထိင်ႈၵိင်းလိုၼ်လီ တၢင်းမီယၢၼ်ႁေး ႁူႈၶႃးသုၼ်သီ သူပ်းလီၸၢမ်းငၢမ်း ဝၼ်းယၢမ်းၾိုင်ဝိၼ်းထိုင်ၵူ လၢၵူၸၢမ်းမွၼ်း ဝၢၼ်ၵူသုတ်းတွၼ်း လင်ႉတၵ်းပိုင်ႉငမ်းမၢၼ် ~ ၵိၵ်ႈဝျႈ ၼႁေလပိတျႉၵိၵ်းလိုဝ်ႈ လွမ်းၼင်ႇၸၢမ်းသိုဝ်ႈၼၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ႁေႉပိၼ်ၼမႈႁေႈၼင်ႇၵၼ် မေပၼ်ၸၢမ်းငၢမ်း ဝၼ်းယၢမ်း ၵူင်ႉဝျႈၵူႈသူၼ်ႁေလ ၵမ်ႉထၵမ်ႉပွင်ႉ ထုပ်ႉသွင်ႉၵိုဝ်ပိၼ် ၵတ်းယိၼ်ၵိုၼ်းယေး ပိၼ်မေးၵိုဝ်းလီလဝ်ႈၾူဝ် မိုၼ်မုဝ် ၵိုဝ်းၼမ်ႉ လွႆႈၵမ်ႉၼျေႈၵိုၼ်း ၵိုဝ်ၼၢၼ်ႉၼွၼ်းလိုၼ်း ၼတ်းလုၼ်ၼပ်ႉပွင်ႉသၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈၾွၼ်းၵၢၼ် ~ ပိုဝ်ႈသုပ်းဝၢၼ် ~ လင်ႉတၵ်းလႆႈလိုဝ်ႈၼႁေလမျႉတျႉယဝ်ႉ။– ၼင်ႇၼႆလီယိုင်ႈ ပိၼ်မိုင်ႈပူႉၵွၵ်ႉ လၢတ်ႈမွၵ်ႉၸၢမ်းတၢၼ်ႈ လီလၢၼ်ႈၵိုဝ်ဝျႈ ၵူင်သျႈလိုဝ်းၼၢဝ်ႉ ၸၢမ်းၵၢဝ်ႉထိုင်လဝ်ႈ သူႉတဝ်ႈၵိုၼ်းမုၼ်ႈဢတႉၼင်ႇဝျႈ လုဝ်းၵၼ်သၢင်ႈပိၼ်ၼျေႈၵိုၼ်းသျႉ ~ မိၼ်ႈတၢင်း ၵွျႉ~ တၵ်းလႆႈယိၼ်ၵေး ၵၢင်းလွတ်ႈမိၼ်ဖေးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

23ႇ ၵိဝ်ႉလူလ်ႈသတ်ႇလႃႉပႃႉႁိမ်ႉ ၵူၼ်ႈလီႉပိင်းၶိုင်ႈ သဝ်းလိုင်ႈၵျယၢပ်ႉ ၵမ်ႉမၢပ်ႉၵမ်ႉလၢၼ်ၶ်လွင်ႈလိုဝ်ႈ ၵိတ်းသိုဝ်ႈ
သွင်သွင်ႉ ပွင်ႉၵၼ်လူင်ႇထႃႈ ၵမ်ႉဝႃႈငမ်းငဝ်းထူမ်ထၢင်ႉ ၵၢင်လွင်လိုၼ်ႈပၢင်ႉဝူၼ်ႇၵိုၵ်ႉၶႂ်ႈ တၵ်းလႆႈသိူဝ်းသႃႉ ~ ၶေႃႈၵႂၢမ်း
လႃႉ ~ တိုၼ်းဝႆႇဝၢင်းၵႆ ငႆးၼမ်ႇဝွတ်းလႆ ।– မီးဝႆႇသတီးၵၼ်မ်တူဝ် လိၼ်မ်ၾူဝ်ႁူပ်းမေး သပ်းသေးပွင်ၵၢၼ် ၵူၼ်ႈမၢၼ်ႁူႈယၢမ်း
သူပ်းၵႂၢမ်းလီဝၢၼ် လၢတ်ႈၶၢၼ်လီငၢမ်း ၵျၢမ်းၾိတ်းၵျၢမ်းၶီ လွင်လီမၶေႃး သေးၵျူးသွင်သီ ဝၼ်းပီၶတ်းၵၢၼ်း ဝၼ်းၶၢၼ်း
တၢင်းလီႁွႃႉပႃးပႆ ~ လႆႈဝႃႈၵၢမ်ႉလီလၢင်ႉလိုၼ်ႈ ၵျဝႃႈၵမ်ႉတိုၼ်ႈၶၼ်ႇယဝ်ႇ। ।ၵျိင်းလွင်သမႃႉထိၵမ်ႇၵၼ်မ် လၵ်းလၼ်မ်ၶိမ်
တွၼ်း ၵႂၢမ်းမွၼ်းၶၢၼ်လီ ဝၼ်းပီၵျူဝ်ႁူင်း တၢင်းလူင်းၵျူဝ်လမ် ၵမ်ၵဝ်သိၼ်ထမ်း ဝၢင်းတမ်းလွင်လိဝ် တိုၼ်းၶဝ်သုတ်း
တွၼ်း ၾွမ်ႇႁွၼ်းၶေႃႈၵျေႃ တၢင်းမေႃၶေႃႈၵျူၼ်း ၵျူဝ်ပၼ်ႁူင်းလူၼ်းၵူၼ်ႈၶွၼ်းဝႆ ~ လႆႈမီးၶႆ ~ တၼ်ႈၶိမ်မၼ်ႈၶၼ်ၶၼ်ႉ ၵျၼ်

37

လႅင်ႈယုမ်ႇၵႅၼ်ႇဝႆႉယဝ်ႉ။– ဝႃႈတီႈသတ်ႉလႃႇပႃႇရမီႇ တႅပ်းတီႇၼိူဝ်းယုင်ႈ မိူင်းႁူင်ႈသႂ်ပၢင်ႇ မွင်းမၢင်ႇႁိူၼ်းမူၼ်ႈ ႁုမ်ႇထူၼ်ႈ လၢႆထႃႇ မီးပႃႇသတိ ၵိၵ်ႇသမႃႇထိၼ်ၼိမ်တိင်ႈ ၵၢမ်ႇၶႅင်ႈၵၢမ်ႇယွၼ်ႇပၼ်ႈၾိုၵ်းလႅၼ်ႇ~ မၼ်ႈႁိုမ်းၶႅၼ်ႇ ~ ပိၼ်တီႈလီ မၢတ်ႈမၢႆတွင်း တၢင်းလီႁွမ်းပွင်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

25။ ပေးတေမႃးထွမ်ႇတူၺ်း ထဝ်ႈလၢႆးလၢတ်ႈဢွၵ်ႇ မွၵ်ႇတီႈၵႅၼ်ႇလဝ်ႈ လီၶဝ်ႈလႂ်ၶေႇ သတ်ႉလႃႇႁိုမ်းမၼ်ႈ တိုဝ်းပၼ်ႈၵမ်သွင်ႇ ႁူပွင်ႇၽွၼ်းပုၼ်ႈ ၵၢမ်ႇလုၼ်ႈသၵ်းၽေဝ်ႇ လၢတ်ႈလႂၼ်းလဝ်ႇ ၶပ်ႉဝၢင်းတႅတ်ႈ ၵၢမ်ႇၶႅတ်ႈတိုၼ်း ၶႅၼ်ႇ ~ ၶေႃႈၵၢၼ်လႅၼ်ႇ ~ လၢႆးၵေႃႉႁတ်းႁၢၼ် ပိၼ်ၵေႃႉႁူၼ်းငၢၼ်။– ႁူၼ်းထဝ်ႈ ဝႃႈတီႈၵႅၼ်ႇလဝ်ႈ လဝ်ႈႁဝ်းတီႈၶႃႈ ၶႃႈတပေးၶၼ်ႉ သတ်ႉလႃႇဝႆႉတမ်း တမ်ႈတီႈၶေႃင်းမေး လႅမ်မိူဝ်ႈႁူပ်ႉႁူႈပိၼ်ပၢၼ်လႅၵ်ႉၵေႃး ၶမ်ႉၵေးသႂ်လီ ဝၼ်းပီႁၵ်ႉ

ၶေႃင်း သၢင်းလၢင်းၼမ်ႈၶႅင် ဝၼ်းလႅ်ႁွင်ႉမိုဝ်း မိုတ်ႈႁိုဝ်းတၢင်ႇႁေႃႉတၢင်ႇၵၢၼ် ႁိုဝ်ပၼ်မီးမႄး လႄးလႄးတူဝ်လိဝ် လႅ်ၶဵဝ်
သုတ်းတွၼ်း ႁိုဝ်ပၼ်ႁိူင်းၶွၼ်း ႁွၼ်းယေးၵွၼ်ပႆသူႇလူးပၢၼ် ~ တေႃႇႁူတ်ႈထိုင်ထဝ်ႈ ႁူပွင်ႇထမ်းလဝ်ႈၼႆႉယဝ်ႉ။ လူိဝ်
သေၶရေလမႄႇတႄႇ ပိူင်းၶႄႇမေးႁၵ်ႉၼႆႉယဝ်ႉ ၵမ်ႇတဝ်ႉႁၢၾ်ႈ လိုၼ်ႈသႂ်လိုမ်းယမ်း ဝၢင်းတမ်းပူင်လီ ဝၼ်းပီႁၵ်ႉတ်းလွမ်း
39 လူတ်းယွမ်းတၢင်းၶီ သႂ်သီတူဝ်းတွၼ်း ယွၼ်းသူးပၢၼ်ၵွၼ် ထွၼ်တီမိဝ်းၾေႃင်း ႁိမ်းမၼ်ႈၶူဝ်ၶေႃင်း ဝူၼ်ႉသွၼ်ႇၶပ်ႉ
တႄႇယူႇလမ်ၵႂ်ႈ ၵမ်ႇၼႂ်ႈၵၢင်းယၢၼ် ~ ပေႈႁူၼ်းငၢၼ် ~ လွမ်းလူလ်ႈမိတ်ႈတႄႇ ႁၵ်ႉလိတ်ႈသတ်ႉလႄႇယဝ်ႉ။– ယႄႇဝႄႈ
တေၾိတ်းလူလ်ႈ တူဝ်ပွင်ၵႄႇယၵမ်ႇ ဝလီႇၵမ်ႇသူပ်းယွႆႈ လၢတ်ႈမွႆႈယဝ်ႉယွၵ်ႇ ႁိုဝ်တွၵ်ႇႁိုဝ်တွင်ႈ ၵမ်ႇၼွင်ႈမၶေႊးၵၢင်
လိူဝ်ထိင်းမိတ်ႇ သိမ်းၵိတ်ႇႁူၼ်းမူၼ်ႈ ၾုၵ်ႇတူၼ်ႈတၢင်းႁၵ်ႉ ႁႅ်လႆႈလုင်ဝၵ်ႉသၢၼ်မိုဝ်းၵၼ်လုမ်ႇႁူႈ တေႃႇသူႈလွမ်းႁွႇ ~
ႁူႈၼၢဝ်းၼႄႇ ~ ႁၢၼ်ႉတေႃႇထိုင်ႁူတ်ႈလၢတ်ႈၶႄႈပၢၼ်လိုၼ်း လူလ်ႈတ။ ။

26ႉ ပေႃးဝႃႇငိၼ်းၵႂၢမ်း ၼရေႃလပိတႃႇထဝ်ႇလႆၢး လၢတ်ႈၼင်ႇၼႂ်ယဝ်ႉ ထဝ်ႇယိင်းၵေႃႇၵမ်ႇၼျေႃႉ လၢတ်ႈပေႃႉၵႂၢမ်း တွပ်ႇ သုတ်းၼွပ်ႇလူလ်ႈၸၵ်ႉ ၼွတ်ႇတၵ်ႉပႅင်းမႅတ်ႇ တင်းလႅတ်ႇတင်းၸိုဝ်ႉ ပွင်မိုဝ်ႉၸႅတ်းၼႅၼ်ႇ လီႇလႅၼ်ႇဝၢင်းၼပ်ႉ လူလ်ႈမႅတ်ႈတႃႇ ~ မျၢတ်ႈတွၼ်းၼျေႃႇ ~ တူဝ်းပူၼ်ႉတင်းလႆၢ။– ၵိဝ်ႇလူလ်ႈတၢင်းပႅင်း သပ်းလႅင်းလဝ်ႈထိုင်သႅင်လၢဝ် လႅမ် မူဝ်ႈပၢၼ်သၢဝ်လီၵ်ႉၵေႃး ၸူၼ်းယေးပွင်ပီၼ် ၸွမ်းၵိၼ်ပွင်းပုး လုးလုးၸူဝ်ပႅၼ် ၵူတ်ႉလႅၼ်တူၼ်ႈၸူၼ်း ၵမ်ႇလႆၢႉ ၵမ်ႇလူၼ်း ၸိတ်းသိုဝ်ႈလိုဝ်ႈလိူင်ႈတေႃႇလၵ်းပႆ ~ တိုၼ်းဝႃႇပွင်ထူၵ်ႈ ၵၢင်းယၢၼ်လိူင်မူၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ လိူင်မႆတွင်းႁိုမ်း ၸူဝ် လူင်ၸူဝ်လိုမ်း ၸၵ်ႉလိုမ်းၼိူင်းလိူင် ဝၼ်းၼိူင်သတိ လိၵိလၼ်းၵၼ်း လႅဝ်းတၼ်းပွင်ၵၢၼ် သူပ်းၼၢၼ်ၵႂၢမ်းမွၼ်း ၸူဝ်ၼွၼ်းၸူဝ်ၼီ ၼေႃင်းလီၵွၼ်းၸူၼ်း ၵမ်ႇတူၼ်းၸၢၸ် ၸူဝ်လိူင်လိုၼ်ႈသၢၼ်း လွမ်းပႆတၢင်းလၢၼ်း ၵမ်ႉလူးၸွတ်ႈယူင်းမႆ ~ လူၵ်ႈၼူဝ်းသႆ ~

တိုၼ်းဝၢႆးၵၢမ်ႇယွၼ်ႈ ထိုင်ပၢၼ်ပူႇမွၼ်ႈယဝ်ႉ။– သူပ်းတူဝ်ႁူဝ်လွင်ႈၵဝ်ၶႃႈ ၶႁေလမႄႈတႄႈ သတ်ႉလႄႈၵိုမ်းမၼ်ႈ ၼွႆႈၽၼ်ႈ
သႂ်ၶွင်ႈ သွင်ႈထိုင်လၢတ်ႈၶႄႈ ၵၢမ်ႇၽႄႈၵၢမ်ႇပွႆႇ ယီႈယွႆႈပွင်ထၢပ်ႈ ၵွႆႈလႆႈမီးသုၼ်ႇမီးလၢပ်ႈ ပွင်းၽႄႈၵမ်ႉ
ပႄႈရိမ်ႈၵၢမ်ႇဝွတ်ႈ တေႃႈႁွတ်ႈသုတ်းလွၼ်ႈ ~ ပၼ်ႈတိုဝ်းသွၼ်ႈ ~ ယွၼ်းႁူမ်ႈၵွႆႈလႆႈသဝ်းလမ်သေၵမ်း လူလႆႈတႃႈ။ ။

27။ လႆႈထွမ်ႇသိင်ႁူဝ်လွင်ႈသွင်ပူႇၵွၵ်ႈ လၢတ်ႈမွၵ်ႈထွၵ်ႈၼႆႈ ၵၢမ်ႇမႆႈၵၢမ်ႇပူႇ ယွၼ်းသူးၵွႆႈလႆႈသဝ်းယူႇတေႃႈၶႄႈ
ၵၢမ်ႇၽႄႈၵၢမ်ႇပွႆႇ ယီႈယွႆႈၵွႆႈထိုင်လၢတ်ႈၶႄႈ ပိူင်းႁၵ်ႉၵိုဝ်ႁွၼ်ႈဝၢႆးမၼ်းလုတ်ႈ ၵၢမ်ႇသုတ်ႈၵၢမ်ႇယွၼ်ႈၵွႆႈမီးၼွၼ်ႈ ~ လွမ်း
သုၵ်ႈၼႆးသီ ၼၢဝ်းႁူႈဝၼ်းပီ ၊– ထွမ်ႇယဝ်ႉၼွႆႈယုမ်ႉ လွင်ႈတုမ်ႉႁူဝ်လွင်ႈ သီသႂ်ဝၼ်းၼိုၼ်း ဝႆးလိုၼ်းၵိုဝ်ၼိူင် သိင်လၢဝ်ပူင်တမ်း
ၸၢမ်းၼမ်းၶႅင်းယမ် တႄႈလႆႈလမ်ၵၼ်သဝ်းၵိမ်း ထိင်းသိမ်းလွင်းသွၼ် ၵွၼ်ပွင်ၵိူၼ်းယေး တင်းၽူဝ်တင်းမေး ၽိင်းၵၢဝ်

ထွမ်ႇတွင်းလီ ~ တြႃးၸဝ်ႈသွၼ်လၢတ်ႈ ၸွမ်းၵဝ်ၸႂ်မၢတ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ၽြႄးၸဝ်ႈပူင်မႃး အာကင်္ခေယျုံ စေ ဂဟပတယော ဥဘော ဇာနိပတယော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမညံ ပဿိတုံ၊ ဥဘောဝ အဿု သမသဒ္ဓါ သမသီလာ သမစာဂါ သမပညာ၊ ဗတ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမညံ ပဿန္တိ၊ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ အညမညံ ပဿန္တီတိ[၁] ပႃလိမီးဝႆႉၼင်ႇၼႆ ၸွမ်းပႆတၢင်းလၢၼ်း ၵိုဝ်ႉႁႆယူင်းၵၢၼ်း ၼုၵ်းၼူၼ်ႉဝူၼ်ႉၼႆႈလွတ်ႈတၢင်းၼီ ~ သုၵ်ႈသၢၼ်းသီ ~ ၸွမ်းၼႄႈဝႃႈလႃႈ ပိုင်ႈၵိုင် ထမ်ႇမႃႇ။– ၸွမ်းၼင်ႇၼႄႈပူင်ပႃႇလိ သင်မႃးတိၵဝ်ပိၼ်ႇလၢတ်ႈ ႁၢမ်းလၢတ်ႈတၵ်းပွင်ႇ သွင်ႇထိုင်သင်ဝႃႈၽူဝ်မေးပူႇၵွၵ်ႇ ၼိုင်ႈတွၵ်ႇၸုမ်ႈႁၵ်ႉ ၸႆႈယၵ်ႉႁၼ်ၼႄႈ မွင်းထူႈထိုင်သူႇ သဝ်းယူႇၵိုၼ်းၵူမ်ႈ ႁုမ်ႇၸူမ်ႈသွင်ၽေႃႇ ပိၼ်ႇဝႆႇၵမ်ႉပိုင်ႈ လူဝ်ႇလႆႈၽႅင်ႇၼိုင်ႈ လူၺ်ႈသီႇဝ သတ်ႉထႃႇသီႇလ ၸႃႇၵပၺ်ႇၺႃႇၼပ်ႉသွၼ်ႇၸႅင်ႈ ၸွႆႈထႅင်ႈပႅင်းႁွႃႇ ~ ႁူႈၼၢဝ်းၼႃႇ ~ သုတ်းပႆလီၵၢမ်း ၸၢတ်ႈပၢၼ်လီငၢမ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

---

[1] အဂုတ္တရပါဠိတော် စတုက္က နိပါတ် ပထမသမဇီဝိသုတ်၊ စာ–၃၇၄။

28ႉ ယွၼ်ႉသွင်ပူႇၵွၵ်ႇ လၢတ်ႈမွၵ်ႇလီပ်ႉငိၼ်းလီၵ်ႈၵ်ႉ ႁၢမ်းတၵ်ႉၵ်ၼ်ႇလဝ်ႈ မီးတႃႇသွင်ထဝ်ႈ ၵိဝ်ႇလူလႆႈသူႇ
တဝ်ႈၶဝ်ႈၵွၵ်ႇ ၽဝ်ႇမွၵ်ႇႁၢမ်းမိုတ်ႈ ၶမ်ႇၵိုတ်ႈၶမ်ႇပႂ်ႇ ပိၼ်ႇဝႂ်ႇလိုဝ်ႈလွႆႈ တၢင်းၶႆႈၶၢဝ်ႈႁူႇ သၢင်ႈမူႇၵျုၼ်းမူၼ်ႈ ႁူႈလွင်ႈ
43 ႁူမ်ႇထူၼ်ႈ ယဵပ်ႇသူၼ်ႈၵပ်ႉလႆႈၵေတတၢၵ်ႈ ပုၼ်ႈတၢၵ်ႈသၢၼ်းသႃႇ ~ လူဝ်းၵၼ်ထိုင်ထွင် ႁူၼ်းထဝ်ႈတၢင်းသွင်၊–
လလိုဝ်ႈၵဝ်း လုၼ်းလင်လီၵွၼ်တွင်းၵိုမ်း ပေႃႈလိုမ်းၶိင်းလူင်တူဝ် လိုဝ်းဝႃႈမီးၽူဝ်မီးမေး ၵျုၼ်းယေးပွင်လီ
သုၵ်ႈသိမ်ႈႁျုၼ်း မၢင်လိုဝ်းသူပ်းလူၼ်းတၢလႆ ၵျိဝ်ၶႆၽိတ်းမေး သေႃးၵေႃးၶိလွႆ မၢပ်ႇမွႆထိင်ပၼ်း လၼ်းၵၼ်းပ်တ်ႈၵၼ်
ပ်ၼ်ၵၼ်ၵျၢတ်ႈၵျၢင်ႉပဝ်ႇၵျၢမ်း ဝၼ်းယၢမ်းၽၢင်ႉငၢမ်းလူဝ်ႇၵျိတ်းပွင် ~ တႃႇၶေႈၵျုၼ်းမူၼ်ႈ ၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ သင်ၵဝ်
သတ်ႉလႃႇထူဝ်ႈၵျုဝ် လူမ်ႈတူဝ်ႁူႈယၢမ်း သူပ်းႁၢမ်းဝၢၼ်ၵျူ တူလႆးလူၵျုၼ်းယေး လုၵ်ႈမေးၽူဝ်လီ တၢင်းၶိလူတ်းယွမ်း

ႁွမ်းပွမ်းၵၢၼ်လီ ဝၼ်းပီတၢင်းသိူဝ်း တွၼ်းတိူဝ်းမိူဝ်းပၢႆ ၶိူဝ်းသၢႆယိုၼ်းယၢဝ်း တၢဝ်းဝၵ်ႉလိုင်လၼ်ဢမ်ႇပၼ်လုတ်ႈ သွင်ႇပုတ်ႈပၼ်ႈၽွၼ်းၶေႃႈႁိူၼ်းသွင် ~ ၶိူင်ႈၶူဝ်းၶွင် ~ တိုၼ်းမူၼ်ႈသႃႇယႃႇယဝ်ႉ။ ပိူဝ်ႈၼႆ သူၵဝ်ႁဝ်းႁႃးတင်းလၢႆၼ်ႉ လီလူလီယိူင်ႈ ၶိူင်ႈပိူင်ႁိူၼ်းသႃႇ ငဝ်ႈငႃႇလႂ်ႈမၼ်ႈ ၵမ်ပၼ်ႈသႂ်ႇလၢင်ႇ ၶေႃႈလိုၼ်ႈတႃႇသႂၢင်ႇ မဝ်ႇႁၢင်ႇသတိ ငူပ်ႉငိတ်ႉတိူင်ႇပၢင်ႇ မွင်းမၢင်ႇႁိူၼ်းႁူမ်ႈ ႁႂ်ႈလူမ်ႈသတ်ႉလႃႇ မိူၼ်ၼင်ႇၶေရုလပိတႃႇ ၸလႈမႃႇတႃႇ ၺၢတ်ႈတွၼ်းၶေႃႇ ~ ဢဝ်ပၼ်တွၼ်ႈသွၼ် သေၵမ်း လူလ်ႈတႃ သူၵူလ်...သူၶေႃး...။ ။

တွၼ်ႈသၢမ် (လွင်ႈသတ်ႉထုႇသွင်ပူႇၵွၼ်ႇ)

29ႉ တွၼ်ႈသွင်သုတ်းလွတ်ႇ တွၼ်ႈသၢမ်ၶွတ်ႇထိင်ႈ တေလႅင်ႈၵၢမ်းသိုပ်ႇတႅမ်ႈသႂ်ႇ မုၼ်းမႂ်ႇဝူၼ်ႉလူလႆႈ ဥဘော ဝ အသု သမသဒ္ဓါ ၶင်ႇၵၼ်ႁူႈထုႇသွင်ထဝ်ႈယမ်ယုမ်ႇ မုင်ႈႁူဝ်သုမ်ႇၸုမ်ႈ ႁူပ်ႇၵုမ်ႈရတၼေႃႇသၢမ်လဝ်ႈ သူႇတဝ်ႈ တၢၼ်းလူႇ ယုမ်ႇယမ်ဝီႉလုမ်ႇႁူႈ တေႃႇသူႈယၢမ်းၶႃႇ ~ ဝီႈဝၼ်ႇတႃႇ ~ ပွင်သၢင်ႈဝၼ်းပီ သဝ်းလူလႆႈတၢင်းလီ၊– ဝႃႈတီး သတ်ႉထုႇ လွင်ႈယုမ်ႇယမ်ၶဵ ယုမ်ႇယမ်သုႇသၼေႃႇၶေႃႈသွၼ်သင်ႇ လွမ်းၶင်ႇ ကမ္မသကတ ၵၢမ်ႇၵဝ်းႁၵ်တ်းလီႁၵ်တ်းလ မႃးပလပ်းတူဝ် လိူဝ်းလႆႈသိူဝ်းၶူဝ်ဝၼ်းမိုၼ်း ၵိုၼ်းယွၼ်ႉၵုသူဝ်ႇဝၼ်းသိုၼ်း တိုၼ်းလၢင်းၵၢမ်ႇပၼ် လႅဝ်တၼ်ၸိူဝ်မီး ပၢၵ်ႈၵီးတၢင်းတုၵ်ႉ ၾိူဝ်းမုၵ်ႉယၢၼ်ၵၢင်း ၽေးၶိုၼ်သၢင်းလၢင်းၵမ်ႇမီးၶီ ~ လိုၼ်ႈသုၢင်ႇသဝ်းမူၼ်ႈဝီႉယဝ်ႉ၊ ၊ လိူဝ်းလႆႈ

တူၵ်းၺၢၼ် ပိၼ်လူၺ်ႈၵၢမ်ႇပၢၼ်ဝၼ်းသိုၼ်း ဝၼ်းၼိုၼ်းတုၵ်ႉၶီ ထိုင်ပီၶၢဝ်းယၢဝ်း မွင်းတၢဝ်းလုင်ႇလၼ် လႂ်တၼ်ၵႂၢၵ်း ၼိုၵ်း ၼၢၼ်းၽိုၵ်းၼၢၼ်းမေႃ လီလႆႈလူပ်းထေႃတၢင်းၼၵ်း ႁူႉလၵ်းႁူႉလႅမ် လီထႅမ်တၢင်းတၢၼ်း သၢင်ႈပိၼ်ၵၢၼ်ငၢၼ်း ယိူင်းဢၢၼ်းၵၢမ်ႇလီၵမ်ႉပၼ်ႁွတ်ႈ တီႈထွတ်ႈမီးလီ ~ သုၵ်ႈၶႆးသီ ~ သၢင်ႈႁုသူဝ်ႇၵၢမ်ႇ ပူၼ်ႉလွတ်ႈတုၵ်ႉၶၢမ်ႇယဝ်ႉ။– ယွၼ်ႉလူၺ်ႈလႂ်လီသတ်ႉထႃႇ ႁူႈထႃႇပွင်သၢင်ႈ ၼိုင်ဢၢင်ႈပိၼ်ပႃႇရမီႇ လႆႈၶီႇၶူင်ႈမူၼ်ႈ တႅမ်ႈထူၼ်ႈသႃႇယႃႇ တွၼ်း ၼႃႇမျၢတ်ႈယႂ်ႇ ၸၵ်ႉၽိင်ႇပွင်ႇထႃႈ ႁူႈပႃႈႁူႈၺဵဝ်ႇ သုၵ်ႈသႂ်ႇလႂ်းပႅတ်ႈ ႁူႉတႅတ်ႈတွၼ်းတၢင်ႇ လူဝ်ႈပၢၼ်လိုၼ်ႈလၢင်ႇ မွင်းမၢင်ႇ ဝႆႉဢမ်ႇတူၵ်ႈ လႆႈထူၵ်ႈမူဝ်းလၢမ်ႇ ~ မူၼ်ၼေရုလပိတႃႇမႃႇတႃႇၽူဝ်မေး ၵၢၼ်လီသပ်းသေးၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

၃၀ႉ ဝႃႈလူၺ်ႈလႂ်သတ်ႉထႃႇၼၼ်ႉ သမ္မာဒိဋ္ဌိ လႄႈ သမ္မာကမ္မန္တ ပုၼ်ႈလသွင်ယၢင်ႇ တွၼ်းတၢင်ႇတၢင်းၸၼ် မၢၼ်ႇမႅၼ်ႈ လႂ်ၼႅၼ်ႈဢမ်ႇလူၼ်ႉ တၢင်းပူၼ်ႉလိုဝ်ႈလႂ်ႈ လင်ႇႁူႉတူၵ်းထုၵ်ႇ သွမ်ႈၽုၵ်ႇဝၢၼ်ႇၵႃႈ မွင်းထႃႈလႆႈၵိၼ်

မွၵ်ႇမၢၵ်ႇ ဢမ်ႇလႆႈထူးလၢၵ်ႇ ၽုၵ်ႇသင်ႇႁူလႆႈၶၶေၼ်ႉၶၼ်ႇဝႃႈ ပၼ်ၵေႃႈၽွၼ်းၵၢမ်ႇ ~ လႆႈမႃးငၢမ်ႇ ~ လေႃးၵၼူင်းႁၢင်
မၼ်းႁိုဝ်မဝ်မၢင် ။– သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ တၢင်းႁၼ်ထိုင်လိုဝ်ႈလွင်ႈဢၼ်ဝႃႈၼႆႉ မီးတၢင်းႁၼ်ထိုင် ၶိုင်ပႆလွမ်းတၢင်း လွတ်ႈႁၢင်း
ပၼ်ၶေပ လေႃးလႁိုဝ်မီး သၢင်ႈဢီးႁၢၼ်လီ လွတ်ႈမီယိုင်းဢၢၼ်း ႁိုဝ်ၶေႃၼ်းၽၼ်ဝ်ထိုင် တူင်ႉၶိုင်ငိမ်းၵေး လွတ်ႈသေႉ
လွတ်ႈၶေးမဝ်ႇၶတ်းၶူင် ~ တိုၼ်းသုၢင်ႇလိုဝ်ႈလွင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပၼ်ၶေႃႈၵူးၵွၼ် လဝ်ႈသွၼ်ၶေတၢင်း
လူတ်းႁၢင်းတၢင်းၶိ ဝၼ်းပီယၵ်ႉတူလုံး လိုၵ်ႈယူလုံးလွမ်းပႆ သႆမ်တၢင်းလၢၼ်း မူတ်းသၢၼ်းလိုၼ်ႈသႂ် တူဝ်လႂ်သၢင်းလၢင်း
သီၼ်ႈတၢင်းမတ်ႉလိမသူႇႁွတ်ႈ ယူႇလွတ်ႈၶႆးယၢင် ~ သီၼ်ႈတၢင်းႁၢင် ~ မီးၶူင်ႈမၢၵ်ႈႁၢင်ႇ မိဝ်းယမ်ပိတ်ႇယၢင်ႇယဝ်ႉ။
သမ္မာဒိဋ္ဌိ တၢင်းႁၼ်လိုဝ်ႈလွင်ႈ တိုၼ်းႁူင်ႈႁၼ်လၢင်ႇ သႂ်သုၢင်ႇလွင်ႈဝူၼ်ႉ တၵ်ႉၶူၼ်ႉလၢတ်ႈလိုဝ်ႈ ၶတ်းသၢင်ႈပွင်သိုဝ်ႈ

ၵြိတ်းမၢၼ်ႇ ၶပေ်ႉဢၢၼ်ႇသတိ ငူပ်ႉဝိၼ်မိၼ်တိူင်ႈ သတ်ႉထုႇၵြူဝ်သိူင်ႈ ယုမ်ႇယမ်ႇၵြူဢမ်ႇၵၢတ်ႈ ပုၼ်ႈမၢတ်ႈမွင်းမၢင်ႇ
~လႆႈသုၺ်ပၢင်ႇ ~ ၵတ်းလိုၼ်ႈယိၼ်ၼၵေႃး ၶၼေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

31ႉ ဢၼ်ဝုႈ သမ္မာသင်္ကပ္ပ လွင်ႈဝူၼ်ႉလိုဝ်ႈလႆႈၶၼ်ႉၵေႈ ပိၼ်မၶေုႉသုလရိတ ပေးဝုႈတၢင်းႁၼ်လိုဝ်ႈလႆႈ ယဝ်ႉႁွၼ်ႇ ဝူၼ်ႉသွၼ်ႇမိၼ်ႈဢွင်ႈ ဢမ်ႇၶွင်ႈဢမ်ႇၵိတ်ႇ မဝ်ႇၶိတ်ႇၽိတ်းမိၼ်ႈ ၵေႇတိၼ်ႈႁုသူဝ်ႇ လူဝ်ႇသၢင်ႈ ၵႇယ သုလရိတ သမ္မာကမ္မန္တ ဝလိႇသုလရိတ သမ္မဝါစာ သၢမ်ထုႇၵျၢင်ႉလိမျၢတ်ႈ သူပ်းတူဝ်ၵြူဝ်လႆပၢတ်ႈသိူဝ်းသုၢင်ႇ ~ ဝႆႈၵူး တၢင်ႇ ~ ၽုင်းလဝ်ႈငဝ်းမုၼ် မိဝ်းလွတ်ႈၽေးၶုၼ်ႇ– ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈသုလရိတ ပုၼ်ႈလၵၢၼ်လိ ၵၢမ်ႇၶိတၵ်းဝႆး ထဝ်ႈလႆးထဝ်ႈယိင်း လူထိင်းလွမ်းၵၼ် လုင်လၼ်ပႆမုး ထိုင်ၶုးလႆပၢၼ် ၵြူဝ်ယၢၼ်ၵိုၵ်းၶၢင်း တၢင်းၽၢင်းယၢၼ်ၶိ

ဝၼ်းပီႊသိူဝ်းယၢဝ်း လုင်ၼ်ၶ်တိုတ်ႉတၢဝ်းယူႇၶႂင်ႈႁုၼ် ~ ၽွၼ်းလီၵမ်ႇတိူၵ်ႈ တၢင်းငၢမ်းႁူႈလွင်ႈႁိုင်ႇထိူၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊
ယၢမ်းလႅဝ် ထိုင်ပၢၼ်သူၵဝ်ႇၵဝ်းၵႃး ၵူဝ်ႇမိူၼ်လႄးလႄး ထိၼ်လၢႆးၽိတ်းၵၼ် တၵ်းၵၼ်မႅဝ်းၵဝ်း မဝ်းမႃးလိုမ်းတူဝ်
ၵေႃႉၽူဝ်လႂ်ၵျမ်း ၵေႃႉမေးၶေႃႈၵႂၢမ်းၵူဝ်ဝၢၼ် သိၼ်ၶၢၼ်မေႃးပၼ်း လၼ်းၵၼ်းထိၼ်ထွင် ၵူၼ်းမွင်ဝုလ်ႇဝဝ်း တၢင်းၶီမႃး
သဝ်း ၵမ်ႇသႂၢင်ႈၵူၵမ်ႇမူၼ်ႈ ပိၼ်တူၼ်ႈၵႃမ်းမုၼ် ~ မိူၼ်ၶဝ်ႈပုလေႃးထုၼ် ~ ၵိဝ်ႉၵမ်ႇလၢင်ႈၵိုၼ်ယွၼ်ႉ

ႁွပ်ႈၶူမ်ႇၽၢတ်ႇ။ ၶိူင်ႈပိူင်တႃႇပိၼ် လႂ်လီသတ်ႉထႃႇ ၶရေႃႉလပိတႃႇငလႈမႃႇတႃႇ ပိင်းသႃႇၽိင်ႇၽိၼ်ႈ ၵမ်ႇတိၼ်ႈသဝ်းငိင်ႇ
ႁူႈၶိင်ႇဝူၼ်ႉၶွပ်ႈ ပၼ်ႇၵွပ်ႈၶိုင်ၵျမ်ႇ ၵႂ်ႈငၢမ်ႇၵူၼ်းမူၼ်ႈ ၵူထူၼ်ႈသၢင်ႇၶျင်ႇ လိုၼ်ႈပၢင်ႇလိင်းလူင်ႉ လပ်းသိင်ႇၵႃႊၽူင်ႉလၢင်ႇ
သႂ်လိတ်ႈ မေႃၵျလႂ်တၼ်ပိတ်ႈတတ်းၶၢတ်ႇ ~ လႂ်လီသတ်ႉလႃႇမၼ်ႈႁိမ်းမၢတ်ႇ ~ ဝႆႉတီႈလႂ်လပ်း ဝူၼ်ႉသၢင်ႈပွင်ၶပ်း
ဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

႓႒။ ဝႃႈလူၺ်ႈလွင်ႈၸႂ်သတ်ႉထႃႇၶၼ်ႉ တီႈၶၢင်းႁႃႈပႃးၵိူင်းပူဝ်ႇ တိုၼ်းလူဝ်ႇၶပေႉသၢင်ႈ သတ်ႉထႃႇ ဝီရိယ သတိ
သမႃႇထိ ပၺ်ႇၺႃႇ ႁႃႈထႃႇၵိူင်းၵမ်ႉ ၶူင်ႇၶမ်ႉတွၼ်းတၢင်ႇ မွင်းမၢင်ႇယိူင်းဢၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈၶမ်ယႂ်ႇ မီးသႂ်ႇၸႂ်မျၢတ်ႈ ဢမ်ႇ
ၵၢတ်ႈသတ်ႉထႃႇ ၸႂ်ပႃႇၵွၼ်ၶေႃႈ ၵူႈၽိူဝ်ႇၵူႈပႃႈထုၵ်ႇၵွင်ႈမၼ်ၶႄႈဝွင်ႇ ၶူင်သၢင်ႈဝူၼ်ႉပွင်ႇထၢပ်ႈ သူးလၢပ်ႈၵိုဝ်ၽိူတ်ႇ ~
ယွၼ်ႉၶေႃႈၵူးၵွၼ် မီးဝႆႉငၢမ်းသွၼ် ။– သတ်ႉထႃႇၶေႃႈၵွၼ်ထူဝ်းၵူဝ် ၸႂ်ၵူဝ်ၵိုဝ်လပ်း ၶပ်းၵႂ်ႉၵၢၼ်ပွင် ၵိုဝ်မွင်ၵိူတ်းလွမ်း
50 သတိၵွမ်းတူဝ် ၸႂ်ၶူဝ်ၵိုဝ်ၵိူင်း ၽႅဝ်းပိူင်းတၢင်းမေႃ လူပ်းထေႃပၺ်ႇၺႃႇတၢင်းလႅင်း ၵႃႈယိူင်ႈပိၼ်ၵိူင်း ဢမ်ႇလုတ်ႈဢမ်ႇ
ၵႂၢမ်းဢမ်ႇတၵ်းထွၼ် ~ ယွမ်းယွၼ်ႇသေၶေႃႈ ၵိူႈလႆႈထုၵ်ႇၸေႃႈၶေၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၵႃႈၶေႃႈၵိူင်းပူဝ်ႇ တၵ်းလူဝ်ႇၵိမ်တူဝ်
မိူၼ်မူဝ်ၵိမ်ၶမ်ႉ ယမ်းလမ်ႉၵၢင်ႈလီ ၵူၼ်းၵဝ်းၵေႃႈ ပေႃးၶိုၼ်ႈလွတ်ႈၶိၵၢင်ႈငၢမ်း တၵ်းလႆႈၶပ်ႉတၢမ်းၵိူင်းလူင် လဝ်ႈပူင်မီးမေႃး
ၵႃႈပႃးၶဝ်ႇၶႂ် ၵိုဝ်ၵႂ်တၢင်းဢၢၼ်း တၵ်းၽိူဝ်ၵိုဝ်ၶေႃၼ်း ၵမ်ႉယၼ်ပိၼ်တေႃႇလႆႈၵိူတ်းမွၼ် ~ တိုၼ်းဝႃႈသၢင်ႇထုၵ်ႇ ငတႉ

ယဝ်ႉ။– တႃႇၸႂ်ႈသၢင်ႈပဵၼ်ပႃႇရမီႇ ပွင်လီႇပိင်းၽႅၼ်ႈ လႆႈသိၼ်ႈသတ်ႉထႃႇ ငဝ်ႈငႃႇၵႅင်းၵၢၵ်ႈ တိုင်ႈၶၢၵ်ႈယွတ်ႈလီႇ သဝ်းမီႇ ဝိရိယ ပုၼ်ႈလႅင်းလိၼ်ႁႅင်းၶမ်ႉမိူၼ်တင်းသတိ ပူၵ်းပၼ်သမႃႇထိၵၢမ်ႇၵူၼ်ႈ ႁုမ်ႇထူၼ်ႈပလႆႇလႃႇတူၼ်ႈလမ်းၾုၵ်ႇ ~ မီးဝႆႉၶမ်ႉႁိုၼ်း တၵ်းႁွတ်ႈပၢၼ်လိုၼ်းတေႉယဝ်ႉ။ ။

51

၃၃။ ၵိဝ်ႇလူလႆႈသတ်ႉထႃႇလၢတ်ႈမႃးၵမ်ႈၽွင်ႈ မၼ်ႈဝွင်ႈတၢင်းလူဝ်ႇ ၵႅင်းပူဝ်ႇယၼ်ၵမ်ႉ ၼိုင်ႇၼမ်ႉပဵၼ်ၵၢမ်ႇ ၸႂ်ႈငၢမ်ႇ ပွင်သၢင်ႈ ပုၼ်ႈၵၢင်ႈႁွတ်ႈသူႇ လႆႈယူႇၸူၼ်းမူၼ်ႈ တဵမ်ႈထူၼ်ႈမူၼ်ၼင်ႇၼႄလပိတႃႇ ၼႄလမႃႇတႃႇႁူမ်ႈသၢင်ႈ ၾွၼ်း ပၢင်ႈၵၢမ်ႇလီၸႂ်ႈပေႃးထုၵ်ႇ ~ မီးဝႆႉဝၼ်းလၢင် ႁုသူဝ်ႇၵုမ်မေႈၶမ်းၾၢင်ႉ– သူၵဝ်ႇႁဝ်းႁႃး တၵ်းလီတွင်းလႃး မီးမႃးပူင်ၼႆ လီပႆႉလွမ်းတၢင်း သၢင်းလၢင်းငၼပၼ် ၸႂ်ႈႁၼ်လႅင်ႈလႅင်း ၵိၼ်ႁႅင်းသတ်ႉထႃႇယုမ်ႇယမ် တိုဝ်းၵမ်လီငၢမ်း ဝၼ်းယၢမ်း

ပွင်ႁၢၼ် တၢင်းမၢၼ်မႄးလူး တွၼ်းထူးတင်းလႆ ၽင်မႂ်ၵျိတ်းလွမ်း ၵျွမ်းပွမ်းတၢင်းလီ ယေးၶီသၢင်းလၢင်းၵမ်ႈမႄးထင် ~

ႁၢင်းလွတ်းဝူလျ်ႈသၵ်း တၢင်းၼိပ်ႉပၢၼ်ႈၼၵ်းၼတႉယၵ်ႉ၊ ၊ ပေႃးဝႃး လွင်းယုမ်ႈယမ်ၽိတ်း လႆႉမိတ်းပႆးႁျၼ် ၵျိုဝ်ပၼ်

တၢင်းႁတ်း တၢင်းလၼ်းလတ်းႁျႃ လွင်ၼေႃသုတ်းတွၼ်း ႁိူင်းၼွၼ်းၼေႃတၼ် ၵျိုဝ်ႁျၼ်တၢင်းလၢၼ်း ႁၢၼ်းလူးတၢင်းတႆ

52 ၽၼ်ဝ်ပႆၽိတ်းတၢင်း ၵျိုဝ်ႁၢင်းတူၵ်းၶီ ဝၼ်းၼိၼ်ၼ်ၶိုၼ်း ဝႆးလိုၼ်းၵျွၼ်ႉလိုတ်ႈမႆး ယူႈလႆးတၢင်းၵုင် ~ လၢင်းမီးသင် ~

တိုၼ်းဝႃးၵမ်ႈသႃႈယၵ်ႉ။– ပိူဝ်းၼႆ လႆးယိင်းၶိင်းၼေႃးတင်းလႆၼဝ်ၵူလ်ႉ လွင်သိုဝ်းသတ်ႉထႃႈ ယႃႈၵျႂ်းလႆႉမိတ်းၽိတ်းပိူင်း

ပိၼ်ၶိူင်းတၢင်းလူဝ်ႈ ႁုသူဝ်ႈၶိပ်းၼေႃး ႁူးပႃးႁူးၽေႆ ၼူဝ်ႁႆႈဝိၼ်းမူၼ်း ၽုၵ်ႈတူၼ်းၽွၼ်းႁၢမ်ႈ ၵျႂ်းလႆးၵျူမ်းလၢမ်ႈ တၢင်းလီ

ႁုသူဝ်ႈႁမ်ႉပၼ်ၵျွတ်း ထိုင်ယွတ်းတၢင်းႁွႃႈ ~ လိၼ်းလိၼ်းၼၶပိူင်း လိဝ်းၵျွတ်းမႆယိူင်း သေႁမ်းလူလ်းတ သူၵျူလ်ႉ သူ

ၼေႃ ◦◦◦ ◦◦◦ ◦◦◦။ ။

တွၼ်ႈသီႇ (လွင်ႈ သီႇလ သွင်ပူႇၵွၵ်ႇ)

34ႉ ၵမ်းၼႆႉႁွတ်ႈမႃးတွၼ်ႈသီႇ သဝ်းၼီႇသီႇလ ပုၼ်ႈလပူႇၵွၵ်ႇ ၵၼ်ႇလဝ်ႈလႅတ်ႈမွၵ်ႇမီးဝႃႈ ၶိူင်ႈၶေႃႈႁိူၼ်းမူၼ်ႈ လူဝ်ႇမီးတိမ်ထူၼ်ႈသတ်ႉထႃႇ သီႇလ ၸႃႇၵ ပၢၼ်ႇလႃႇ လီၾၢင်ႇမီးဝႆႉ ၵမ်းၼႆႉထိုင်သွင်ႇ ၵၢင်ႈပွင်ႇသပ်းလႅင်ႈ မႃးထိင်ႈ

53 လွင်ႈၵျၢင်ႉၵမ်ပၼ်ႈမ်ၼ်ႈမၢၼ်ႇ ၶေႃႇၵၢၼ်ႇလိုဝ်ႈလွႆႈ ပုၼ်ႈၶွႆႈတၢင်းလူဝ်ႇ ၵ်ၼ်းပူဝ်ႇထိင်ႈသီလၵမ်ပၼ်ႈ သတ်ႉလႃႇၵိမ်း မၼ်ႈသိူဝ်းသႃႇ ~ မျႃတ်ႈတွၼ်းၶႄႇ ~ မိဝ်းလႆႈလီပိၼ် တိူၼ်းႁွတ်ႈၵတ်းယိၼ်ႊ- သီလပိၼ်ပၵ်းပိူင်မွၼ်းထမ်း ၵၢမ်းၼမ်း တမ်းပၼ် သိၼ်သိၼ်ငေးပႃး ၵူဝ်းႁႃးလီၵမ် ၵိူဝ်ၼမ်တုၵ်ႉၶႄး မၶေႃးသီလွႆႇ တူဝ်သွႆႇမူတ်းသၢၼ်း ၵၢၼ်ငၢၼ်းသူပ်းလီ ဝၼ်း ပီၵျၢင်ႉထိင်း မိင်းၶၢဝ်းတၢင်းသွင် ၼပ်းပွင်ၵိတ်းမႃး ၵူဝ်းႁႃးသူၵဝ် တၵ်းလီယိူင်ႈၵၢဝ်ၵိတ်းလွမ်း တၢင်းလီႁွမ်းပွမ်း ယူႇၵတ်းယိၼ် ~ ၵိူၼ်းသႃႇယႃႇမူၼ်ႈ ဝႆႉယဝ်ႉ ။ သိၼ်သိၼ်ႁႃႈပႃး ၼပ်ႉမႃးပႃႇၶႄႇတီပၢတ်ႈလွင်ႈၼႃႈၵိမ်ပိူၼ်ႈတေႃ

သိုပ်ႇလွင်ႈမၢႆလႆႈထိင်ႈပုး လၵ်ႉမုၼ်းၼူဝ်းၼွင် ဝူၼ်ႉပွင်ၵိၼ်လိၵ်း တၼ်တိၵ်းၶိၵ်းၵတိင်ႇၶႄႇၽိတ်းယမ်ႇ ႁူၼ်းၶမ်ႆႉလိတ်း
လႆႉမိတ်းႁုႇမေႇသု ဝႆႉလုပွင်ႁူတ်ႉၶွၼ်းၼၢင်း သုၢင်းၽႅပ်ႉမဝ်ႇမၢင် လၢတ်ႈလၢင်ၵျၢမ်းၶၵ်း လၵ်းပႅၼ်မုသၢးပႅတ်ႉလႅၼ်
တၵ်းၵႅၼ်ယၢဝ်းယိုၼ်း ဝၼ်းၶိုၼ်းၶမ်ႇလဝ်ႈသူႁူႇမဝ်းၵိၼ် ၽိတ်းသိၼ်ၵျုႈတၢင်း သၢင်းလၢင်း ဝေးၸူးမၶိင်ေဝႈယၢင်ႇ
ပႅတ်ႈ လၢင်ႇလႅတ်ႈႁၢင်းသႅၼ် ~ လွတ်ႈၽေးၶႅၼ် ~ ၽွၼ်းယွၼ်ႈသီႇလုႇ ယဝ်ႉ။– သိၼ်ၵျုႈသႅၼ်ႈၶႄႉ ထုၵ်ႇလီၵမ်ဝႆႉ
မၼ်ႈမၼ်ႈ ပၼ်ႈဝႆႉၵႅၼ်ႇၵႅၼ်ႇ လူင်ႉလႅၼ်ႇႁူလႅင်ႈ ၶင်ႇပႅင်ႈမွင်းမၢင်ႇ သုၼ်သုၢင်ႇႁတ်းလိုၼ်ႈ ၵမ်ႇတိုၼ်ႈသၵ်းၽဝ်ႇ
ၵိုဝ်ႁဝ်ႇဝဝ်းသဝ်ႈ သူႇတဝ်ႈယမ်ယုမ်ႇ သိၼ်ၵျုႈတႅမ်လုမ်ႇ ၽွၼ်းလီၵမ်ႉပၼ်ၵျုႈ ၶင်ႇႁုႈၶုႈသိူဝ်းသုႇ ~ ႁွတ်ႈတၢင်းႁွႇ ~
ၼႅမ်ႉလႅပ်ႈလီငၢမ်းငတႉယဝ်ႉ။ ။

35ႉ ၽွၼ်းလီလွင်ႈလႆႈၵျၢင်ႉၵမ်တွၼ်းတၢင်ႇ ၸဝ်ႈယၢင်ႇပႃႇၶေႃႇတိပၢတ်ႈ ပုၼ်ႈလၢတ်ႈၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ သုင်မွင်ႇၽေးလွတ်ႈ လႆႈႁွတ်ႈသဝ်းမီႇ တႅပ်းတီႇၵီးပၢၵ်ႈ ႁႂ်ႈမၢၵ်ႈလမ်လၢင်ႇ ၵႂ်ႈပၢင်ႇသိုဝ်းမူၼ်ႈ တႅမ်ထူၼ်ႈႁႂ်ႈလီမ်တ်ႈတႃႇ တင်းၵူၼ်ႈၶေႃႇ ၵူလၢင်ႇလႅတ်ႈ လီမျၢတ်ႈတွၼ်းသႃႇ ~ တိုၼ်းလႆႈၵတ်းယႅၼ်ႊ– ၶမ်ႉႁႂ်မ်တ်ႈတႃႇငဝ်ႈၵၢၵ်ႈႁႂ်ႈလီ ဝၼ်းပီမေပႅၼ်း ထႅင်ႈႁႅင်းၵိတ်းလူ မေႃႁူႁူၼ်းယေး မုၼ်ႉမေးသွၼ်တူဝ် မေႃႁူဝ်ငၢႆး တိုတ်ႉတၢႆးလုင်လၼ် ပႅၼ်ၵၢၼ်တိူဝ်းတွၼ်း ၵူဝ်ၶွၼ်းၵူဝ်ၶီ ၶွင်ၶမ်ႈဝၼ်းပီယူၼ်ႉသီး လိုပ်ႈၵီးႁႂ်ႈလမ် ၵမ်ႇမီးပႅၼ် ~ ၵွင်ႇပေႉလႆႈၶႅၼ်လႅမ်ၶႂ်းၵိၵ်ႇၶွၵ်ႈ ၶၶၼ်ႉ ယဝ်ႉ။ ။ ၶမ်ႉႁႂ်ၵူၶေႃႇၵိတ်းလူသွၼ်ႇတူဝ် ၵူဝ်ႉၶူဝ်ၵူဝ်မီး လိုပ်ႈၵီးႁႂ်ႈတၼ် ဝူၼ်ႉပၼ်တွၼ်းတိူဝ်း ပုၼ်ႈလိူဝ်းၶီးၽေႃၼ် ထူပ်းၶၢၼ်တၢဝ်းယိုၼ်း ဝၼ်းၶိုၼ်းလၵ်းလႅမ် လွႆႈထႅမ်လုမ်းလႃး မီးပႃးႁႂ်ႈလီ ၵူဝ်ၶီဝႆးလိုၼ်း ၵမ်ႇလႆႈၶၼ်ႉၶိုၼ်း ပူၼ်ႉၶွတ်ႇယွတ်ႈ ယွၼ်းလွတ်ႈၽေးၶႅၼ် ~ ႁႂ်ႈၵတ်းယႅၼ် ~ တူလုၵ်းမုင်ႈၵူႈၽဝ်ႇယဝ်ႉ။ ႁႅင်းႁႂ်မ်တ်ႈတႃႇငလႈ ၵူၶေႃႇ

ႁႂ်ႈသုႉတွၼ်းမျၢတ်ႈ ပိၼ်ထၢတ်ႈလႄႈပျၢၼ်ႉမလူဝ်ႉ ၵုသူဝ်ႉၵူမ်လူမ်းမုတိတုႉ ၵိၵ်ႉထိၼ်ႈၵုပိၵ်ႇၶုႉဝၢင်းၶၢင်ႇ ၵွႆလီလႆႈပၢင်ႇ ၵွၵ်ႉၶႆႈ တၵ်းလႆႈၶတ်းပႂ်ႉ ~ ပိတ်ႈတမ်းဝႂ်ႉ ~ မိဝ်းလၢင်ႈပိၼ်ၽေး ၶၶၼ်ႇယဝ်ႇ။ ။

၃၆။ မႂ်သွင် ငိူင်ႇငဝ်ႈ ၵတိင်ႉၶႄႉတုႉၶႄႉ ၵမ်ႉႁွုႉလၵ်ႇၵဝ်ၶူဝ်းပူၼ်ႈ ပိၼ်ငိူၼ်ႈလိုၼ်ႈလၢင်ႉ သႂ်သၢင်ႉပၢၼ် လၢတ်ႈ ၶငေႉပၢတ်ႈၵမ်သွင်ႉ တၵ်းပွင်ႉလိင်းလူင်ႇ ၵမ်ႉၽူင်ႇၵမ်ႉၸႄႈ လိတ်ႈၵေႈဝူတ်ႈၵၢမ်ႉ ၵမ်ႉလႆႈၶၵေးၶၢမ်ႉ ၶင်းၵၢမ်ႉ သၢမ်ပိူင်ၵူသႂ်ႉသုၵ်ႈ ပေႈငမႈၵွၼ်လုၵ်ႈသၢင်ႈၶူဝ်ၵႂ်ႉ ~ လိဝ်းၵွတ်ႈတၢင်းလီ ၊– ၽွၼ်းလီလွင်ႈလႆႈငိူင်ႇၵၢင်း ပွင်တၢင်း လွင်ႈလၵ်ႇ ႁူႈၶၵ်ႇၵတ်းယိၼ် ၽေးမိၼ်တၵ်းၵၢင်း သၢင်းလၢင်းတူဝ်လႄႈ လိုၼ်ႈသႂ်တၢင်းလၢၼ်း ၶငေႉၵုႈယိူင်းၵၢၼ်း ပွင်တိမ် လိမ်ၵၼ်ၶူဝ်းလိင်း ၵိပ်းသိမ်းပိင်းလႄႈ တိႈလႂ်တၼ်းသဝ်း တၢင်းလီၵွမ်းပဝ်း ၵွၼ်ႉတၵ်းမီ ~ ယွၼ်ႇႁွပ်ႈပွင်သုဝ်ႈ ၶၶၼ်ႇယဝ်ႇ။ ။ လိူဝ်းမီးၶမေႇလႄႈၶုၼ်သၢင် ယွမ်းမၢင်ၵိတ်ႇသုႉမိတ်ႇလရိယ ပုၼ်ႈလတၢၼ်းသုင် ႁူၼ်းၽုင်လႄႈငၢမ်း

လွတ်ႈၵၢမ်းတၢင်းၶႅင် လွႆၶႅင်လုၶ်ႉၵတ်း တၢင်းလတ်းၵိူဝ်ပႆ ဝၢင်းၵႆမိူဝ်းလိူင်း ၼမ်ႇလႂ်ႉၼမ်ႇလိူၶ်း ၼမ်ႉၵႂ်ႈတူင်ႇဝူင်း
ၵႂ်ႈတိူဝ်းလီ ~ သုၵ်ႈၼႆးသီ ~ ၽေးၼတိင်ႇၶေုႇတုႇၶေုႇယဝ်ႉ။ လလိူဝ်းမီးလွႆလေႁးၽလမ်ႇမၢၵ်ႈ ၶွႆႈလၢၵ်ႈၶွႆႈလၶ်ၶွႆႈတိုတ်ႉ
 ၶွႆၽိုတ်ႉမွင်းမၢင်ႇ တွၶ်းတၢင်ႇၶွႆႈလႆႈ လိူတ်ႇမႆႈသုတ်းၽဝ်ႇ ၵၢမ်ႇၵဝ်ႇလမ်းလိုပ်ႈ သိုပ်ႇၶိုပ်ႈၵၢမ်ႇမွႆႇ ထၢင်ႈသွႆႇပၢၶ်ဝူတ်ႈ
ပၢၶ်တူတ်ႈပၢၶ်တၢမ်ႇ လႆႈၶၢမ်ႇႁွတ်းၵၶ်ႈ လွႆသၢၶ်ႈတုၵ်ႉယၢပ်ႇ လႆႈၵၢပ်ႇလႆႈယၢၵ်ႈ ပုၶ်ႈတွၢၵ်ႈဝူတ်ႈၵၢမ်ႇ ၵုတၵ်းလႆႈၶၢမ်ႇ
ၵိုဝ်တေဝႈပူၶ်ႉတိူၵ်ႈတၢင်းႁွုႇ ~ ၵွၶ်ႇလႆႈမီးသုႇ ~ ၵွၶ်ႉမႆႈလိူဝ်တွၶ်းဝတႉယဝ်ႉ။ ။

37။ မႆၢသၢမ် ငိူင်ႉဝဝႈ လွင်ႈၵုႇမေႇသု ဝႆႉလုၽိတ်းပိူင်ႈ ႁွၶ်းၵိူင်ႈပွင်ၵူတ်ႉ ၶွၶ်းၶူတ်ႉလွမ်းၽွၵ်ႇ ၵုမွၵ်ႇဝမႈယုႈ
ပွႆႇၽေုႈၵိူၶ်းယူႇ ပွင်တူႇလိူဝ်ႈၶဝ်ႈ ၼမ်ႇၶဝ်ႈဝၵႈဝွင်ႇ ၼမ်ႇသွင်ႇၵႂ်ႈပၢၶ်ၵိူၶ်းမူၶ်ႈ ၵျူဝ်ႇပိူဝ်ႉၵျူဝ်ႇၵူၶ်ႈ လီလၢၶ်ႈလီ

မိူဝ်ႇထူၶ်ႈၶင်ႇဝုႈ မိဝ်းၵုႈၵမ်ႇထုၵ်ႇ ယုႇၽုၵ်ႇငိူင်ႉပႃႇပဵတ်ႈ လွ်ၽဵတ်ႈပုႇလုႇ ~ မိဝ်းၽီမိၵ်ႉလုႇလွ်တၶ် ၽွၶ်းလီၵိူဝ် ပၶ်ႈ– လွမ်းလူလ်ႈ ၵုႇမိတ်ႉၿၶ်ႇတ လေုၽလွ်ၶမ် ၵိူဝ်ၵမ်သိၶ်ထမ်း ပတ်ႉၺမ်းၵုႈပိၶ် မိးၶိၶ်တိူဝ်းတွၶ်း ၵိူင်းၶွၶ်းဝူဝ် လွမ်းပဝ်တႃင်းၽိတ်း လႁႉမိတ်းပူၶ်ႉလိူဝ် တိႈၶိူဝ်လုၵ်ႈလႃင်း လိမ်ၶႃင်းလိမ်လႁးလိူဝ်းမိးလဝ်ႈၶွင် ပွင်ၵူတ်ႉ ၶွၶ်းၶႃင်း တမ်းဝႃင်းၽိတ်းပိူင် ၵိူဝ်ၵိူင်ၶေုႈၵိူၶ်း ၶ်းလမ်ၽေးတိူၶ်း ၵဝ်ႇသဝ်ႈၵိူဝ်ႇမိးၶၶ် ~ ပိၶ်လွင်ႈၵိတ်ႇၶွင်ႈ ဝ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ တုႇတေပႃၵ်ႈပဵတ်ႈၵုႇမိတ်ႉလၶ်ႇတ လူဝ်ႇမိးသိႇလၵမ်ပၶ်ႈလီငႃမ်း ၵႃမ်းပုးသတိၽႃင်ႉတူဝ် ယုႇၶွ်ႈသိူဝ်း ၶူဝ်သုတ်းတွၶ်း ထိင်းၵွၶ်းတူဝ်လွ် ၵွ်ႈသွ်ပိူင်းလဵင်း မိးၵဵင်းသမုႇထိယူႇမၶ်ႈ ၵမ်ပၶ်ႈလႆႈမိးၺၶ် ~ လဝ်ႈယေုးပၶ် ~ ၶင်ႇၶေုလပိတုႇ ဧလႈၶေုလမုႇတုႇယဝ်ႉ။– ပႃၵ်ႈပဵတ်ႈၵုႇမတၶေုႇလွင်ႈၶွ်ႈလႆႈလႃမ်ႇပူလ်ႈ လိူင်ႈလူလ်ႈၵုႇမ ၵုင်ႇၵုႇၵူင်ႇ သဵင်လုင်ႇၵူၵိၶ်းမွၵ်ႇဝုႈ ၶင်ႇၵုႈၺႃင်ႈသိၶ်းတုၺၶ်လပ်းသွ်ႇ သဵဝ်မွ်ႇလိးၶဝ်ႈ သူႇတဝ်ႈၶူးလင်ၶူမ်သုတ်ႇ

လိၼ်ႉလုတ်ႇၶေမ်ႉလႅမ်ႉ မိုတ်ႈၼႅမ်ႉတူဝ်တူႇ သဝ်းမူႇထၢင်ႇဝၢႈ ၶင်ႇႁၢႈလွင်ၶႂ်ႈတၵ်းပိူင်ႇ ၵိူဝ်ၶိူင်ႇမဵဝ်းလီၵၢတ်ႇသၢတ်ႈ ႁႃႇမေႇ သုၶင်ႇၸီၸႅတ်ႇမၢႈ လီပိူင်ႉထၢႈမိတ်ႉလႃႇဝႃႇတႃႇ ~ ၵူၼ်ႈတိူဝ်းသႃႇ ~ ပွင်သၢင်ႈလီငၢမ်း ပၼ်တီႈလီၵၢမ်းလူလၼ်ႈတႃႉ။ ။

၁၈။ မႂ်ႇသီႇ ပိူင်ႉငဝ်ႈ မုသႃဝႃတႃႇၵႂၢမ်းပၢ်တ်ႉၵႂၢမ်းလိၵ်ႇ ၵူႈၶိင်ႇၶပေႉလၢတ်ႈ ၸိတ်းဝလီႇႁၢမ်ႇ လႆႈၶၢမ်ႇသုတ်းလၢတ်ႈ ၵႂၢမ်းလၢတ်ႈၸၢင်းပဝ်ႇ ပိူၼ်ႈမဝ်ႇသွၼ်ႇမၢတ်ႈ ၶင်ႇလၢတ်ႈႁွၼ်ၵိူဝ်ဝႆႉၶၢင်းယမ်ယုမ်ႇ ပၢၼ်လၢတ်ႈမိုတ်းသုမ်ႇ ထုၵ်ႇလီပိူင်ႉ ငပႇပၢ်တ်ႈ ၵႂၢမ်းၸႅတ်ႈၵႂၢမ်းလႃႇ ~ မုသႃႇဝႃႇတႃႇ ~ မဵဝ်းပၢ်တ်ႉၵႂၢမ်းလႅၵ် မၼ်းၵႂၢမ်းလွင်ႉၵၢၼ်၊– ၶင်ႇႁၢႈ တုလၵျွၵ်ႈဝလီႇ သူပ်းၵႂၢမ်း ၵိူဝ်ငၢမ်းၵိူဝ်လီ လႆႈၶီသုတ်းတွၼ်း လွင်ႉမွၼ်းတၵ်းၵျႃ ၵႂၢမ်းပႂ်လိၼ်ႉသူပ်း ၶုၵ်းထူပ်းဝူၼ်ႉလေႃ မူင်မၼ်လၢတ်ႈမေႃၵႂၢမ်းပေႃး ၶိူးယေႃးပူၼ်ႉၶိူဝ် လၢတ်ႈလိူဝ်ၵႂၢမ်းၸၢင်း မၼ်းၵိူဝ်သၢင်းလၢင်း ၵႂၢမ်းၽႄင်းၵိူၵ်ႇၵႂၢမ်းၵၼ် ~ ၵႂၢမ်းလႃႇတွၼ်ႈသိၼ်ႈတွၼ်ႈသိူဝ်ႈ မၼ်းငၶေမ်ႉႁူၼ်းပိူဝ်ႈၶေင်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၶၼ်းႁၢႈဝလီႇတုသၵျွၵ်ႈသီႇပိူင် သိူင်ၵိူင်ငဝ်ႈႁၢင်း

တမ်းဝၢင်းတၢင်းပႂ်ႇ ၵိုဝ်ၵႂ်တၢင်းယိူင်း တၵ်းၵိူင်းပိူင်းသၢႆႇ တူဝ်လွႆတၵ်းသိူဝ်း ပႃးမိူဝ်းထိုင်ပႂ်ႇ မၢတ်ႈမႂ်တွင်းၵိုမ်း ၵမ်ႉလူင် ၵမ်ႉလိူမ်းၽေင်ႇတိူဝ်းပၼ်ႈ လွင်ႈၽၼ်ႈလၢတ်ႈၵၢမ်းလႅၼ် ~ ၵႂ်ႈဝၢင်းၽႅၼ် ~ ၵၢမ်းလၢတ်ႈလီယုမ်ႉ ၵႂ်ႈပေႃးၵုမ်ႉလုမ်ႉ ယဝ်ႉ။– လွင်ႈလႆႈထိင်းသူပ်းမုသႃႉ ၶမ်ၶေႃႉၽွၼ်းယွၼ်ႈ တွၼ်ႈပုၼ်ႈၵိူၼ်းသႃႉ ၵူႈထႃႉလၢတ်ႈလူင်ႉ တူင်ႉပႂ်ႇလွႆးသူႉ ၶၢဝ်ၵူႉၵျၢင်ႉသိၼ်မျၢတ်ႈ ပိူၼ်ႈမၢတ်ႈလူမ်းယုမ်ႉ ~ ၶေႃႈၵိူၼ်းၵုမ်ႉ ~ မီးလိုဝ်လီငၢမ်း ပိၼ်တီႈလီၵၢမ်းဝႂ်ႉယဝ်ႉ။ ။

႓႙။ မႂ်ၵျႃႈ ငိူင်ႉငဝ်ႈ သူႉၵျႃႉ လႂ်ထႃႉလဝ်ႈယႃႈ ၵိၼ်မႃႈမဝ်းယွင်ႉ ပိၼ်ဝွင်ႉတၢင်းလု လီၵူငဝ်ႈယၢင်ႉ မွင်းမၢင်ႉတၢင်း မျၢတ်ႈ ပုၼ်ႈလၢတ်ႈသိူဝ်းသႃႉ လွမ်းၵွႃႉတၢင်းသိုဝ်ႈ ၵမ်ႉလိုဝ်ႈယင်ႉတၼ်ႉသၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈတႃႉလွတ်ႈမိုတ်းသုမ်ႉ ~ ၵၢင်းလွတ်ႈၽေးပိၼ် တၵ်းလႆႈၵတ်းယၼ်။– မိဝ်းၵၼ်လဝ်ႈယႃႈၶိူင်ႈမဝ်းတင်းလႂ် ၵိုဝ်ၶႂ်ၵိၼ်သုင်း တုင်းသၢင်းလွႆလီ ဝၼ်းပီၵမ်ၵျၢင်း တမ်းဝၢင်းၵၢၼ်သၢႆႇ သမ်ႉမႃႉၵႃႉလီႉဝလိၼ်ႉလွႆလွမ်းထမ်း ၵုမ်ႉၵႃႉလႃႉငမ်း ၶေႃႈၵိူၼ်းမူၼ်ႈသိူဝ်း

ယူႇၵၢင်းၼ်ၶင် ~ ၼိဝ်းယွင်ႇမဝ်းမႄႈ လိူဝ်းၶၢဝ်ၵူၼ်းသႄႈၶဝ်ႉယဝ်ႉ။ ။ ထိုင်ပၢၼ်ႁဝ်းႁႂ်းယၢမ်းလႅဝ် လွႆၶဵဝ်ၶေႃးၸႄး တိၵ်း
ၵၢႆးၵေႃႉၼၢႆ ၶမ်ႈလႆႈၼိုင်ႈမဝ်း ယၵဝ်းၼုင်းၵၢင် လလိူဝ်းယူႇမဝ်ႇၵိၼ်မၢင်တၵ်းလႃး လပ်းပႃးထိုင်တၢႆ လိူဝ်ပၢႆမူၺ်ႉၼုဝ်း ၼိဝ်းၵိၼ်
ၼိဝ်းသူႇၼိဝ်းသမ်းၼိဝ်းထူဝ်း ပိၼ်ၼိဝ်းၼိူဝ်ႈၼူဝ်းၵမ်ႉသိုၵ်းယိၼ် ~ ၶဝ်ႈၶင်းၵိၼ် ~ သုမ်းလၢတ်ႈၶမ်ၶေႃႇ လွၵ်ႇငိူတ်ႈတင်း
လူၵ်ႈၵမ်ႇၸေႃႇယဝ်ႉ။– ၶရေႃလပိတႃႇၶႃပူႇၵွၵ်ႇ လၢတ်ႈမွၵ်ႇလွင်ႈငတႃႉ တီႈငသႉၵမ်ႇၸၶင်ႈ ယိူၼ်ႉၵၶင်ႈတူဝ်လွႆသွင်သမ်ႇ
သီပွတ်ႈလွႆၵမ်ႇလီမိူၼ်ႈ ၵမ်ႇလိၼ်ႈႁူပွင်ႇ ၵမ်ႉဝွင်ႇၼူဝ်းၼိူင်ႈ ၵမ်ႇပိူင်ႈတွၼ်းတၢင်ႇ သွႆလၢင်ႇၵျၢင်ႉၵမ်ပၼ်ႈ သိၼ်မၼ်ႈ
သီႇလႃႇ ~ မျၢတ်ႈတွၼ်းၶေႃႇ ~ ပိၼ်တီႈလီယိူင်ႈႁဝ်းႁႂ်း တွၼ်းပိူၼ်ႈလိူဝ်ၵၢႆးၶၶင်ႉယဝ်ႉ။ ။

40ႉ သိၼ်သီႇလႁႂ်ႈသိၼ်ႈ လီၵမ်ၸိၼ်ႈၸိၼ်ႈ ၵမ်ႇတိၼ်ႈၵမ်ႇသုၵ်ႉ တၢင်းတုၵ်ႉငဝႈယၢင်ႇ တွၼ်းတၢင်ႇၼိူင်ႈမျၢတ်ႈ
ၶပ်ႉလၢတ်ႈလီလွၼ်ႇ လိမ်မိူဝ်ႈလၢတ်ႈႁွၼ်ႇပွင်ၵၢင်ႈ ႁူမ်ႈၵၼ်ထၢပ်ႈသၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈတႃႇပႃႇရမီႇၶပ်ႉလီႇၶဝ်ႈ သူႇတဝ်ႈ

ၵျၢင်ႉၵမ်ႇၵႂျႇ ~ တြၢးပွႆႉပႃးၶူင်းၵၢင် သုၵ်ႈသီမႂ်းသဝ်ႈယူတ်းမၢင် ၊– တွၼ်ႈၵၼ်သီႇလ လၢတ်ႈပျႄၶပေၼ် ၺႂ်ႈၺၼ်လႅင်းလေး
လိူဝ်းၽူဝ်လိူဝ်းမေး ၵိူၼ်းယေးပွင်လီ ယႃႇၵျုႈလႆႈၶီဝၼ်းၶိုၼ်း ဝႆးလိုၼ်းႁူဝ်ၶၼ် တၵ်းလီသဝ်းၽိူၼ်လွမ်းထမ်း တမ်းဝၢင်း
လီပႆ ၵိူဝ်ၵႆတၢင်းလၢၼ်း ယိူင်းၵၢၼ်းၵတ်းယႅၼ် ၽေးၶႅၼ်ႇလွတ်ႈၵၢင်း သၢင်းသၢင်းလၢင်းလၢင်း ၵမ်ႇမီးယၢင် ~ ၶႆးၵဝ်ႇ
ဝဝ်းသဝ်ႈ မဝ်ၼ်းတူႇမႅၼ်ၶဝ်ႈၶၼေႉၵူလ်ႉ၊ ၊ သိၼ်သီႇလၶႆႉ ပိၼ်ဝႆႉၶိူင်ႈပိူင် တႃႇလႆႈသိူင်ၵိူင်မူတ်းသၢၼ်း
တၢင်းလၢၼ်းၽေဝ်းတူငႆးၵိုတ်းတၼ် ပတ်းၽိူဝ်ႈတီႇၵျၼ်ၶိပ်ႉပၢၼ်း ယိူင်းၵၢၼ်းၵတ်းယႅၼ် လွတ်ႈၶႅၼ်ၽေးၵၢင်း
သိၼ်သိင်ၼၶတေၢင်း ၵွမ်းၽျေသတိပႆလွမ်းသိၼ်ႈတၢင်းၵၢင် ~ ၵျၢင်ႈမီးၽၵၢင် ~ မိတ်ႉလိမပတိပတႃႇပိူင်မၢၼ်ႇ တၢင်းၵွတ်ႈ
ၶိပ်ႉပၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– ၶၺ်းၵုႈမၢၵ်ႇၵၢင်ႇပဵတ်ႇသိၼ်ႈ ငဝ်ႈၽိၼ်ႈပႆၽိူင်ႇ ၵဝ်လိူင်ႇသိၵ်ႈၶႃႇ သီႇလ သမႃႇထိ ပလ်ႇလႃႇ
ၶဝ်ႈၶၺ်းသၢမ်ထႃႇ သမ်ႇမႃႇၵမ်ႇမၼ်ႇတ–(ၵျတ်းလီ) သမ်ႇမႃႇ ၵႃႇလီႇဝ–(ၵၢၼ်လႅင်ႉတွင်ႉလီ) သမ်ႇမႃႇဝႃႇလႃႇ–

(သူပ်ႈလီၵႃမ်းငၢမ်း) ၶဝ်ႈပႃႇၼႂ်းသီႇလသိၵ်ႉၶႃႇ သမ်ႇမႃႇဝႃႇယႃႇမ (လွင်ႈၶတ်းၸႂ်လီ) သမ်ႇမႃႇသတိ (ၸေႃင်ႉတူဝ်လီ) သမ်ႇမႃႇသမႃႇထိ (ၶိမ်တႅင်ႈလီ) လမ်းတိသိၵ်ႇၶႃႇၶိမ်တႅင်ႈ ၵၢမ်ႇၶႅင်ႈၵၢမ်ႇယွၼ်ႉ ဝူၼ်ႉသွၼ်ႉလူၺ်ႈ သမ်ႇမႃႇသင်ႇၵပ်ႉပႃႇ (ဝူၼ်ႉလီ) သမ်မႃႇတိတ်ႉထိ ႁၼ်တိၵၢဝ်လွင်ႈလိုဝ်ႈၸႂ်ႈ ပုၼ်ႈၶႂ်ႈပၺ်ႇၺႃႇသိၵ်ႈၶႃႇ သၢမ်ထႃႇၶိူင်ႈၵမ်ႉ ႁွတ်ႈတၢင်းမၢၼ်ႇ ~ ႁႂ်ႈလႅင်းလၢၼ်ႇ ~ ပွင်ႇၵၼ်သေၵမ်း လူၺ်ႈတ သူၵူၺ်ႉ...သူၶေႃး... ... ...။။

တွၼ်ႈၺႃး (လွင်ႈ လၢႆး သွင်ပူႇၵွၵ်ႇ)

41။ မိူဝ်ႈၵႂႃႈတွၼ်ႈသီႇ သဝ်းမီႇသီႇလ ပုၼ်ႈလလၢတ်ႈႁွႇ လႆႈထႃႇလၢင်းလူင်ႉ သိုပ်ႇတူင်ႉတွၼ်ႈၺႃး ၶင်ႇၵႃႈၵိဝ်ႇ လူလ်ႈလၢႆႇၵ ထွၵ်ႈမတၢင်းလူႇ ပွင်သူႇၶွၵ်းတဵမ်ႈ သၢမ်လဵမ်ႈသီၼ်ႈလွၵ်ႇလႄးလႄႇတၶႄႇ ငဝ်ႈငႄႇၵၢၼ်ပုၼ်ႈတႃႇၶ တၢၼ်း လူႇလၢႆႇၵၵွတ်ႈႁွင်းၵၢၼ်ႇ ~ လွတ်ႈဢေးယၢၼ်ႇ ~ မဝ်းၵမ်ႉတၢင်းလီ ၶိုၼ်းၶမ်ႈဝၼ်းပီ ။– ၽွၼ်းလီလၢႆႇၵ ထွၵ်ႈမၶမ် လႆႈ သိုပ်ႇသႆႈၶိူဝ်းယိုၼ်း မီးပိုၼ်းၶိုၵ်ႉၼမ်ႉ ၵမ်ႇလမ်ႉမၢင်မဝ် ၵဝ်ပၢၼ်တိူဝ်းတွၼ်း ႁွၼ်းပေႉႁူၼ်းၶမ် လမ်လွၵ်ႇလုမ်းလၢင်း တၢင်းၵၢၼ်းၵိူဝ်ၵႆႈ တၢင်းပႆႈဢေးၵၢင်း မဝ်းၶၼ်သၢင်းလၢင်း ႁွၼ်ႇတၵ်းၶီ ~ ၽွၼ်းလီယွၼ်ႉလၢႆႇၵတွၼ်ႈယိုၼ်ႈ ၶႆႉယဝ်ႉ။ ။

တႃႇၶလႄႇၵတၢင်းတၢၼ်း ယူင်းၵၢၼ်းလီပၼ် ၺေႉၶၼ်ႁူႈတၢင်း လိူဝ်းၶၢင်းၺမ်းလမ် မီးၶမ်လိူဝ်ႉၶိူဝ်း လိူဝ်တိူဝ်းႁူၼ်း ၽၢၼ် သုၼ်ႇမၢၼ်ရၺၢၼ်း ၵၢင်ႈၵၢၼ်းပွင်ပၼ်ၵလျႇၶမိတ်ႉတ လင်ႇဝႃႈတႃႇၶလႄႇၵ ပၼ်ၶင်ႇတိုၼ်းလၢင်း ဝၢၼ်ႇၵႃႈ

လိူဝ်ႉၸၢင်းလီ ~ ၶိုၼ်ႈတွၼ်းပီ ~ မီးၶေႈမီးတႃႇၵၢင်ႈယႂ်ႇ ၵမ်ႉၵိူင်ႈသႂ်ႇမွႆႇယဝ်ႉ။– ၶၼ်ႇၵႃႈတႃႇၶလေႇၵၼၢဝ်ၵူႈ မိူဝ်ႈလူမိူဝ်ႈ သၢင်ႈပုၼ်ႈပၢင်ႈလႆႈထႃႇ လေႇတၶေႇၶၢမ်းၶေႈ မီးဝႃႈပုပ်ႉပ မုၼ်ႇလ ၵၢပရသၢမ်သမ်ႇ ၶိုၵ်ႉၶမ်ႇတွၼ်းမျၢတ်ႈ ၵၢမ်ႇၵၢတ်ႈ သႂ်ႇသုၢင်ႇလိုၼ်ႈသႂ်ႇမွႆႇ ~ လႆႈလွႆၸၼ်ႇ ~ သိူဝ်းမူၼ်ႈႁူမ်လူမ်း ဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

65

42ႉ ဝႃႈတီႈပုပ်ႉပလေႇတၶေႇၶိၼ်ႉ မီးဝႆႉလွင်ႈလီၵွၼ်ထႃႈ ၶၢမ်းၶေႈပုၼ်ႈပၢင်ႈႁူသူဝ်ႇ မိဝ်းလူဝ်ႇၶိုင်သၢင်ႈ ၵၢၼ်း ၵၢင်ႈတၢင်းလူႇ ၶၢဝ်ၵူႈတွၼ်းမျၢတ်ႈ ၵၢမ်းလၢတ်ႈလိုၼ်ႈလၢင်ႇ သႂ်ႇသုၢင်ႇလိူဝ်ႈလွႆႈ ပုၼ်ႈၶွႆႈတၢၼ်းလူႇ ဝူၼ်ႉၶွပ်ႈပွင်သူႇ ႁူႈလဝ်ႉၶွႆဝၼ်းၶမ်ႈ ယူႇတမ်ႈလပ်းသႂ်ႇ ~ ႁူသူဝ်ႇလႆႈမီးယႂ်ႇ ~ မိဝ်းပိၼ်ၵၢူးၵွၼ် လပ်းတီႈလွႆၶုၼ် ။– ၵမ်ႈၸွင်ႈ ပုပ်ႉပလေႇတၶေႇ ၵၢမ်ႇမီး ပိူၼ်ႈၵိုးၼလႈတူင်ႉ ၾွႆၸူင်ႉႁိုဝ်လပ်း ၶပ်းၵႅတ်ႈလႃလီ ႁိုဝ်လီတွၼ်းတူဝ်း ၵၢၵျူဝ်းႁိုဝ်ပၼ်

ၸႂ်တၼ်ဝူၼ်ႉၼိုၵ်း ၵိုၵ်းပႃးၸႂ်ၼဵဝ် ပၢႆႁဵဝ်ၺွၵ်းလွၼ်း ၶမ်ႇတိူဝ်းၶမ်ႇတွၼ်းၽႄၼ်ႁွတ်းၶမ်ႇၸႂ်းသွၼ် ~ တၢင်းႁုၶႄႇ
မၢင်ယွၵ်းႁဵၼ်ႈ ဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ တႃႇတေပဵၼ်မေႃးႁုသူဝ်ႉတၢင်းလီ ဝၼ်းပီၺတ်းၶဵၼ်း တၵ်းႁဵၼ်းလၢႆၶၢၼ် မေႃႁၼ်မဵဝ်းသၢၼ်း
တၢင်းလၢၼ်းၽဵဝ်ထိုင် ၺပ်းၺိုင်ႁူဝ်းလႃး မီးပႃးၸႂ်လီ လွတ်ႈၺီယိူင်းၶၢၼ်း တၢင်းတၢၼ်းၺိုင်ႁႃ ဝႆႈသႃယွၼ်းသူး မဵဝ်းထူး
လိူဝ်ၽီ တၢင်းလီၵမ်ႉတွၼ်း သႂ်လီလွၼ်းငွၼ်း ႁဵင်းၸႂ်ၵမ်ႉႁဵင်းတူဝ်လင်ႇသၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈမီးမွၼ် ~ ၶၢင်ႈၶူးၶွၼ် ~
မၼ်းထိူၵ်ႈဝႆႈလူႇ တၢင်းသၢင်ႈၺၢဝ်ႁူႇယဝ်ႉ။– လွင်ႈဝူၼ်ႉလွင်ႈသွၼ်ႇ ပွင်ႁွၼ်ႇၶွၼ်ၼႄႈ လၢႆပႃႈၺပ်ႉသႃႇ တွၼ်းၼႄႇ
မဵဝ်းမႃတ်ႈ ပုၼ်ႈပၢတ်ႈႁုသူဝ်ႇ တၵ်းလူဝ်ႇပွင်သၢင်ႈ ဝူၼ်ႉဢၢင်ႈၼပေ်ႉယႂ်ႇ သႂ်မႂ်ႇမူဝ်းၼႄႈ ႁူႈပႃႈႁူႈၽႄႆႇ ၺူဝ်ၵၢႆႇတၢင်းငၢႆႈ
တဵၼ်းသၢႆႈဝူတ်ႈၵၢမ်ႇ ၵႂၢမ်ႇၵမ်ႉပၢၼ်လႄတ်ႈ ၶမ်ႇၵၢတ်ႈၸႂ်းသူႇ ~ ၵႆႉၺၵ်းယူႇ ~ ပွင်ထႃႈလီငၢမ်း ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

43။ ၵမ်းၶဵဝ်ႉ တၵ်းတေလၢတ်ႈလူလၺ်ႈမုၼ်လလေႉတခြေႉ မီးပႃႉမိူဝ်ႈၽွင်းတိုၵ်းသၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈၵုသူဝ်ႉ လိုဝ်ႈၵူဝ်ႉ တွၼ်ႈမျၢတ်ႈ သူပ်းလၢတ်ႈလိုၼ်ႈလၢင်ႉ လုၵ်ႉသၢင်ႉဝူၼ်ႉၶွပ်ႈ ၵမ်ႉလွပ်ႈၵမ်ႉၵိူဝ်ႉ ၵိုဝ်ၵိဝ်ႉၶင်ႉၶိူင်ႈမိူၵ်ႈ တၢင်းလီၵမ်ႉတိူၵ်ႈ တၢၼ်းလူႉ ~ ၵူမ်ႈတင်းမူႉ ~ ၽွၼ်းပုၼ်ႈၵူၼ်းၶမ်ႇ တိုၼ်းၵိူဝ်မီးလွင်ႈၶွင်ႉၶမ်။– ၽွင်းမိူဝ်ႈတိုၵ်ႉၵိူတ်းတိုၵ်ႉသၢင်ႈတိုၵ်ႉ ပွင် ၵိူဝ်မွင်ပွင်ႉၶၢင်း သၢင်းလၢင်းလုၵ်တူဝ် သိူဝ်းၶူဝ်ၵူႈယၢမ်း ၶပ်ႉတၢမ်းၵၢၼ်လီ ဝၼ်းပီၶျိူးယေႈ ၵူၢမ်းပေႈၵိူဝ်ၶၢၼ် သုၼ်ႉမၢၼ်တၵ်းမႈ မီးပႈလုၵ်လီ လုၵ်ၶီတၵ်းယွမ်း လေႉတခြေႉမႈၵွမ်းယိူင်းလူးၶိပ်ႉပၢၼ်ႉသူႉလူးလမ် ~ လိဝ်ႈၵွတ်ႈတီး သႃႉတွၼ်ႈမျၢတ်ႈ ၶေၼ်ႉယဝ်ႉ། ။သူပ်းတူဝ်ၵူဝ်လုၵ် လီလႆႈသုၵ်သီ လၢတ်ႈလီၵိူတ်းလီဝူၼ်ႉလီၵူႈၶၢဝ်း ယိုၼ်းယၢဝ်းပွင်ထိုင် လွမ်းၶိုင်သိုဝ်ႈၶျေႈလၼ်းၵၼ်း လိဝ်ႈၵျၼ်တၼ်းတႃ လူၵႃယိူင်ႈၶူၵ်ႉ ၵမ်ႉပၼ်ၵူၵ်ႉၵျၢမ်း လီယွင်ႈလီၵၢမ်း တႃႉၶလေႃႉၵ ၼလႈသီႉလပၼ်ႈတိုဝ်းၵမ် ~ မျၢတ်ႈတွၼ်းၶမ်ႇ ~ တိုၼ်းမူၼ်ႈသႃႉယႃႉယဝ်ႉ။– ယွၼ်ႉၵွပ်ႈပွင်လီသိုဝ်ႈၶျေႈ ၵူႈပႈတမ်ၵုမ်ႉ

တိုၼ်းလုမ်ႇပဵၼ်ႁူႈ တေႃႇသူႈၼေႉၶဵင်ႇ ပဵင်းၽဵင်ႇႁူႈပႃႈ ၼင်ႇၵႃႈပွင်လူႇ ၶၢဝ်ႁူႇၸပ်ႉထိူၵ်ႈ လွင်ႈမိူၵ်ႈမဵဝ်းယၢၼ်ႇ ၵေႃႇၵၢၼ်ႇ ယၢၼ်ဝႄႈ ပၼ်ၸႃလွႆႈၵႄႈ ပေႃႈလႄႈတၢင်းမႄႈဢၢႆႈလွၼ်ႈပႃႇ ၼႁေုလပိတႃႇလႄႈမႃႇတႃႇ ~ မျၢတ်ႈတွၼ်းၼႄႇ ~ လွမ်း လူလ်ႈမုၼ်လႄႉတၼႄႇ လႂ်လီလႂ်ငၢမ်း ၼၼေႉယဝ်ႉ။ ။

44ႉ ထိုင်မႃးသမ်ထႃႇ လွင်ႈလူလ်ႈဢပ်ႉပႁႄႉတၼႄႇ ပုၼ်ႈတႃႇလွင်ႈလႆႈပွင်သၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈတၢင်းလူႇ ထိုင်သူႇ ၶုၵ်းၶူၼ်ႉ လူႇပူၼ်ႉလူမ်းယႂ်ႇ သႂ်မႂ်ႇႁုသူဝ်ႇ တၢင်းလူဝ်ႇတဵမ်ထူၼ်ႈ လႂ်မူၼ်ႈလူမ်းသုၢင်ႇ လိုၼ်ႈပၢင်ႇလူင်ႉပွင်ႇထႃႈ ၼင်ႇဝႃႈ ႁူႈၶၢဝ်းၶႃႇ ~ လွတ်ႈတၢင်းလႃႇ ~ လွင်ႈၶၢင်းလွင်ႈပွင်ႉဝၢင်းၵႆ တၢင်းလီလွမ်းသဵၼ်ႈၸွႆးမႆ ၊– ၵေႃႉဢၼ်ၸဵတ်းသၢင်ႈၸၢင်ႈပွင် ထွင်ၸႃတၢင်းငၢမ်း ဝၼ်းယၢမ်းၶတ်းလႂ် တၢင်းလႂ်ပွင်တၢၼ်း ဝႆးၼေၢၼ်းဝူၼ်ႉထိုင် ယၢမ်ႈၶိုင်မီးမႃး ဝၼ်းၵႃးလူမ်းသူင်

ဝၢင်းပူင်လွင်ၶေႃး မၶေႃးၶၢဝ်သႂ်ႇ သီလွင်ဝၼ်းၶိုၼ်း လပ်းမိုၼ်းထိုင်လီ တၢင်းၶီတၵ်းၵၢင်း သၢင်းလၢင်းယိုၼ်းယၢဝ်းႁွႃႉၶၢဝ်းပႆ ~ လွမ်းၶေႃႈသင်သွၼ်ထမ်းလဝ်ႈၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။ ၵပရလေႉတၼေႃႉၼႆႉငေႃႈ လမ်ႇလွင်ႈၶိုၵ်ႉတွၼ်း ပႆးမွၼ်းႁူဝ်လွင် ၶၢဝ်သႂ်သၽေး သင်လေႃးလွင်ၼင် လွင်လိင်လွင်လမ်တၵ်းသုမ်း လုမ်းလုမ်းပၼ်ၶီ ၵိုဝ်လီတၢင်းတၢၼ်း လင်ႇဝႃႈ မဝ်းၶၢၼ်း လူႇယဝ်ႉယႃႇပေၵ်ႈလႆႈၼၼ်ၼိုၼ်း ဝႆးလိုၼ်းဝၼ်းလင် သဝ်းထင်ၵ်ႈသိူဝ်း တၢင်းမိူဝ်းပူၼ်ႉတၢင်းယၢၵ်ႈ ၵုသူဝ်ႇတၢင်းမၢၵ်ႈ ၵ်ႈပႃးၵွတ်ႈၶၢဝ်းၵႆ ~ လႆႈၵၢမ်းယႆ ~ ၶပ်းထွၵ်ႈပၼ်သုၼ်ႇ မူၼ်ၼမ်ႉၵမ်ႇၶုၼ်ႇယဝ်ႉ။– ၽွၼ်းလီ ၵပရ လေႇတၼေႃႇ တွၼ်းသႃႇလီမျၢတ်ႈ လွမ်းလၢတ်ႈတၢင်ႇၵုင်ႇ တိမ်လုင်ႇမီးမၢၵ်ႈ ပၢၵ်ႈပ်တ်ႈမ်ဝ်းတ်မ်ႇ ၵိုဝ်ၵ်မ်ႇတူၼ်းၶိုၼ်ႈ လွင်လိုၼ်ႈ သႂ်သၢင်ႇ မွင်းမၢင်ႇပွင်ထႃႈ ၵူပႃးပုၼ်ႈၼေႃႈ ၵူင်သႃႈမုၼ်ယႂ်ႇ မူၼ်ၼင်ႇတၵ်းသႂ်ႇၼမ်ႉယူႇတဝ်ႈ ၵမ်ႇလႆႈသဝ်ႈဝဝ်းၶုၼ်ႇ ~ မျၢတ်ႈတွၼ်းလုၼ်ႇ ~ ပ်ၼ်တီႈလီၵၢမ်း ပ်ၼ်ပူဝ်ႈသၢင်ႈဝႆႉလီငၢမ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

45ႉ လွင်ႈလူၺ်ႈ ၼေႁုလပိတႃႇၸလႈမႃႇတႃႇ ၼိုင်ပွင်တၢင်းလူႇလႃႇႁ ပုၼ်ႈလရႃၢၼ်းၼဝ်လဝ်ႈ သူႇတဝ်ႈၵိတ်း ဝေႇယျူႇဝိတ်ႉလ ဂိတ်ႉလလၢႆလွင်ႈ လၢႆပွင်ႈလၢႆထႃႇ တွၼ်းၼျေႇလိုဝ်ပိုၼ်ႈ ဢမ်ႇယူႇငိုၼ်ႈသိုၼ်ႈမီးလေႇတၼျေႇ သတ်ႉထႃႇ ႁုၵ်ႇထူၼ်ႈ ယူႇမူၼ်ႈမီးသုၼ်ႇ ~ ၵပ်ႈသွမ်းဢုၼ်ႇ ~ တုင်းၼေႃႈထမ်းသွၼ် ၼိုၼ်းၼမ်ႈလပ်းမွၼ်၊– လေႇတၼျေႇသၢမ်ပိုင် သိုင်ၵိုင်လီငၢမ်း ဝၼ်းယၢမ်းၵိတ်းလီ သုၵ်ႈသီမၼျေး တုၵ်ႉၼေႃးၵႆယၢၼ် တၵ်းမၢၼ်တၢင်းဢၢၼ်း ပုၼ်ႈၼၢၼ်းသတ်ႉထႃႇ သီႇလမိူၼ်ႁၼ် လုင်လၼ်ႁွမ်းတၢၼ်း လွမ်းပႆတၢင်းလၢၼ်းပွင်လူၺ်ႈပုပ်ႇပ မုၼ်လ ဢပရ တင်းသၢမ် ထွၼ်ၼေႃမ် မိဝ်းတိၵ်ႈ ပိင်းလိုင်လူႇတၢၼ်းႁွၼ်ႇလူပ်းထွၼ် ~ မိဝ်းၼိူင်ႈလႃႇႁတွၼ်ႈယိုၼ်ႈ ပိၼ်တႃႇပၢၼ်ၼိုၼ်ႈၼၼေႉယဝ်ႉ၊ ၊ သူႁဝ် ၵဝ်းၵျႃးတင်းလၢႆ တၵ်းလႆႈမၢႆလိုင်တွင်းၵိုမ်း လီဢၵ်လိုမ်းဝႆႉၼိုင်းလိုင် သီသိုင်သၽေး တူင်ႉလွမ်းမၼျေး လၢတ်ႈၵျေးဢွၼ်လီ ဝၼ်းပီပႆလူး လေႇတၼျေႇသူင်ႇလွတ်ႈတွၼ်းထူးႁွတ်ႈဢူးဢွၼ် ~ လႆႈမီးမွၼ် ~ ႁမ်ႉႁွတ်ႈၼိပ်ႉပၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– သတ်ႉထႃႇ

သီႇလ ၸုႇၵ လၢတ်ႈမုးသၢမ်ထုႇ ၸေႇတၼေႇၵွၼ်ၼေႈ ႁူႈပုႈႁူႈၽေႃႇ သုၵ်ႈသႆႇမုၼ်မျတ်ႈ ပုၼ်ႈၸၢတ်ႈတိူဝ်းသုႇ ပႆၵွူႇတၢင်းသိုဝ်ႈႁုမၢၼ်ႇမၼ်ႈ ယူႇသၼ်ၼ်ႈမီးလုၢၼ်ႇ ~ လွတ်ႈၽေးယၢၼ်ႇ ~ ၸႂ်ႈလႆႈၵၼ်းလိုၼ်ႈယႅၼ်ၽေး သေၵမ်း လူလ်ႈတုႇ သူၵူလ်ႉ ◦◦◦ သူၼေး◦◦◦◦◦◦◦◦◦◦။ ။

တွၼ်ႈၵူၼ်း (လွင်ႈပလ်ႇလႃႇ၊ သွင်ပူႇၵွၼ်ႇ)

46ႉ ၵမ်းၼႆႉ ထိုင်ထွင်ၵၼ်ၵူၼ်းသုတ်းလွတ်ႇၶွတ်ႇယွတ်ႈ လိၵ်ႈထွတ်ႈပလ်ႇလႃႇ၊ ၵိဝ်ႇလူလ်ႈသတ်းလႃႇသီႇထႃႇ ပုၼ်ႈတႃႇငၵ်ႈလိတ်ႈ မုၼ်မိတ်ႈထုဝ်ပႃတ်ႇ ၵူၼ်းၶႃတ်ႇမိဝ်းၼဝ်ႈ သူႇတဝ်ႈထိုင်သႂ်ႇ တၢင်းမႂ်ႇပၼ်တ်ႇသိၼ်ႈမၢၵ်ႇၵၢင်ႇတီႈထွတ်ႈ တဝ်ႉၵွတ်ႈသိၼ်ႈတၢင်းမၢၼ်ႇ ~ တၵ်းၵွတ်ႈၵတ်းယိၼ် ၊– တႃႇတေၵူၵၼ် ၶၼ်ႇထႃႇၵႃႈပႃး လဝ်ႈယၢမ်းၵေႃးမႃးငၼပေၼ် လွင်ႈၵၼ်တူဝ်လီပ်း ယႃႇၵူၼ်းလႆႈၶိပ်းမႃးထိုင်လႆ ဝၼ်းၶႂ်ၶတ်းၵိၼ်း ၵိၼ်းၵူထိုင်တူဝ် ၵူဝ်ၵူဝ်ၶိၼ်ၼ်ယူဝ်းယိၼ်း ယွမ်းၵပ်ႉ ပိၼ်းလႆ သႂ်သီမၶေႃး လွတ်ႈၵၢင်းတုၵ်ႉၶေႃးၵမ်ႇမိးပိၼ် ~ ဝၢင်းပ်တ်ႈၵုပႃတ်ႈ ပူၵ်းသၢင်ႈပၢၼ်လၢတ်ႈဝိႉယဝ်ႉ၊ ၊ ယၢမ်းမိုဝ်ႈ တူၵ်းၵိၼ်းထိုင်တေႃ လႆမႃလပ်းလွႆး လပ်းပွႆးလူင်တူဝ် လႆၵူဝ်လႆၶိၼ်တၵ်းၸုတ်း သိုၵ်းမုတ်းၶႂ်းလႆ မၢပ်ႇမႂ်တိၵ်း ငိၼ်း တိၼ်းၶိုၼ်းသတိ ငူပ်ႉငိၸၢင်ႉတူဝ် တၢင်းၵူပလ်ႇလႃႇၵွၼ်ၵူဝ်ထူဝ်းတၢင်း သတိသမႃႇထိသႂ်ႇထိၼ်ႈ လႆႈလိၼ်ႈၵတ်း

ယႅၶ် ~ လွတ်ႈၸေႉၸၢ်ၶ် ~ လွမ်းလူလျ်ႈပလျ်ႉလျုႉယဝ်ႉ။– ၶရေလမျုႉတျုႉတၢင်းၷူတ်ႅမ်ထူၶ်ႈ လႅ်ၵူၶ်ႈထိုင်သူႉ မေလူႉ
မေပ္ုင်မေသၢင်ႈ ပုၶ်ႈပၢင်ႈၵုသူဝ်ႉ တိုၶ်းပူဝ်ႉတွၶ်းပိူၶ်ႈ ၵမ်ႉသူိၶ်ႈငိူဝ်ႈၸ ပိၶ်လေလၵ်းလႅ်မ်သႅ်မ်းၵျုႈ ၵူႈပျုႈၵူႈၸေႃႉ
တၢင်းၷူပလျ်ႉလျုႉဝူၶ်ႉလၢင်ႉလႅ်တ်ႈ လီမျုတ်ႈတွၶ်းသျုႉ ~ ၵွၶ်တူၶ်ႈၷူိၶ်းပွင်ႉၷွတ်ႈတီႈလီငၢမ်း ၶၶေႉ ယဝ်ႉ။ ။

73

47။ တီႈၶင်းသမ်ႉယုတ်ႉတ ၶိရျႉယ ပပ်ႉသွင် ၶၶ်ထဝၵ်ႉၵ ၶရေလပိတုသုတ်ႈၶႄႉ ငၶဝေႉလွင်ႈၶရေလပိတျုႉဝႆႈ
လဝ်ႈ တမ်ႈတီႈၵ်ၶ်ႉလဝ်ႈယွၶ်းလဝ်ႉ လဝ်ႈၵဝ်ႉထဝ်ႈယဝ်ႉ လဝ်ႉဝဝ်ႉၵမ်ႉၶ်င်ၵမ်ႉၵ်ၶ်ႉ မူိၶ်ပိူၶ်ႈထုပ်ႉတ်ၶ်ႉလိပ်း
မူလျ်ႈ တျုႉတေတ်ပ်းထူလျ်ႈတုၵ်ႉၶ ပုၶ်ႈလယႅၶ်လႅ်ၵတ်းလိုၶ်ႈ ၵမ်ႉတိုၶ်ႈလိုၵ်ႉလမ်ႉ ၵူႈသမ်ႉတြုးလိငၶၶွၶ်ႈ ၷျေး
ပွၶ်ႈသွၶ်ၷွျုႉ ~ ၷႂ်ႈလႆႈၵတ်းယႅၶ်ၵူႈယၢမ်းၶျုႉ ~ မူိဝ်းၶေျႈၶၢဝ်းၵႆ။– ၵ်ၶ်ႉလဝ်ႈၷျေးပၶ် လႆႈၷၶ်ၷၢမ်းယမ်မိးမျး

တူဝ်ႁႂ်းၶၼ်ႇထႂ်ႇပဵၼ်ၼင်ႇၶႆႇယဝ်ႉ   တဝ်ႉလႂ်းတူဝ်ႉမဵၼ်ႈတိုၼ်းလဵပ်းၶၢၼ်လႂ်   ၸႂ်ၵိုဝ်တေၵၢင်း   မဵဝ်းတၢင်းၵူတ်ႇထဝ်ႈပဵၼ် တၢႆ မၢႆလႂ်တွင်းၵိုမ်း လိူဝ်းလိုမ်းတၢင်းပဵၼ် လႂ်ၶဵၼ်မိူၵ်ႈမႂ်ႈသၽေႃး ၸႂ်တိုၼ်းဢမ်ႇလွတ်ႈလွင်ႈတုၵ်ႉၶေႃး လဵပ်းတူဝ်ယႂ်ႇၵႂ်ႈ လႆႈလဵပ်းလႂ်   သဵင်လၢဝ်ပူင်ၵႂၢမ်း   ၼင်ႇပိူင်ၼႆ ~ ပူႇဢွၵ်ႇႁပ်ႉထွမ်ႇငိၼ်းလဵင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊   ၊ သိုပ်ႇသေ လင်ႇလႆႈသူႇၶဝ်ႈ တမ်ႈတီႈလဝ်ႈသႂ်ႇၵိုပုတ်ႉတ   ၼေႂ်ႈတႂ်ဢမ်ႇလလိုၼ်းပၢင်ႇသႂၢင်ႇသိူဝ်း   ၶဝ်ႈမိူဝ်းဝႆႈလဝ်ႈလွင်ႈလႆႈထွမ်ႇထမ်း   ၵဵၼ်ႇလဝ်ႈ သွၼ်းယမ်းမႂ်းပၼ်   ၶိုင်ႈႁူၶိုင်ႈႁၼ်သၢင်းလၢင်း   လွင်ႈတၢင်းတီႈၵႂၢင်ႈၵႂၢမ်းယမ်   မီးၼမ်သၽေႃး   လဝ်ႈၶိုင်းႁႂ်းပၼ် ႁႂ်ႈႁၼ်လဵင်ႈလဵင်း   ယွၼ်းပိုင်ႈႁဵင်းလၢၼ်ႇလဝ်ႈႁဝ်းသေၵမ်း   ႁႂ်းပၼ်လမ်းလမ်းလိတၢင်းပႆ ~ ႁႂ်ႈပွင်ႇႁွတ်ႈၶၢဝ်းၵႆ ~ ယွၼ်းလႆႈတုင်းၶၢမ်ႇႁပ်ႉထွမ်ႇယဝ်ႉ။– လဝ်ႈသႂ်ႇၵိုပုတ်ႉတ လင်ႇႁႂ်းဝႂ်ႈ ၼင်ႇၵႂ်ႈတင်းလၢႆပုထုလၢၼ်ႇ ၵေႃႇၵၢၼ်ႇတၵ်းမီး ဢတ်ႉတ မဵဝ်းလႁၼ်ၽိတ်းႁၼ်ပူင်ႈ ၶူင်ႈပူင်ႁုပ်ၶေႃမ်ႇၶၼ်ႇထႂ်ႇ ဝေတၼေႂ်ႇ သလုပ်ႇလႂ်ႇ သင်ႇၶႂ်ႇရ ဝိလုပ်လႂ်ႇၼ လၢႆၵၢၼ်

လႆလ ခေပ်ႉပိခ်ၵႃတ်ႉတၵဝ်ပိူင်ႇ တိုခ်းဝႃႈပိခ်မိဝ်းၵႃမ်ႇၼိူင်ႇ မိူဝ်ႈၶခ်ႇထုႇပိခ်လုလိၵ်ႈလႆႈ တိၵ်ႇယႆႈလိပ်းထဝ်ႈ သဝ်ႈဝဝ်းသွမ်ႇ ~ ၵဝ်တၢင်းမႆႈမုးလွမ်ႇ ~ လိပ်းတူဝ်ၵိၵ်ႇလိပ်းလွ် လႆႈၵဝ်ထၢတ်ႈလွ်တူၵ်း ခခေႃႉယဝ်ႉ။ ။

48ႉ ၵျုႈပုးၶခ်ႇထုႇ ပုခ်ႈတုႇလၢတ်ႈမွၵ်ႇ ဥၽၵွၵ်ႇမိးဝႆႉ ဂျူႇဥပႉၶခ်ႇထုႇ ဝေႇတခေႃႉၶခ်ႇထုႇ သလ်ႇလုၵ်ႉ ၶခ်ႇထုႇ သင်ၶုႇရၵ်ႉၶခ်ႇထုႇ ဝိလ်ႇလုႇခေႃႉၶခ်ႇထုႇ ဂူႈၶုႇလိၵ်ႈလႆႈ ၽူင်ႉပႆႈတၢင်းလူဝ်ႇ မိဝ်းၵူဝ်ႇမိဝ်းထဝ်ႈ သူႇၶဝ်ႈ ထိုင်ၼွႆႈ ၵျူဝ်ႉမွႆႈယၢပ်ႇၽိုတ်ႇ လႆႈၵိုတ်ႇၵျွင်ႉၵျႆႈ လိူတ်ႇလိူတ်ႇမႆႈမႆႈခေမ်ႉတုတွမ်ႇ ~ တွင်ႈလွ်ၵေႃႉငိခ်းထွမ်ႇ ~ ၵျခ်မိးမုး ခေမ်ယဝ်ႉ၊– ဂျူႇပ ၵျၢင်ႈတူဝ် တင်ႈၵျူဝ်လိၽ မုႇခၽေၵ်ခ်ႇသုင် လုင်လခ်ၼိုခ်ႈလိၵ်းထိုင်ပႆ လွ်မႆႈၵွခ်းဂူင်း ၼူင်းခူင်း ထၢင်ႇဝုႈလဝ်ႈၵဝ်ႇၵျုတူဝ်း မွင်းဂူဝ်းၵျုလီ ဝခ်းပီလိုမ်းၼိင်း ထိုင်ဂိင်းၵျိဝ်ႇၵျိၵ်င်ႈၵွႆႈတိုခ်ႇတူၵ်းလွ် မုႇခသုမ်ႇဝႆႉၵျူဝ်

သႂ်ႇၵိူဝ်လႅင်း ယူႇမိုတ်းသိုင်ႇတူၵ်းၶမ် ~ လွႆႉလမ်ဝူၺ်ႇသဝ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ဝေႇတၶေႃႇၶၼေႂ်ႇလႆႈၶၢမ်ႇလႃး ပၢၼ်မေႃးသၢမ်ပိူင် သုၶ ဝေႇတၶေႃႇ ၶၢမ်ႇလၢမ်ႇလွင်ႈလီ တုၵ်ႉၶဝေတၶေႃႇ ၶၢမ်ႇလၢမ်ႇလွင်ႈတုၵ်ႉ ၵုပ်ႉၵ်ႉၶႃႇဝေႇတၶေႃႇ လွင်ႈလူင်တူဝ်လိုမ်းၶိင်း မဝ်းမိင်းထၢင်ႇပၢၼ်ၵတ်ႉတၶွင်တူဝ် သိူဝ်းၶူဝ်မိူဝ်ႈငၢမ်း လၢမ်းတုၵ်ႉလၢမ်းယၢၵ်ႈမႃးၵိူၶိင်ဝ် ၵိူဝ်မဝ်ၵိူဝ်ၽွင်း သၢင်းလၢင်း ၵိူဝ်ပၢၼ် မိူၶ်ၶၢၼ်ငမ်းငဝ်း ၶူၶ်ၼ်းၶဝ်းၶိုၵ်းတၶၼ် တၢင်းလိပ်းသုတ်းသၶၼ်ၵိူလိူတ်ႇမႆႈ မိူၶ်လႆႈလႃးၽႅ်း တွၵ်ႈတိၼ်းတမ် ~ တိုၶ်းဝႃႈၵမ်ႇသႃႇၶၶေႉယဝ်ႉ။– သလ်ႇလႃႇမႂ်ႇတွင်းထၢင်ႇဝႃႈၵိုမ်းၶၼ်ၶ်ႇ ၵမ်ႇလၼ်ၶ်ႇၽိတ်းပိူင်ႈ ၵိူင်းၵိူင်ႈၵၶ်ပၢၼ် ၵတ်ႉတ ပုၶ်ႈလၶိူင်ႈပိူင်တူဝ်ၵဝ်ႇ ၵူႈၽဝ်ႇၶပေႉဝႃႈၵိုမ်းမၶ်ႈ ၵမ်ဝႆႉမၶ်ႈမၶ်ႈပၶ်ႈဝႆႉၵၼ်ၶ်ႇၵၼ်ၶ်ႇ ၶပ်ႉလၼ်ၶ်ႇတွင်းဝႆႉ ၵၢင်ႈၵဝ်တူဝ်ၵဝ်ပၢၼ်ၶွင်ၵဝ်ပိူင်ႇ ၶပေႉတိူင်ႇၵူႈတီႈ သၢင်ႇၵၢင်ႈလွႆၵီႈ ယၢၼ်းပၢၼ်မေႃႇၶၵူႈယၢမ်းၶႃႇ ~ ႁွပ်ႈမႂ်တွင်းသလ်ႇလႃႇ ~ လပ်းၵွႆႈလွႆတိတ်း ဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

49။ ၸၸိူဝ်းႁႆယၢၼ်ၵၢရိယႃႉ ၶၼ်ႈႁႃႈႁႃႈပႃးၶၼ်ႇထႃႉ လွင်ႈရူႉပ ဝေႇတၼႃႇ သၺ်ႇၺႃႉ လၢတ်ႈယဝ်ႉ တဝ်ႉထိင်ႈ ဝိၺ်ႇၺႃႉၼ ပုၼ်ႈလၶွင်ဢဝ်းပၢၼ်လႃတ်ႈ ဝူၼ်ႉလၢတ်ႈပၼ်ၵႃတ်ႉတၶွင်ၵဝ်ပိူင်ႇ ၵၢမ်ႇၶိူင်ႇလိၵ်ႈလၢႆႈ လႆႈသၢႆႈဝူတ်ႈၵၢမ်ႇ မိူဝ်ႈၼၢမ်ႇသမ်ႉပွႆႇယွမ်းၵၢၼ်ႉ ပၢၼ်ႉလွၵ်ႈမႆႈလိူတ်ႇ ၵိူတ်ႇၶိုၼ်ႈတေႃးသ ၵွၼ်ႉတၵိုတ်ႇၵႆႈ ၵၢမ်ႇပၢင်ႇၵၢမ်ႇပိုတ်ႇမႆႈတွၼ်းၶႃႉ ~ မဵဝ်းလုမဵဝ်းပဵၼ် မၼ်းၵွၼ်ႉၵတ်းယဵၼ်။- ၵမ်းလိုၼ်း လွင်ႈသင်ႇၶႃႉရတေႃႈၶေၼ် ပဵၼ်ၵၢၼ်မဵဝ်းလွၵ်ႈတိုၵ်းသူၼ်း ၵဝ်းၶူၼ်း လွင်ႈလၵိၵ်ႉမဵဝ်းလီ ပၼ်ၶီပၼ်သိူဝ်း တိုၼ်းတိုဝ်းမိူဝ်းပႆၢ ၶမ်ႇလၢႆတၢင်းၵိတ်း ၵိူဝ်ၶဵတ်းၵိူဝ်ၵူဝ် ၵွၼ်ၵူဝ်ထူဝ်းတၢင်း ၵိင်ၶၢင်းလေႇတၶႃႉလေးလွၵ်ႈ ဝၼ်းၶင်ၵိတ်းမႃး ၵိၵ်ႉပႃးၵတ်ႉတ ပုၼ်ႈလၵၢင်းၵဝ် သူၶဝ်ၵဝ်းၵႃးၶတ်းၵဵၼ်း ဝဵၼ်းၶဵၼ်း လွင်ႈမႆႈလူးတူဝ် ၶဵင်ၵူဝ်ဝႆၢးလိုၼ်း တူင်ႉႁွႃႉတူင်ႉၶိုၼ်းယူႇတၵ်းပဵၼ် ~ မဵဝ်းလိူတ်ႇမဵဝ်းမႆႈၶေၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။ ၶင်ႇႁႃႈဝႃႈမႃး ၵႃႈပႃးတူဝ်လွၵ်ႈ ၽွင်ၵိူဝ်တၵ်းၵၢင်း မဵဝ်းၽႅင်းၵၢင်ႈတူဝ်ႁႃႉယ ပဵၼ်ရူပ်ႉရူႉပတူဝ်ၶိင်း တူင်ႉထိင်းၵွၼ်ၵူဝ် တီႈတူဝ်လၢမ်ႇလႃး

ပိၼ်မႄးဝေႉတၼႄႉသၢမ်ပိူင် လိူင်လိူင်ႁူႈၵၢၼ်သလႅ်ႉလျုႉမႆႇတွင်း မွင်းထူႈ ပုၼ်ႈၼႄႈသင်ႉၼုႉရသၢင်ႈပွင် မိဝ်းၼွင်ဝိလႅ်ႉလျုႉ လိုၵ်ႉႁူ ႁူပ်ႈလုလႆႈၵၢၼ် လေးၵၼ်ပိၼ်ႁွႉ႟ူပ်ႈၼေမ်ႉသွင်ပႃး သင်မႃးသွၼ်ႉပိၼ်ၵၢတ်ႇတ လိူတ်ႉမႆႈတေးသလေးၾေ သၽေးပိၼ်လု ႁူၵမ်ႉလႆႈၵတ်းယိၼ် ~ မိူၼ်ၵျၢင်ႈမိးၶိၼ် ~ လူးတူဝ်လဝ်ႈၵဝ်ႉယဝ်ႉ။– ၶၼ်ႉထုႉၵျုႈပိူင် ႟ူပ်ႈၼေမ်ႉ သွင်ပႃးၼႆႉ သင်ၵမ်ႉဝႆႉပိၼ်ၵၢတ်ႇတ မုႉၼေမ်ႉသႆႉ ႁူမ်ႉသႆႉလႆႈ လွင်ႈမႆႈလွင်ႈၵျႆႈၵမ်ႉသူႉ လႆႈယူႉသိူဝ်းမူၼ်ႈ လိုတူၼ်ႈ မၼ်ႈၶိူင်ႉ ႁူဝ်ႈမိဝ်းပိူင်ႉၵမ်ႉလိုႈ ပုၼ်ႈၶိုႈတၢင်းလူဝ်ႉ လိၵ်ႈပိၼ်ၵုသူဝ်ႉ ၵမ်ႉၵွၼ်ႉတွၼ်ႉပိၼ်တီႈၵျၢမ်းပဝ်ႉ ~ ပိတ်ႈ တၢင်းၵဝ်ႉ ~ မိဝ်းလွင်ႈလိုတူၵ်းၼၼ်ႉၵူလ်ႉ။ ။

50။ လဝ်ႈသုႉရိပုတ်ႉတ ၶျၢၵ်ႈငၼတိီႈၵျၢင်ႈ ၵိဝ်ႉလွင်ႈၵိၼ်ႉလဝ်ႈလၢတ်ႈမွၵ်ႉ ၵျေးပွၼ်ႈပူႉၵွၵ်ႉၼၵုလ ပုၼ်ႈလ ၶၼ်ႉထုႉမူၼ်ၶႆႉ ပုတ်ႈထႆႉၶႆႉလႆႈ တိၵ်ႉငႆႈၵမ်ႉမၼ်ႈၵမ်ႉၶူိင်ႉ ၵမ်ႉပိူင်ငမ်းလႆႈ လႆႈၶႆႈလႆႈၵူဝ်ႉ တၢင်းလူဝ်ႉၵမ်ႉတိူၵ်ႈ

သင်ၵဝ်လၢႆမိူၵ်ႈၵၢတ်ႉတပ်ႉယႂ်ႇ မိဝ်းသႂ်ႇလၢႆမႆႈ လႆႈလိူတ်ႇပႃႇၶၢင်ႇလႆႈပႆႈ လၢမ်းမႆႈၽဵင်းၽဝ်ႇ ~ ႁူႈလၢႆထဝ် ~ မိဝ်းလု မိဝ်းလိူဝ်။– ဝႆႉတီႈ လိပ်းတူဝ်ယႃႇၵႂ်ႈလႆႈလိပ်းလွၵ်ႈ သီသႂ်ႇသၽေႃး တုၵ်းၶေႃးၵမ်ႉလွတ်ႈၵၢင်းၽႅ် တူဝ်လွၵ်ႈၵူပ်ႈၶေမ်ႇသွင်ပႃး ၶၢၵ်ႈမႃး ပိၼ်ႈႁွႆႇၶၼ်ႉထႃႇၵႃႈပိူင် သိူင်ၵိူင်ၵိူဝ်မီး သင်ဝႆႈတူင်ႉၶီးလွမ်းလူလၢႆႈၵၢတ်ႉတ ပုၼ်ႈလ ႁူႇပ ဝေႇတၶေႃႇ သလၢႆႇလႃႇ သင်ၶၢႇရ ဝိၼ်ႇလႃႇၶ ၵႃႈပိူင်ၵႃႈပႃး ၵိူတ်းၵႂ်ႈပိၼ်မႃးမႃႇၶလွႆၽၢၼ် မူင်မိၼ်သၽေႃးသူႇလူးၽိူဝ် ~ တီႈလိူတ်ႇ တီႈမႆႈ ၶၶေႉယဝ်ႉ။ ။ သင်ၵမ်ႇၶပေႉဝႆႈၵၢတ်ႉတ မႃႇၶၵေႃမ်ႇမီး တူင်ႉၶီးလွမ်းၶင်ႇသၽေႃးပိၼ်လု တၢင်းၵိူၵ်မ်တူဝ် ၵိူဝ်ၵူဝ်ၽွင်းလိပ်း ၵိူဝ်ၶိပ်းထိုင်လွၵ်ႈ သုၵ်ႈသႂ်ႇၶႆႈၵူၶၢင်း မိဝ်းၵူၶၢင်းလိပ်းတူဝ်ယႃႇၵႂ်ႈလႆႈလိပ်းလွၵ်ႈ ဝၶၢင်းၶႂ်တွင်းၵိမ်း ပေလူင် ပေလိမ်းသတိပၼ်ႈ ၽၢင်ႉမၼ်ႈမိူဝ်ႈထူပ်းလိူဝ် ~ ၵမ်ႇတၢပ်ႈလႆႈမီးငိူဝ် ~ ပိလွမ်းသိၼ်ႈတၢင်းၶဝ်လဝ်ႈၵရိယႃႇ ယဝ်ႉ။– လႆႈၵူဝိၼ်းလိင်ႈ ပိင်ႈၶင်ႇလဝ်ႈသႃႇရိပုတ်ႉတၶၢၵ်ႈပၼ်တီႈပွင်ႇ မိူၼ်ၶင်ႇလိင်းထွင်ႇပိူင်းတႆႈ တၢင်းၶႆႈၵႃႈဝွတ်ႇ သႂ်ႇပွတ်ႇ

သုၢင်ႇလိုခ်ႈ ၵိူဝ်တိုခ်ႈသၵ်းၽဝ်ႇ လႆၢထဝ်ႇတၢင်းၵူပလ်ႇလုၢႇလၢတ်ႈ ၵိူဝ်မျၢတ်ႈၶခ်ႇထုႇ ~ ၶိူႈလွမ်းႁွုႇ ~ မိဝ်းလုလ်ဝ်ပင်း
ၶခေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

51ႉ လွင်ႈလူလ်ႈ တၢင်းလိပ်းထိုင်တူဝ်ၶရေႃလပိတုႇႁူခ်းထဝ်ႈ သူႇတဝ်ႈၽင်းထွမ်ႇ ထမ်းတြုးလွမ်ႇသုၺ်ႇ ၶိုခ်းမုၺ်ႇ သုၺ်လိုခ်ႈ ယုၺ်ႇၶိုခ်ႈတၢင်းၵူ ပိခ်လုသၽေးလိင်ႈပွင်ႇ သုၺ်သွင်ႇလိင်းလူင်ႉ လွင်ႈဝူခ်ႉလွင်ႈတူင်ႉၵိုၵ်ႇလွင်ႈလၢတ်ႈ လိူႈမျၢတ်ႈတွခ်းသုႇ ~ လိပ်းတူဝ်ၵမ်ႇႁူၺ်ႈမုးၶေႇ ~ လိပ်းယွခ်ႈထိုင်လုၺ်။– လွမ်းၶဝ်ႇထမ်ႇမတုႇမူင်းႁူခ်း ပိခ်ပိခ် လုလု တၢင်းၵူရေႈလၢင်ႈလိမ်းလူင် ၶုခ်သူင်ငမ်းငဝ်း လိပ်းသဝ်းထိုင်ထွင် ပွၵ်ႈသွင်တၢင်းပိခ်လပ်းမုး လူဝ်ၵုးၶင်ၶိ ၵိူဝ်လီသၽေး ယိခ်းပိခ်သေးရေး တိတ်းၵွူႈလုၺ်ၶေး ပႆႇတခ်းသုၺ် ~ ထိုင်တီႈမေယုဝုႈယုၵမ်ႇလႆႈ ၶခေ်ႉယဝ်ႉ။ ။ ထိုင်ၵမ်းလဝ်ႈၽူဝ်တူၵ်းၵိခ်း မေးၶၢင်းလၵ်းလိမ် လွႆႈထမ်လိတၢင်း လၢတ်ႈၶုၢင်းပခ်လီ ထိုင်တီႈ လွတ်ႈၶိသူဝ်းသၢခ်း

တၢင်းလၢၶၼ်းလူဝ်းပႆ ၵိူဝ်ၵႆလိဝ်းတၶၼ်း ၵႂၢမ်းလၶၼ်းသိုဝ်ႈၵူ လၢတ်ႈၵူသၽေး လေးပႃးတၢင်းတၢႆ မၢတ်ႈမၢႆတြႃး တူၵ်ႇပႃးၵႂၢမ်းသွၼ် ၵွႆႈမီးသတိၵွၼ်ထူဝ်းၶေႃႉ ပွႆႇၽေႃႉယႃႇပေၵွႆႈလွမ်းလွႆ ~ ၵွႆႈတိတ်းမွႆ ~ တိုၼ်းဝႃႈ မဝ်ႇထုၵ်ႇယဝ်ႉ။–
ၶေႃလမႃႇတႃႇ လွႆပႃႇဝူၼ်ႉၶႆႈ လွတ်ႈမႆႈယွၼ်ႉလူလ်ႈပလ်ႇလႃႇ ယၢမ်းၶႃႇထူပ်းမႆႈ ၽွင်းမိူဝ်ႈလုၵ်ႈလၢင်း ၵွင်ႉၵႆႈသိင်ၵိုတ်ႇ ထဝ်ႈယိင်းလၢတ်ႈပိုတ်ႇၵႂၢမ်းမၼ်ၶၼ်ႈ ၵ်ၶၼ်ႇၶၼ်ၶၼ်ႈၶေႃႈၵႂၢမ်းသတ်ႉလႃႇ လၢတ်ႈၵွႃႇလိုဝ်ႈလွႆႈ ပုၶၼ်ႈၶွႆႈတၢင်းလူဝ်ႇ ၵွႆႈပိၶၼ်ၵုသူဝ်ႇ

သွမ်ႈလွမ်းၽုၵ်ႇ ~ ပုၶၼ်ႈပၢင်ႈတင်းၽူဝ်တင်းမေး ၶၶေႉယဝ်ႉ။ ။

52ႉ ၶေႃလမႃႇတႃႇလၢတ်ႈဝႃႈ ၶေႃလပိတႃႇၵူႈသူၵူလ်ႉ တေတၢႆၵေႃႈယႃႇပေတိတ်းၵွႆႈ ထိင်ႈၵိင်းၵိူဝ်ႉမွႆႈယၢပ်ႇ ၽိုတ်ႇ လၢတ်ႈပိုတ်ႇၵႂၢမ်းသိုဝ်ႈ ၵ်ၶၼ်ႇလဝ်ႈၵေႃႈၵမ်ႇၵျိုၵ်ႈလႃးလႃး လိုဝ်ႈလွႆႈတူဝ်ႉလႃးမ်ၶၼ်ႈသွႆႇ မွင်းၽွႆႇၵမ်ႇလႆႈမီးဝႃႈ

မီးႁုႈၶိုၵ်ႉယဵၼ်ႇၶၢၼ်ၶႅၼ်ႈ လၢတ်ႈတွၵ်ႈတိၵ်းသိူဝ်ႇမၢၼ်ႈတၢင်းထုၵ်ႇ ~ မၢႆးယွၼ်ႈထိုင်လိူဝ်။– ၼုၵ်းၶိုၵ်ႉၼုၵ်းယမ် ၶရေႃလမႃႇတႃႇ
လၢတ်ႈပၼ် ပဵၼ်ၵၢၼ်တိူဝ်ႉလပ်း သပ်းလုၺ်းလီလီ တၢင်းၶီၼ်ႇလိူဝ်ထဝ်ႈလၢႆး သုတ်းဝၢႆးယဵၼ်လႅဝ် ထၢင်ႇဝႃႈတေႁႅဝ် ပဵၼ်ၵၢၼ်
ၼၼ်းၶိုၼ်း ယူႇတၵ်းသိူဝ် ~ ၶႄႈပၢင်ႇလိူဝ်ၵီႈ ဝဵ်ႉယဝ်ႉ။ ။ ၶၸ်ႇႁႃႈၶရေႃလမႃႇတႃႇလၢတ်ႈမၢႆး ၶရေႃလပိတႃႇၵူႈသူၵူလ်ႉ တေ
တေႃၵေႃႈ ယႃႇပေတိတ်းၸွႆႈၶၼ်ၶ်လိူဝ်လၢႆးလၢႆး သင်သူဝူၼ်ႉဝႃႈဝႆးသေၶိင်းႁၢႆးလပ်းတေႃ တၵ်းၸေႃႁူၼ်းထိင်း ထဝ်ႈယိင်းမေးႁၢႆး
တေထူပ်းတုၵ်ႉၶၢၼ် ၶႄႈၵၢၼ်ၾိူင်တေလႅဝ်ႈၶတ်း ၶၼ်ၶ်လွမ်းပုၼ်ႈလတ်း ၶႄႈၸူၼ်းယဵၼ်ႇလူင်ၶႅဝ်ႉလူဝ်ႇမႅဝ်ႈ တိတ်းၸွႆႈၶၵ်းလိူဝ် ~
ပဵတ်ႈဝၢင်းလိူဝ် ~ ဝူၼ်ႉၸႂ်ႈသၢင်ႇထုၵ်ႇ။– သူလဝ်ႈယႃႇပေၶီလိူဝ်ၶၼ်ၶ်လိူဝ်သေပႃႈ ၵိဝ်ႇလူလၢၼ်ႈလွင်ႈၶႄႈၸူၼ်းသွင်ႇ
ဝူၼ်ႉပွင်ႇမေးၶၢင်းၶိင်းသူၶရေႃလမႃႇတႃႇၶႅၼ်ႉ ၶၵ်းႁႅဝ်ႉလူင်ႉလၼ်ၶႅၼ်ႇ ၵၢၼ်တၼ်ၶႅၼ်ႇပွင်သၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈလၢင်းလုၵ်ႈ

သုၵ်ႈသီတူၺ်းသူႇ သဝ်းယူႇလီင်ႉလူမ်ႈ မိဝ်းၸုင်မိဝ်းတူမ်ႈႁူမ်ႈတေႃးၸုၵ်ႇ ~ တူခ်ႈၽၵ်းၽုၵ်ႇ ~ ႁွခ်းပေႉၵၢခ်ၵျိုခ်း ဝိႉယဝ်ႉ။ ။

53ႉ လွင်ႈခိုင်ႈ ခရေလပိတႃႇၵူႈသူၵူလ်ႉ တေတႃႇရေႈ ယႃႇပေတိတ်းၵွႈခိုင်လွၵ်သေပႃႈ သင်သူခပေႉထႃႈ ဝူခ်ႉဝႃႈသင်ၵဝ်တႃႇႁွႃႇ ခရေလမႃႇတႃႇတေငတႇပွင်သၢင်ႈ ပုခ်ႈခႃႈၵျိုခ်းမွၵ်ႇ ယႃႇသွၵ်ႇခပေႉတၢၵ်ႈ ငမႇၶၢၵ်ႈဝူခ်ႉသူႇ ၵျႃးယူႇမိုခ်ခင်ႇပီႈၵွၵ်ႇခွင်ႉခႃႇ ၵျူမ်ႈသီခ်ႈတၢင်းတႃႇ လွမ်းခေႃႈခိုၵ်ႉထမ်းမျႃတ်ႈ ၵမ်ႇၵၢတ်ႈတၵ်းထုၵ်ႇ ~ ခႃးသဝ်ႈသုၵ်ႈ သီ မိးမႃးသမ်ႉပေႃးၵျိုင်သိပ်းၵျူၵ်းပိ။– မိဝ်းခေၢင်းယိင်းၵျိုဝ်းလီၽူဝ် လူင်ႇမွၵ်ႇမူဝ်ၵျိုဝ်းလီခမေ်ႉ ၵမ်ႇတမ်ႉခပေႉပႃး ၵျႃးခႃႉ တိုခ်းပိခ် သႃႇၵိခ်ၽူဝ်လီမေးပိင်း ၵျၵ်ႉၵျင်းတမ်းလွၵ် ၵျႃလွၵ်ခေၢခ်းမိး ပူၵ်းထိးပႃႇလွမ် ၵျူမ်သေးပူး ပိုင်ၵျႃးတၵ်းထူး ၵျိုခ်း

ႁႃးမူၼ်ႈသုၢင်ႇယူႇသဝ်းလီ ~ ၶႃႈပဵၼ်မႄးလၢင်ႇမႄးလဵၼ်တၼ်ႈ တိုၼ်းဝႃႈၵမ်ႇငတႇၵမ်ႇတင်ႈတဵၼ်တၼ်ႈၼဵၼ်ႈယဝ်ႉၼႄႈ။ ။
ထဵင်ႈလွင်ႈၼိုင်ႈၼႄႈ ၶႄလပိတႃႇ ၵူႈသူၵူၺ်ႉ တေတၢႆၼႄႈ ယႃႇပေတိတ်းၵႂ်ႈၼဵင်လႆၢလႃးလႃး သင်သူဝူၼ်ႉလူး
လွင်ႈထူးမျႃတ်ႈတွၼ်း သူႇထိုင်ထွမ်ႇပွၼ်းၼေႃႈသင်ၵႂၢမ်းသွၼ် ထွၼ်ပဵတ်ႈလွင်ႈႁႆၢႉ ၵိၵ်ႇလူလ်ႈၼွႃႇသၢႆႉတပေးၵဵၼ်ႇလဝ်ႈ
တင်းလၢႆ လႆၢမိူဝ်းလူး တွၼ်းထူးၵွၼ်ယဵၼ် သင်ပဵၼ်ၵဝ်တၢႆႇၵွႃႇယဝ်ႉဝၢႆးမႃး ၼပ်ႉဝႃႈမႄးႁႃးတေၵမ်ႇႁႃၽူး တၵ်းတေ
ၵမ်ႇဝႆႈသႃယွၼ်းသူး ဝူၼ်ႉၼင်ႇဝႃႈပႃးၶီ ~ ၵူႈဝၼ်းပီ ~ တိုၼ်းၵိူဝ်သႃႇယႃႇ။– လွင်ႈၼႆႉၼႄႈ ၵူႈသူၶႄလပိတႃႇၵူၺ်ႉ
သူလဝ်ႈထုၵ်ႇလီလူၺ်ႉထႃႈ ၵူႈပႃႈၵူႈၽၢႆႇ ႁႃးၵႆႇလူးၼ်ႈ ပုၼ်ႈလႆႈၼပ်ႉပၢၼ်ႇ ထုၵ်ႇလီမီးလႃၼ်ႇ ၵိူဝ်လၢၼ်ႇႁၢင်ႉႁၢမ်းလုတ်ႈ
ႁဝ်းၵၢၼ်းသိုပ်ႇပုတ်ႈလွမ်းၵွႃႇ ~ ၵႂ်ႈပေႃးၵွတ်ႈထိုင်တီႈသိူဝ်းသႃႇ ~ ႁၢၼ်ႉလူဝ်ႈပၢၼ်သုတ်း ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

85

54။ လိူဝ်သေၼၼေ်ႉယဝ်ႉ ၼုႈၼၢင်းၵမ်တဝ်ႉသီႇလ ပုၼ်ႈလသမုႇထိၼိမ်မၼ်ႈ ၵမ်ပၼ်ႈမူၼ်ၼင်ႇ ၽူႈလီလွမ်း ၵွႆးၼေႈသင်ႇထမ်းမျတ်ႈ ဢမ်ႇၵၢတ်ႈတၢင်းမၢၼ်ႇ ဢေႇၵၢၼ်ႇလႆႈမၢၵ်ႈ လၢၼ်ႇတၢၵ်ႈသၺ်သၢင်ႇ ပႆလွမ်းမၢၵ်ႈၵၢင်ႇပ်တ်ႇသိၼ်ႈ ဢမ်ႇတိၼ်ႈဢမ်ႇလိူတ်ႇ တီႈရိူတ်ႇတီႈတင်ႈ မိူဝ်ႈလုၵ်းမိူဝ်ႈၼင်ႈဢရိယုႇပုၵ်ႈ ဢႃးထုၵ်ႈမီးသတိယူႇထုႈ ရူႈပုႈမိူဝ်ႈရွုႇပႆ မိူဝ်ႈၼွၼ်းသုႇ ~ ဢမ်ႇမီးလွင်ႈၵိၼ်းၼေုႇ ~ လွမ်းလူလ်ႈတြုးလီ ၵျမ်ႉၵမ်ဝၼ်းပီ ။– ယွၼ်ႉၼၼ်ႇ ယုႇပေၼ်ၚ်လိၵ်ႇ သၵ်းၵမ်း လွမ်းထမ်းလွင်ႈလီ တၢင်းဢိပ်တ်ႈဝၢင်း သၢင်းလၢင်းတၢင်းပႆ တေတၢဵၵျေႈတၢဵလီလီငၢမ်းငၢမ်း ပေလၢမ်းလပ်းလွႆး ဢိၼ်ၚ်ၼ ဝႆႉလိၵ်ၼ်ၚ်ၼ်ၚ် ယူင်းထိုင်မူင်းသ်ၚ်ၼိပ်ႉပၢၼ်း ယုႇမီးဢိ ~ ဝႆႉဢၵုပ်တ်ႈၼုႇဝၢင်းပ်တ်ႈလူလ်ႈတ၊ ၊ ပေုးဝုႈလိုႈငိၼ်း ၼင်ႇၼၼ် ပ်ၼ်ဢေၼ်လီဢၢမ်း ၼေႈၵုၢမ်းဢမ်ႇၽေမ်းဢမ်ႇလ်ၼ် ပူၼ်ႉပ်ၼ်ၼူင်းရူၼ်း သိူဝ်းလူၼ်းလူင်တူဝ် ၼင်ႇပိူၼ်ႈ လိၵ်ရူဝ်မီးမုး လုးလုးၵိူဝ်ပိၼ် တိူဝ်ႉၼ်ၼ်တၵ်းလုး လိၵ်တၼ်ဝူၼ်ႉၵုင်ဝူၼ်ႉၵုး တၵ်းသမ်ႉလိုႈၼိူၼ်းလီ ~ ဢမ်ႇလိၵ်ႈမိဝ်းဢိ

~ ပိၼ်ၶေႃႈၵိုင်ႉတၢင်ႇ လိုဝ်ႈလႅဝ်ႈမ်ၼ်ႈမၢၼ်ႇယဝ်ႉ။– ၶရေႃလပိတႃႇ လႆႈသႃႇၼ်ၶၼ်းလူလ်ႈ ၵျၢမ်းပူလ်ႈပွၼ်ႈၵွႆႇ ၵူပွႆႇဝၢင်းၽေႃႈ လႅဝ်မႃႈလႅဝ်ယွင်ႇ ၼဝ်ႈဝွင်ႇလႅဝ်မိူၵ်ႈ ပၼ်တိူၵ်ႈၵိူဝ်သႃႇ မႃႇတႃႇၵူလၢင်ႈ လင်ႇထင်ႈၵ်ႇင်းဝူၼ်ႉ ပွင်ႇၼူၼ်ႉလိုဝ်ႈလႅဝ်ႈ ပုၼ်ႈၶၢဝ်ႈတၢင်း လူဝ်ႇ ၵ်ႇင်းပူဝ်ႇၵျူႈယိူင်ႈ ၵၢမ်ႇပိူင်ႈတၵ်းယူႇ လႆႈသူႇဝူၼ်ႉပၼ်ႇၼွပ်ႈ ထိုင်ၵွပ်ႈလၢင်းလၢၼ်ႇ ~ ထမ်းလဝ်ႈလီငၢမ်း တိုၼ်း ၵၢမ်ႇပွင်ၽၢမ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

55ႉ ၶင်ႇၶၼ်သေငလႈ ထဝ်ႈလွႆးလႆႈလိုၼ်ႈၼ်ၶၼ်းယူႇသႃႇ လွမ်းလူလ်ႈၵျၢမ်းလၢတ်ႈမႃႇတႃႇငမႈထဝ်ႈ သူႇတဝ်ႈ လၢတ်ႈသင်ႇ မီးၶင်ႇယွႆႇၵျၢင်ႈ လၢတ်ႈတွင်ႈၵိလေႇ ၵျႃႇပေႇဝႆးဝွတ်ႈ ၵျၢမ်းထွတ်ႈသတ်ႉလႃႇ ၶရေႃလမႃႇတႃႇ မေးၶၢင်း မျၢတ်ႈမီးလၢၼ်ႇ ~ လၢတ်ႈၵျၢမ်းမၢၼ်ႇ ~ ၵိူဝ်လိင်ႉၵိူဝ်လၼ်ၶ် ။– ဝႆးသေလိုၼ်ႈၼ်ၶၼ်းယူႇလီ ထဝ်ႈလွႆးၵိူဝ်ၶီလူမ်းသိူဝ်း ၶ်တ်ႈမိူဝ်းလူးထိုင် ပွင်ၶိုင်ၵျူဝ်းလႃး ၵွတ်ႈမႃးတမ်ႈတီႈသ်င်လၢဝ် လိုၼ်ႈၼၢဝ်သၽေႃး မၶေႃးလိုၼ်ႈသွႆႇ လႅဝ်မၢႆၵုင်ႇ

မုၼ်မေးၶေႃင်း ၵေႃႉၶၢင်းႁိမ်းတူဝ် ၵိူဝ်ႁူဝ်တေႃႇသူႇမိူင်းႁူၼ်း တိုၵ်းသူၼ်းထိုင်လီ သုၵ်ႈသီပၢၼ်ႁူၼ်း ႁွၼ်းပဵၼ်
ၵိူၼ်းမူၼ်း ၵိုင်ႇၶမ်းသၢၼ် ~ ၵၢဝ်လွင်ႈငမ်ႈထဝ်ႈ တၢင်ႇလဝ်ႈၵၢၼ်ႇလဝ်ႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊ ပေႃးလႆႈပိၼ်း ထဝ်ႈလၢႆးတၢင်ႇ
လဝ်ႈယဝ်ႉၵေႃႈ ၵၢၼ်ႇလဝ်ႈပူင်ႁၢမ်း ယွင်ႈၵၢမ်းၶေႃင်းလီ ဝၼ်းပီလုၵ်ႉၵွၼ်ၶွၼ်းဝႆး ႁၢမ်းလၢႆးတုင်းၵၢဝ် ၵိူဝ်မဝ်
တၢင်းႁဵတ်း ႁၢမ်းၾိတ်းႁၢမ်းၵိူၼ်းၵိူဝ်ၶၢၼ် သိင်ဝၢၼ်ႁၢင်ႈငၢမ်း ၾိင်ႈယၢမ်ႈလီလီမႄးၵၢမ်း ႁွၼ်ႇတွၼ်ႉလၢတ်ႈႁၢမ်းမၢၼ်
~ယူႇမီးလွၼ်ႉမီးၵၢၼ် ~ ပဵၼ်တီႈပဵင်းလွင်ႁၵ်ႉၾင်ႇ ဝႆႉယဝ်ႉ။– လူဝ်ၶၼ်ႉမေႁူ တီႈသုင်တီႈတၢမ်ႇ တိုၼ်းၵျမ်ႇဝူၼ်ႉမျၢတ်ႈ
ၵမ်ႇၵၢတ်ႈဝႆႈသူႇ လူဝ်းပူႇၶႂၢႆးယႃႈ ၵႃႈတီႈထိုၵ်ႈလူႇ လူးသူႇၶွမ်းႁူမ်ႈ ၾူမ်ႈပၼ်တီႈယူႇ မိူဝ်ႈမူႇႁူၼ်းၶွၼ်ႈ မေႃတွၼ်ႈ
ႁပ်ႉၶၵ်ႇ ၵၢဝ်လၵ်ႇမုတီတႃႇလၢတ်ႈလၢတ်ႈ ၵူမ်မျၢတ်ႈလူမ်းယင်ႇ ~ လႆႈသိုင်ႇမိုင်ႇ ~ ၶိုင်းလူၵ်ႈမိူင်းႁူၼ်း ၶႆႉယဝ်ႉ။ ။

56ႉ ၵိၵ်ႇထိင်ႈတၢင်းၵႂ်ႉ လႆႈသႂ်ႉသိုဝ်းမူၼ်ႈ ၵျူထူၼ်ႈလူင်ႉလိူၼ်ႇ ၵတ်ႉၼိူၼ်ႇတွၼ်းပူၼ်ႈ ၵျိုဝ်ၵျွၼ်ႇငိုဝ်ႈသိုၼ်ႈ သၵ်းၽဝ်ႇ ၵျိုဝ်ပၼ်မွင်ၵဝ်ႇဝဝ်းသဝ်ႈ ၶဝ်ႈပုတ်ႈထၢမ်းၵျၢပ်ႇ တၢင်းယၢပ်ႇၵျတ်းသူႈ ပိူၼ်ႇၽူႈမီးလၢၼ်ႇ ၽိုမ်ႉၵၢၼ်ႇ ၼပ်ႉသွၼ်ႇတၢၵ်ႈ ပုၼ်ႈထွၵ်ႈထိူမ်သုၺ်ႇ ~ ၵျၢၼ်ႈပေႃးလႆႈမီးယုၺ်ႇ ~ တၢင်းၵျူလပ်းတူဝ် ၊– တွၼ်းတၢင်ႇလိုဝ်ၼ်ႉ မေႃတၢၵ်ႉမုၼ်ႉ ၸမ်း လိၸၼ်းပွင်ၸၼ် ပိူၼ်ၸၽလူင်ႉလိူင်း တၢင်းပိူင်းၵိူင်းလိုဝ် တီႈၼိုဝ်တူၼ်ၵျူၼ်း ၵျိုဝ်ပၼ်ၵိုင်းလိုၼ်း ယူႇမီးၵူဝ် ~ လင်ႇဝူႈၵိုင်ႇပိူၼ်မေးလၢင်ႇမေးလိူတ်ႈၼၸၼ်ႉယဝ်ႉ။– လိုဝ်ၼၸၼ်ႉၵၢမ်ႇၵႃး ပိူတ်ႉလေးၼူဝ်းၼွင် မေပွင်ထိင်းသိမ်း ၽိမ်းသိုဝ်ႉ လုၵျွမ် ၵိူပ်းတွမ်ၼူဝ်းၵျူၼ်း ၸၽေႈတူၼ်းၼူင်ၵျ၊ မီးၼေႃတွၼ်းတူဝ်း မိူဝ်းၼိုဝ်းၼၢင်းလီ ဝၼ်းပီသေးမေး ၼပ်ႉလေးၼိုင်ပွင် ထွင် ပိူၼ်တၢင်းလၢၼ်း ၵျၢၼ်ႈပေးသူႇထိုင်ၼိုပ်ႉပၢၼ်ႇလိုဝ်ႈ မၼ်းၼၢင်းၼတ်းသိုဝ်ႈသၢင်ႈၵျၢဝ်းၼူဝ် ~ လႆႈသိုဝ်းၼူဝ် ~ ၵျူၼ်းမူၼ်ႈ သူႇယူႇ ။– ၵိူဝ်ႈမျၢတ်ႈသၢမ်ပူင်ၼိုၵ်ႉၼမ်ႇ ၵူမ်ႈတမ်ႇၼွမ်းဝႆႈ ၵႂ်ႉၼႆႈလူးသူႇ ပူႇလေႃႇတၢင်ႇၵဝ်ႈ သွင်ထဝ်ႈၵူးၼိင်ႇ ၵူႈၼိင်ႇ

သိူဝ်းသုၢင်ႇလိုၵ်ႇမျၢတ်ႈ ပုၼ်ႈပၢတ်ႈၵုသူဝ်ႇ တၢင်းလူဝ်ႇၽွၼ်းပၢင်ႈ ထိမ်သၢင်ႈၵမ်ႉပႂ်ႇရမီႇထွၵ်ႈ မိူၼ်ၼင်ႇၼူဝ်ၵေႃႇၽွၵ်ႈ တၢင်းႁွႂ်ႇ ~ လႆႈတွၼ်းသႂ်ႇ ~ လိဝ်းႁွတ်ႈၶၼ်ၽိူင်း ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

57။ လိူဝ်ၼၼ်ႉ ၵျၢင်ႉၵမ်ထိင်းမိုတ်ႇ သိၼ်ပိုတ်ႇၵိုၵ်ႇသိၼ်ၸႂ်ႈ ၵမ်ႇၽႄႈၵမ်ဝႆႉမၼ်ႈမၼ်ႈ ပၼ်ႈဝႆႉၼိၼ်ႇၼိၼ်ႇ လူင်ႉလိၼ်ႇၸုလိင်ႈ ၼင်ႇပိင်ႈမွင်းမၢင်ႇ သုင်သုၢင်ႇၵတ်းလိုၼ်ႈ ၵမ်ႇတိုၼ်ႈသၵ်းၽဝ်ႇ ၸိုဝ်ၵဝ်ႇဝဝ်းသဝ်ႈ သူႇတဝ်ႈယမ်ယုမ်ႇ တိမ်လုမ်ႇၵျၢင်ႉသိၼ်ၸႂ်ႈ ၵူႈပႂ်ႈတွၼ်းသႂ်ႇ ~ ၵမ်ႉတၢင်းႁွႂ်ႇ ~ လူးတီႈၵတ်းယိၼ်။– ၶေႂ်ႈၵမ်းလိုၼ်းသုတ်း သတ်ႉထႂ်ႇ ပေႂ်ႇၽုတ်းတီႈလိုင် လိုၼ်ႈသုင်တၢင်းတၢၼ်း တိုၼ်းၵၢၼ်းယူင်းထိုင် ၶိုင်ပွင်လၼ်းၵၼ်း လိဝ်းတၼ်းယိုၼ်ႈပၼ် လူၸၼ် တၢင်းလၢၼ်း လႂ်ႇၵပေးၵၢၼ်း ယူႇၵၢင်းၼိၼ် ~ လူႇတၢၼ်းထွတ်ႈမျၢတ်ႈငတႉယဝ်ႉ။ ။ ၼင်ႇၵျႈၼမ်ႉၵတ်ႉပိုတ်ႇၵၢၼ်

ၶပ်ႉပၼ်ငၼမေႃး မူးလႄးလဝ်ႈၽူဝ် လီၵၵ်ႉမိူၼ်မူဝ်လူင်ႇငၢမ်း တၵ်ႉၵၢမ်းၵပ်ႉၼႄႃ မၵ်းမႃမိူဝ်ႈၼၵ်ႇလူးၵဝ်း လွမ်းပဝ်း ၼေႃႈႁိူၼ်းၼေႃႈယေႃး သပ်ႉသေႃးၶိုင်ပွင် ထတ်းထွင်ႁူၼ်းႁိူၼ်း ငၽေႈတိူၼ်းၶူဝ်းၶွင် ပွင်ၶိုင်မူးလႄး ၵ်ဝ်ႈမျႃတ်ႈသၢမ်ပႄး သိၼ် ထမ်းၵျႃင်ႉၵမ်ပၼ်ႈ ယူႇမၼ်ႈၵတ်းယၢၼ် ~ ယိုၼ်ႈတၢၼ်းပၢၼ် ~ သၢင်ႈပႄႇၵမိႇၵုသူဝ်ႇယဝ်ႉ။– ၼေႃင်းယိင်းၵေႃႉၵၢၼ်မိး ၼမ်ႉၵတ်ႉၼင်ႇၼီၼီႉ ယွၼ်ႉၼင်ႇၶၵ်းၵီႉလႅင်ပႄႇ တူဝ်ႁွႄႇလွမ်းႁွတ်ႈ တိုၼ်းထွတ်ႈထိုင်သူႇ သင်ဝႄႈတႃႁွႄႇၶိုၼ်ႈယူႇ ၶူင်းၼေႃတ်ႈ ၽိုင်ႇလႃတ်ႈမိူင်းၽီမၼေႇပၵယိၵႄႇ တၢၼ်းသႄႇႁူႁွတ်ႈလႅင်ႈ ၼင်ႇပႅင်ႈမႅဝ်းလူဝ်ႇ ~ ႁွႆႈတိူဝ်းပူဝ်ႇ ~ မိးဝီႉတႅမ် တၼ်း ပၢၼ်ထေႈလၼ်းၵၼ်းၼေၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

58ႉ ပိူင်ၼီ ၵၼ်ႇလဝ်ႈၵျေႃးၵွၵ်ႇမွၵ်ႇလႃတ်ႈ ၼမ်ႉၵတ်ႉၼေႃင်းမႄႇတုၵႄႇ ပႅတ်ႇထႄႇလုမ်ႇႁူႈ ပၢၼ်ၽူႈယိင်းမျႃတ်ႈ ပုၼ်ႈပႃတ်ႈၼေႃုလမႄႇတႄႇ တႅမ်ထူၼ်ႈတွၼ်းသႄႇ သၢင်ႈပွင်ၵုသူဝ်ႇမျႃတ်ႈ ၵမ်ႇၵႃတ်ႈၵမ်ႇလူဝ်ႇ ~ လိုဝ်ႈလိုဝ်းႁူဝ်ႇ ~

ယွၼ်ႉမီးပလ်ႇၸူႈၵိုၵ်းတူဝ်၊– တွၼ်ႈၼႆႉ လႆႈပၼ်ၶိူင်းလွင်ႈ သိသ်ႇမိူင်းယိင်း မိူတ်ႇထိင်းတိုဝ်းၵမ် ယႃႉၶိုၵ်းလႆႈၶမ်ၶင်းၶိုမ်း
လူင်လိူမ်းတိုမ်တၼ် ၵိုဝ်ပၼ်တၢင်းသိူဝ်း ၼင်ႇၵိုဝ်တၢင်းမိူဝ်းတေလီ ဝၼ်းပီၶတ်းၵၢၼ်း ၵၼ်းၶူသွၼ်ႁၼ် လွင်တၼ်
သုတ်းဝၢႆး ၵူပိူင်ၵူလၢႆး ၵွၼ်ႉမီးၵူဝ် ~ ပၼ်တီႈလွင်မၼ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၼၵူလမႃႉတႃႉယိင်းလီ သိူင်သီမီးငဝ်း ၵွမ်းပဝ်းၼေႃႈ
ၵိုၼ်း တိုၼ်းတိုဝ်းၶိုဝ်းသၢႆ ၵူၵၢႆၽိူင်းငၢမ်း ၵမ်ႉၽေမ်းၵမ်ႉပွမ် ပၼ်လွမ်မီးမႃး ၵဝ်းၵႃးထုၵ်ႉလီယိူင်းၵဝ် ယႃႉၶွႆးယူႉမဝ်
91 မိူဝ်းၼေၢင်း လိူဝ်းၶၢင်းၵိုမ်းလမ် ၼပ်ႉယမ်ၵူၼ်းလၢႆး တိုတ်ႉတၢႆးလလိူဝ်းလိုမ်းလူင် ၶပ်ႉပူင်ႁွၼ်းထိင်း မီးၵိင်းၼေႃႈၵိုၼ်း
မူၼ်းလီ ၵွႆးပေႃးလွတ်းၶီပေႃးၵၢင်း သၢင်းလၢင်းၶပ်ႉၽွၼ်းပုၼ်ႈ ယႃႉလုၼ်ႈၵွႆးထူဝ်းၵူဝ် ~ လႆႈသိူဝ်းၼူဝ် ~ မိူၼ်ၼင်ႇ
ၼၵူလမႃႉတႃႉယဝ်ႉ။– ၼေၢင်းယိင်းၵိူဝ်းလီၽူဝ် မွၵ်ႇမူဝ်ၵိူဝ်းလီၼမ်ႉ ပုၼ်ႈၵမ်ႉၵိုၼ်းမူၼ်ႈ ၵွႆးပေႃးတၢမ်ထူၼ်ႈသိူဝ်းယူႇ
ထိုင်ပၢၼ်ပၼ်ပူႇၼၢႆးယႃႉ ၵမ်ႉၽေႃႉၵမ်ႉပွႆႇ မိူၼ်ၼွႆႇၶိူဝ်းလိုၵ်ႉ ယႃႉၵွႆးထိုင်တီႈတၢင်းတိူၵ်ႉၽိတ်းၽၵ်ႇ လႆႈတၵ်ႇလတ်ႉယၢႆႈ

ၵျိုဝ်ငၢႆႈတိုၼ်းယၢပ်ႇ လီႁျၢပ်ႇၵမ်ႉထိူမ်ႈလွႆး ပိင်းၵၼ်ထိုင်ၼွႆႈၵျူမ်းၵျွမ်းၵွႃႇ ~ ၼေႃႈၵျူၼ်းသႃႇ ~ ၼင်ႇၼႄႇလပိတႃႇငလႈမႃႇတႃႇ ပူႇၵွၵ်ႇၸူဝ်မေး ၼၼႄႉယဝ်ႉ။ ။

59ႉ ၵိဝ်ႇလူလွၵ်ႈၼေႃႈၵျူၼ်းမူၼ်ႈ တိမ်ထူၼ်ႈၼိူင်ႈၵုမ်ႇ ယမ်ယုမ်ႇထမ်းမျႃတ်ႈ ပုၵ်ႈပႃတ်ႈလႃႇလီႇ ၵိုင်မီႇၶတ်းတိမ်ႈ တမ်းလိမ်ႈပႆၵမ်သုတ်းထႆႉ ၵႃႈၼႆႉၵူလွၵ်းၵွၼ်ႇ ဝူၼ်ႉသွၼ်ႇၼပေႉသၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈတွၼ်းတၢင်ႇ မွင်းမၢင်ႇၵျပ်ႉတွၵ်ႇလုမ်ႈ ၵျွပ်ႇၵုမ်ႈလင်ႇၵႃႇ ~ မိၼ်ႈၶႃဝ်းၶႃႇ ~ လူဝ်ႇလႆႈသၢင်ႈထတ်းၵွႃႇ ~ လွမ်းလူလွၵ်ႈၶူးသွၼ် ၊– ၼိုင်းၵႃႈ ဝၵ်ႉလႆႈၵျႃပွင် ထိမ် ထွင်ငမးၵုမ်း ၵျိတ်းလုမ်းတိမ်ႈပိၼ် သႆၵိၼ်ၶပ်ႉတၢမ်း ၶႃဝ်းယၢမ်းၵျိမ်ၵၢဝ် ၵျိုဝ်မဝ်ပုၼ်ႈၸွၼ်းသွင်ပူင်မီးမႃး ၶပ်းပႃးၼေႃႈၵၢၼ် သွၼ်ပၼ် လူၵျၼ်လုၵ်ႈၵျိၼ်း ၵိၼ်းၵၢၼ်းမီးၼင်ႇလွၼ်သူၼ် ၵျိုဝ်ပၼ်ၵျူၼ်ယွမ်း လွမ်းၶႃဝ်းၶပ်ႉပူင် လိၵ်ႈလူင်မႃးတိမ်ႈ

ယၢမ်းတၼ်း ၵႂ်ႈယဝ်ႉလၼ်းၵၼ်း ႁႂ်ႈလွမ်းသွၼ် ~ ပၺ်ႇၺႃႇပႃႇရမိႇလႆႈထၢပ်ႈသၢင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၶၢဝ်းယၢမ်းၵျႃႈလိူၼ်တၢမ် တၼ်း လၼ်းၵၼ်းၵွတ်ႈၶိုၼ်းလၼ်ႉလွမ် တီႈၵၼ်ၵျႃႁွမ်တၢင်းၵႃႉ ၵူပ်ႈလုတၢင်းမေႃ ၶၼ်တၢၼ်ႈမႃးလူပ်းထေႃၶမ်ႉၵူၢမ်း ၶႅၼ်းၶွမ်း ၶပ်ႉၵိတ်ႉလိၵ်ႈ ထုၵ်ႈၶႅၵ်ႈၵမ်းၵွၼ် ~ ပုၼ်ႈထတ်းထွၼ် ~ ၽိုၼ်လိၵ်ႈလႆႈတၢင်ႉယဝ်ႉ။– ၶင်ႉၵူႈ လႆႈၽိုၵ်းလႆႈတၢမ်ႈ မႆၢဝႆႉ ၽိုၼ်ၶႅၼ်ႉၶပ်ႉပိၼ်လင်ႉၵႃႉ ၶဝ်ႈပႃႉၶေႃႈသွၼ်ထမ်းမျႃတ်ႈ ၵမ်ႉၵၢတ်ႈမွင်းမၢင်ႉ သူဝ်းသုၢင်ႉမူဝ်းၶေႃႈ ၵူႈပႃႈၵူႈၽႅဝ်ႉ ၶူဝ်ၵႆႉလႆးလိၵ်ႈ မႆၵျၵ်ႈလၼ်ၵွင်ႉ လႆးၵဝ်ႉမႃးႁွင်ႉလႆးမုၺ်ႉၵႂ်ႈၶိုတ်းၵၢပ်ႈ မိူးလၢပ်ႈမွင်းမၢင်ႉ ~ လႆႈၽိုၵ်းလၢင်ႉ ~ လွမ်းသိၼ်ႈ လွမ်းတၢင်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

၆၀။ မၼ်းမူဝ်ႈ သႃႉသၶႄႉၶိုၼ်ႈလႆႈ သွင်ၵျိင်ၵျႃႈပၢၵ်ႉၵျူၵ်းသိပ်းၵျူၵ်း ၶေႃးလႃႉၶိုၼ်ႈလႆႈ ၶိုင်ႈၵျိင်သၢမ်ပၢၵ်ႉ ပိတ်ႉသိပ်းပႆၢသီႉ တိမ်လီႉလူၼ်ၶိုင်ႈ တူၵ်းၶိုင်ႈလူၼ်လိင်ပိၼ်ႉ ၽွင်းမူဝ်ႈလူဝ်းၵျဝ်းၶတ်းတိမ်ႈလိၵ်ႈယုၼ်ႉ ၵမ်ႈၽွင်ႈလုၼ်သုၼ်ႉ

ပၢင်ႁူႈ ၵမ်ႈၽွင်ႈမဝ်းမုၼ်ႈၵိၼ်ႁေႃႉ ၶၢၼ်းသေႃႉႁဵတ်းပွႆးပေႃးပုင်ႇလိုၼ်ႈ ဢဝ်ၶိုၼ်ႈလၵ်းတၢင်ႇ ~ လဵပ်ႈမိူဝ်းထၢင်ႇ ~ ၶူဝ်း
ႁဝ်းတေႁူပ်ႉ– ဝၼ်းမူၼ်းလိူၼ်လိူင် ၺႃးပီၼ် 7.12.2022 တဵမ်ႈပွင်ယဝ်ႉတၼ်း လၼ်းႁၼ်းထုၵ်ႈပီၼ်ႁဵတ်းပပ်ႉ
လႆႈၶပ်ႉတၢင်ႇထိုင် ပွင်ၶိုင်တီႈလုမ်း ပုၼ်ႈတႃႇလဝ်ႈသြႃႇႁဝ်းၶဝ်ထတ်းပၼ် ၸုၵ်ႈႁၼ်တီႈၸိတ်း ယႃႇၸုၵ်ႈမိူဝ်းတီႈပိူင်ႈမိတ်း
ၸုၵ်ႈမၼ်ႈႁွႆႇလွမ်းပိူင် ~ လွမ်းၶၼ်ႇ ထေႇတၶေႃႇလၢင်ႇလဵတ်ႈ ၶဝ်လဝ်ႈတဵတ်ႈၶၼ်တ်ႈဝႃႉယဝ်ႉ၊ ၊ ၶၼ်ႇႁူႈလႆႈမႃးႁဵၼ်းဢၵ်ႉ
ႁူဝ်မဝ်တဵမ်ႈလၢမ်း မႃးႁၢမ်းပီၼ်ၸိုၼ်ပီၼ်တွႆး လွမ်းၸွႆးၶူးမေႃ လႆႈမႃးၶပ်ႉလေႃတွႆးၶၢၼ်း ယိူင်းဢၢၼ်းတိုဝ်ႉတၢင်း
သူႇထိုင်ႁူၵ်ႈ တဵၼ်ႇသၢင်ႈပိုၼ်ႈႁူင် ~ မၼ်ႈၸွင်းၶေႃႈမိူင်းလိူင် ~ ၶဝ်းလဵၼ်ပီမ်ႇ ၶႄႉ။– ၶၼ်ႇဢၼ် လႆႈတဵမ်ႈပီၼ်မႃး
ၸိုၼ်တြႃးၶရူလပိတႃႇငလႈၶရူလမႃႇတႃႇ ၶေႃႈႁူၼ်းမူၼ်ႈသႃႇယႃႇ ပုၼ်ႈတႃႇလုၵ်ႈလၢၼ်ႁူယိူင်းႁၢၼ်ယူႇသၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈ
ၶမ်ယဵၼ်ႇ ~ ၸုၵ်ႈလွင်သိူင်ႇ ~ ပွင်လႆႈၶေႃႈႁူၼ်းမူၼ်း သေႁမ်းလူလုၺ်ႈတ သူဢူလုၺ်ႉ ....သူၶေႃ ....။ ။